

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ
ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ
И ВЫСШЕГО
ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

MINISTRY OF SCIENCE
AND HIGHER EDUCATION
OF REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN

Zhanibekov
UNIVERSITY¹⁹³⁷

КеАҚ Ө. ЖӘНІБЕКОВ АТЫНДАҒЫ ОҢТҮСТІК
ҚАЗАҚСТАН ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНДЕ
БЕКІТІЛДІ

УТВЕРЖДЕНО СОВЕТОМ ДИРЕКТОРОВ НАО
ЮЖНО КАЗАХСТАНСКОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО
УНИВЕРСИТЕТА ИМЕНИ Ө. ЖӘНІБЕКОВ

APPROVED BY THE BOARD OF DIRECTORS OF THE
NPJSC SOUTH KAZAKHSTAN PEDAGOGICAL
UNIVERSITY NAMED AFTER U.ZHANIBEKOV

№ «5» 22.08 2025

БІЛІМ БЕРУ
БАҒДАРЛАМАСЫ

6B01518 ГЕОГРАФИЯ (ІР)

ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ
ПРОГРАММА

6B01518 ГЕОГРАФИЯ (ІР)

EDUCATIONAL
PROGRAM

6B01518 GEOGRAPHY (ІР)

Шымкент 2025

ҚР жоғары білім берудің бірыңғай платформасында
«Қабылданды» мәртебесі «11» 07 2025 ж. берілген.
Тіркеу № 6B01500537

В единной платформе высшего образования РК
присвоен статус «Одобрено» «11» 07 20 25 г.
Регистрационный № 6B01500537

In the unified platform of higher education of the Republic of
Kazakhstan, the status "Approved" was assigned «11» 07 20 25
Registration № 6B01500537

**6B01518 ГЕОГРАФИЯ (IP)
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Білім беру саласының коды және атауы:	6B01 Педагогикалық ғылымдар
Даярлау бағытының коды және атауы:	6B015 Жаратылыстану пәндері бойынша мұғалімдерін даярлау
Берілетін дәрежесі:	6B01518 География білім беру бағдарламасы бойынша білім бакалавры
Бағдарламаның типі:	Бакалавриат, 6 деңгей ҰБШ/СБШ/ХСБЖ
Жалпы кредит көлемі:	240 академиялық кредит/240 ECTS

Білім беру бағдарламасы жаратылыстану факультетінің кеңесінде қаралып Ғылыми кеңеске талқылауға ұсынылды.

Хаттама № 8 « 28.03 » 2025ж.

Білім беру бағдарламасы университеттің Ғылыми кеңесінде талқыланып, Директорлар кеңесіне бекітілуге ұсынылды.

Хаттама № 9 « 09.04 » 2025ж.

Білім беру бағдарламасы Директорлар кеңесінде бекітіліп қолданысқа енгізілді.

Хаттама № 5 « 22.08 » 2025ж.

Келісілген:

Басқарма мүшесі – академиялық мәселелер
жөніндегі проректор

Кудышева А.А.

Академиялық істер департаментінің
директоры

Бердалиев Д.Т.

Жаратылыстану факультетінің деканы

Айтбаева А.Е.

Шымкент қаласы әдістемелік орталығы
директоры

Айтбаева Ш.С.

«Өрлеу» БАҰО» АҚ «Шымкент қаласындағы
кәсіби даму институты» филиалының
директоры

Медетбекова М.А.

«Білім-инновация» ер балаларға арналған №1
лицей-интернаты" КММ-ның директор м.у.а

Е. Ермаханұлы

З.Космодемьянская атындағы №23 мектеп-
лицейінің директоры

Тойлыбаева Ж.Д.

Қ.Спатаев атындағы №7 ІТ мектеп-лицейінің
директоры

Алмаханқызы Р.

Н.Ондасынов атындағы №38 мектеп
гимназиясының директоры

Жусупова А.С.

№25 Тұрар Рысқұлов атындағы гимназия-
мектебінің директоры

Жанбаева Р.У.

Бағдарламаны құрастыру бойынша жұмысшы тобы

№	Аты-жөні	Қызметі	Байланыс деректері
1	Тажекова Акмарал Джаксыбековна	Өзбекәлі Жәнібеков атындағы ОҚПУ, География кафедрасы, г.ғ.к., қауымдыстырылған профессор (доцент)	+77012662798
2	Кожабекова Захида Ерсултановна	Өзбекәлі Жәнібеков атындағы ОҚПУ, География кафедрасы, г.ғ.к., доцент	+77027189216
3	Мырзалиева Забира Қазбекқызы	Өзбекәлі Жәнібеков атындағы ОҚПУ, География кафедрасы, г.ғ.к., доцент м.а.	+77758828956
4	Аульбаева Раиса Уразбаевна	Шымкент қаласы әдістемелік орталықтың география пәні бойынша әдіскері	+77023542921
5	Арыстанова Гулжазира Шархановна	«Білім-инновация» ер балаларға арналған №1 лицей-интернаты» КММ-нің география пәні мұғалімі, педагог-шебер	+77472733025
6	Дүйсенова Раушан Кусаиновна	З.Космодемьянская атындағы №23 мектеп- лицей, география пәнінің мұғалімі, педагог- модератор	+77473360436
7	Жапишева Эльмира Қалияровна	Қ. Спатаев атындағы № 7 ІТ мектеп-лицейінің география пәні мұғалімі, педагог-зерттеуші	+77757608297
8	Пулатова Сауле Абдужаппаровна	Н.Оңдасынов атындағы №38 мектеп- гимназияның география пәні мұғалімі, сарапшы- педагог	+77053635848
9	Қатпай Роза Бахтиярқызы	№25 Тұрар Рысқұлов атындағы гимназия- мектебінің география пәні мұғалімі, педагог- сарапшы	+77027850226
10	Рустем Нұрбибі Канатқызы	6В01506 - География мұғалімін даярлау ББ 3 курс студенті	+77079002341
11	Турдалиева Шолпан Шералиевна	6В01506 - География мұғалімін даярлау ББ 4 курс студенті	+77074810739

Сарапшылар

№	Аты-жөні	Қызметі	Байланыс деректері
1	Тасболат Байболат	М.Әуезов атындағы ОҚУ г.ғ.д., доцент	+77077201305 baigeo-55@mail.ru
2	Акашова Атиркуль Сапарбековна	Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, г.ғ.к., профессор м.а.	+77756176943 atirkul_1960@mail.ru

**БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША ҰСЫНЫС
НЫСАНЫ**

ГЕОГРАФИЯ

2025-2029 жж. бекітілді

Мазмұны

1. Жалпы ақпарат.....	3
2. Бағдарламаның негіздемесі	6
3. Педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері.....	7
4. Бағдарлама құрылымы және оқыту нәтижелері	11
4.1. Педагогикалық компоненттің құрылымы	11
4.2 Пәндік компоненттің құрылымы.....	24
4.3 Міндетті компонент құрылымы	54
4.4 Прогресс	58
4.5 Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтауға қойылатын талаптар	66
5. Студенттің жұмыс сипаттамасы	66
6. Баға/бағалау әдістері	66
6.1 Бағалау	66
6.2 Сыртқы бағалау.....	68
7. Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар	69
7.1 Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар	69
7.2 Қосымша талап етілетін оқытушы-профессорлық құрам.....	69
7.3 Оқытушы-профессорлар құрамының біліктілігін арттыру қажеттілігі.....	70
7.4 Қосымша әкімшілік қызметкер қажеттілігі	70
8. Ресурстар	70
8.1. Кітапхана ресурсы	70
8.2. IT-ресурстар	70
8.3 Инфрақұрылым.....	70
9. Қосымша ақпарат	71
9.1 Қосымша материалдар.....	71
9.2 Электрондық оқыту	71
10. Бекіту	72
1-ҚОСЫМША: Білім беру бағдарламасының негізгі қағидаттары	72
Әдебиеттер тізімі:.....	82

1. Жалпы ақпарат

1.1. Білім беру бағдарламасының атауы	ГЕОГРАФИЯ	
1.2. Білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша топ	Жетекші университет	Қатысушы университеттер
	Абай атындағы қазақ ұлттық педагогикалық университеті	Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті
		Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті
		М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті
		Ө.Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті
1.3. Білім беру бағдарламасының типі (Ұлттық біліктілік шеңберіне сәйкес)	Бакалавриат, 6 деңгей	
1.4. Жалпы академиялық кредиттер саны	240	
1.5. Оқу түрі	Күндізгі	
1.6. Бағдарламаның болжалды ұзақтығы	4 жыл	
1.7. Білім беру бағдарламасының қысқаша сипаттамасы	Бұл «География» білім беру бағдарламасы (БББ) әртүрлі қазақстандық жоғары оқу орындарының ынтымақтастығымен және халықаралық консультанттарды тарта отырып әзірленген, педагогтарды даярлауға арналған ұлттық білім	

<p>Білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері</p>	<p>беру бағдарламасы болып табылады. Бұл білім беру бағдарламасы ұлттық болғандықтан, ондағы сипаттамалық мәтіндерде нақты ақпарат жоқ, бірақ жалпы педагогикалық қағидаттар мен тақырыптар қамтылған (сонымен қатар 1-қосымшаны қараңыз.). Толығырақ сипаттамалар, мысалы, әдіснамалар мен бағалау институционалдық және өңірлік жағдайларды ескере отырып, жоғары оқу орындарының іске асыру жоспарларында айқындалатын болады.</p> <p>«География» білім беру бағдарламасы (БББ) оқу орындарында (мектептер, колледждер, гимназиялар) жаратылыстануды оқытуға маманданғысы келетін оқытушыларға арналған педагогикалық білім беру бағдарламасы. БББ 60 академиялық кредит педагогикалық компоненттен (педагогикалық практиканы қоса алғанда), 56 академиялық кредит міндетті компоненттен және 124 академиялық кредит пәндік компоненттен (8 Академиялық кредит қорытынды аттестаттауды қоса алғанда) тұрады.</p> <p>Пәндік компонент 7 модульден тұрады: "Әлемнің географиялық кескіні", "Физикалық география", "Қоғамдық география", "Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі", "Қазақстан географиясы", "Географиялық білім беруді цифрландыру", "Географиядағы зерттеу дағдылары".</p> <p>Заманауи география саласында пәндік даярлығы, жалпы кәсіптік, коммуникативті және цифрлық құзыреттіліктері бар, білім беру және оқыту үдерісін ұйымдастыруға қабілетті, педагогикалық салада кәсіби қызметті жүзеге асыратын география пәні мұғалімдерін даярлау БББ бірегейлігі география бойынша әзірленген білім беру бағдарламасы зерттеушілік, геоақпараттық және цифрлық дағдыларды дамытуға, функционалдық сауаттылықты, сыни ойлауды, пәнаралық байланысты және икемді дағдыларды дамытуға, студентке бағытталған оқыту қағидаттарына көп көңіл бөлінетінінде..</p> <p>География ғылымының теориясы мен әдістемесі, географияны оқытудың практикалық әдістемесі, зерттеу құзіреттілігі, құндылыққа бағдарланған құзыреттіліктер сынды география бойынша әзірленген құзыреттіліктер қарым-қатынас,</p>
---	--

ынтымақтастық, дамыту, ой елегінен өткізу, зерттеу және қоршаған әлемге эмоционалды-құндылық қарым-қатынасты қалыптастыруға бағытталған.

Модульдер курсаралық пәндерді және пәнаралық байланысты қамтиды. БББ білім беруде де, ғылымда да сұранысқа ие болады, өйткені олар студенттердің ғылыми-зерттеу жұмысының дағдыларын қалыптастырады. Географиялық зерттеудің практикалық әдістеріне үйрету далалық тәжірибелер барысында оқытудың бірінші кезеңінен бастап студенттерді географиялық зерттеу және жобалық жұмыстарға тартады. Білім беру бағдарламасы теориялық білімді өмір қажеттіліктеріне жақындату үшін білім беру үдерісінде интеграцияланған оқыту, STEM және CLIL технологиялары ретінде практикаға бағытталған оқыту үлгісін пайдаланады.

БББ болашақ мұғалімдердің құқықтары мен мүдделеріне нұқсан келтірмей, теңдік, сыйластық, төзімділік қағидаттарын сақтай отырып, оқуға тең мүмкіндіктер береді. Табиғаты жағынан ол пәнаралық, болашақ мұғалімдерге бағытталған, ғылыми интеграцияланған және проблемалық-бағдарланған болып табылады, ал курстарды таңдау тарих пен қоғамның өзекті мәселелерімен анықталады және курстардың халықаралық сипаттамаларына сәйкес келеді.

БББ оқыту мен бағалау әдістері, сондай-ақ пәндік курстар бағдарламада көрсетілген құзыреттіліктерге қол жеткізу мен өлшеуді қамтамасыз ететіндей етіп таңдалатын, сындарлы келісім қағидаттарын көздейтін. Сонымен қатар, БББ болашақ мұғалімдердің көпұлтты және көпконфессиялы құрамын және олардың оқытуды қолдаудағы әртүрлі қажеттіліктерін ескере отырып, инклюзивті тәсілді ұстанады.

1.8 Білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру:

Педагогтың құзыреттілігі педагогика саласындағы және оның пәндік саласындағы құзіреттілігін әр түрлі қызмет жағдайында оқытудың теориялық және практикалық құзыреттілігімен біріктіреді. Мұғалім өз пәніне қажетті білім мен дағдыға ие, сондықтан бір пәнді оқитын жастар

мен ересектерге білім беріп, бағыт-бағдар бере алады. Мұғалімнің құзыреттілігі жоспарлауға, бағыттауға, оқытуға және бағалауға бағытталған. Сондықтан мұғалімнің оқыту және құзыреттіліктерін дамыту бойынша жеткілікті теориялық білімі болуы керек. Сонымен қатар, бүгінгі еңбек ету саласында ынтымақтастық пен байланыс құруға, дағдыларды дамытуға, өзінің және айналасындағылардың әл-ауқатын қолдау мен сақтауға баса назар аударылады.

Мұғалімнің құзыреттілігіне еңбек нарығындағы, білім беру құрылымындағы, жалпы қоғамдағы өзгерістер әсер етеді; осы элементтердің барлығы мұғалім жұмысының қарқынды сипатын көрсетеді. Жұмыс жағдайында болатын түрлі құбылмалы өзгерістер мұғалімнің өз қызметін бағалай алу мен реттей алу қабілетіне көңіл аудартады. Өзін-өзі бағалау дағдысы кәсіби тұлғаны дамытудың маңызды бөлігі болып табылады. Мұғалімдер үнемі құндылықтарға негізделген шешімдер қабылдайды, бұл кәсіби этика мәселелерін қарастыру қажетті кәсіби дағдылардың бірі екенін білдіреді. Өзгерістер сарапшылық білімді дамытуды, үйрену қабілетін, сондай-ақ реформалау және қоғамдағы жұмыс істеу әдістерін жанартып отыруды талап етеді.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады:

1) педагогикалық компонент, 2) пәндік компонент, 3) міндетті компонент. Бұл құрылымдардың әрқайсысы модульдер мен тиісті курстардан құралады. Курстардың оқыту нәтижесі оқыту жұмысында қажетті құзыреттіліктерді сипаттайды және ҰБШ (ұлттық біліктілік шеңбері) жүйесінің алтыншы деңгейіне жатады.

Білім беру бағдарламасы келесі негізгі қағидаларға негізделеді:

- Құзыреттілік әдісі;
- Конструктивті (сындарлы) келісім;
- Студенттерге бағдарланған және белсенді оқытуды қолдайтын әдістер;
- Зерттеуге негізделген оқыту;
- Пәнаралық оқыту;
- Инклюзия;
- Педагогтардың кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару;

(толығырақ ақпаратты Қосымшадан қараңыз)

2. Бағдарламаның негіздемесі

Дүниежүзілік банк қолдап отырған білім беруді жаңғырту жобасының аясында жоғары оқу орындары болашақ мұғалімдердің тұтас дамуын қамтамасыз ететін құзыреттілікке бағдарланған білім беру қағидаттарына сәйкес педагогикалық білім берудің отыз (30) білім беру бағдарламасын халықаралық әріптестікте қайта қарады. Сонымен қатар студенттерге бағдарланған тәсіл Болашақ мұғалімдер өздерінің сыныптағы жұмысына көшіре алатын, практикалық мысалдар,

эксперименттер және тәжірибе ұсыну арқылы оларды мұғалім кәсібіне жақсырақ дайындайды.

Жаңартылған бастауыш және орта білім беру талаптарына сай болу үшін педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері қайта бағаланып, толықтырылуы тиіс. Орта білім берудегі жаңа тәсілдер педагогикалық білім беруде, түлектердің бейінінде көрініс табуы керек. Сондай-ақ, (30) жаңартылған немесе жаңа білім беру бағдарламалары студенттердің мұғалім кәсібінде маңызды жалпы құзыреттіліктерін тиімдірек жетілдіру мақсатында әзірленді. Инклюзивтілік және пәнаралық сынды қазақстандық білім беру жүйесі дамытуға тырысатын, бірқатар педагогикалық қағидалар назарға алынды. Сонымен қатар, бұл білім беру бағдарламаларында қауымдастық пен бүкіл білім беру секторын дамыту үшін жеке тәжірибесі мен мектептерінің іс жүзіндегі қызметін үнемі талдап, бағалай алатын практик-педагог болатындай болашақ мұғалімдердің зерттеу дағдыларын дамытуға ерекше көңіл бөлінеді.

3. Педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері

Мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігі педагогикалық құзыреттіліктен, пәндік құзыреттіліктен және жалпы құзыреттіліктен тұрады деп анықталған. Демек, құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады: 1) Педагогикалық компонент; 2) Пәндік компонент, 3) Міндетті компонент. Құзыреттіліктер саласы мен оқу нәтижелері әрбір компонент үшін жеке-жеке анықталды.

3.1. Педагогикалық және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• Педагогика және дидактика саласындағы құзыреттіліктер

1. Болашақ мұғалімдердің оқу туралы негізгі білімі мен түсінігі бар және оқу/оқыту процесінде оқушылардың әртүрлілігін ескере алады, сонымен қатар олардың өмірлік және оқу контекстін ескере отырып, олардың психологиялық әл-ауқатын этикалық тұрғыдан қолдауға қабілетті.

2. Болашақ мұғалімдер білім беру ортасының әртүрлі типтеріндегі оқу және көшбасшылық процестерін педагогикалық мағыналы түрде жобалауға, жүзеге асыруға, бағалауға және дамытуға, соның ішінде тәрбиешінің оқытуды қолдайтын әртүрлі цифрлық ресурстарды пайдалану мүмкіндігіне ие.

• Өзара іс-әрекетке қатысты құзыреттіліктер аясы

3. Болашақ мұғалімдер әртүрлі интерактивті көп мәдениетті қарым-қатынастар мен қоғамдарда, осы қызмет түрінің алдында қойылған мақсаттарды ескере отырып, офлайн да, онлайн да сындарлы сөйлесе алады;

4. Болашақ мұғалімдер әртүрлі кәсіби желілік қауымдастықтарда жұмыс істей алады, сондай-ақ сындарлы меншік педагогикалық және қоғамдық қызметке қажетті кәсіби қарым-қатынасты түзе алады.

5. Болашақ мұғалімдер орта білім берудегі үш тілдік білім беру шеңберінде оқыту мүмкіндігіне, сондай-ақ педагогтың жаһандық білім беру қауымдастығына қатысу қабілетіне ие.

• **Педагогтардың жұмыс ортасына қатысты құзыреттіліктер аясы**

6. Болашақ мұғалімдер халықаралық және ұлттық келісімдер және құжаттармен, сондай-ақ қоғамның әлеуметтік-мәдени құрылымдарымен, мекемелерінің жұмысына және өзінің қызметіне әсер ететін ұлттық білім беру қағидаттарымен, заңнамаларымен және ережелерімен таныс.

7. Болашақ мұғалімдер (а) ұйымының қызметіне байланысты өз қызметін қарастыруға; (ә) өзара және мектептен тыс серіктестер (отбасы, аймақтық субъектілер, еңбек қызметі) арасында оң көзқарас пен көп бейінді серіктестікті құру бағытында парасатты жұмыс істеуге қабілетті.

• **Кәсіби дамуға қатысты құзыреттіліктер аясы:**

8. Болашақ мұғалімдер ойлауға, сондай-ақ өзінің құндылықтарын, ұстанымдарын, этикалық қағидаттары мен жұмыс істеу әдістерін сыни тұрғыдан бағалауға, сонымен қатар меншік педагогикалық дамуы, ұйымының дамуы мен кәсіби өркендеуі жолында жаңа мақсаттар қоюға қабілетті.

9. Болашақ мұғалімдер аймақтық, ұлттық және халықаралық деңгейде күтілетін өзгерістерге байланысты өздерінің педагогтік қызметін, жұмыс істейтін ұйымдарының қызметін дамыту қабілетіне ие.

10. Болашақ мұғалімдер әртүрлі сенімді көздерден және әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың көмегімен теориялық білімді өндіріп, іздеп, сыни іріктей алады, тәжірибелік біліммен қосылып, олар оның өзінің, оның қауымдастығы ұстанатын теорияларды дамытуға ықпал етеді, сонымен қатар оқытудың алға басуы мен меншік кәсіби өсуі үшін білімді қолдануға қабілетті және дайын.

3.2 Пәндік және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• **Құзыреттілік саласы – география ғылымының теориясы мен әдіснамасы**

1. Болашақ мұғалімдер географиялық және онымен байланысты (биология, химия, физика, экология, туризм, экономика негіздері және т.б.) ғылымдар жүйесін түсіну және меңгеру үшін іргелі әдіснамалық және теориялық мәні бар іргелі ғылыми тұжырымдамаларды біліп, түсіне алады.

2. Болашақ мұғалімдер табиғаттың бірлігі мен тұтастығы, адамның табиғатпен негізгі бірлігі туралы түсінік беру үшін географиялық қабатта болып жатқан құбылыстар мен үдерістер арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды жалпылап, талдай алады.

3. Болашақ мұғалімдер географиялық карталардың ерекшеліктері мен қасиеттерін түсініп, кескіндеудің картографиялық тәсілдерін және

табиғат нысандарының кеңістіктік-уақыттық үлгісін түсіну қағидаттарын ажырата алады.

4. Болашақ мұғалімдер факторлардың алуандығын, олардың арасындағы күрделі және сызықтық емес байланыстардың болуын анықтау және негіздеу үшін жаһандық деңгейден жергілікті деңгейге дейін адам мекендейтін географиялық ортаны қалыптастыратын және өзгертетін табиғи, экономикалық және әлеуметтік факторларды дәлелдей алады.

• Құзыреттілік саласы – географияны оқытудың практикалық әдістері

5. Болашақ мұғалімдер инновациялық педагогикалық технологияларды пайдалана отырып, пәнді оқытудың алға қойған мақсатына сәйкес оқу іс-әрекетінің шарттарын құрастыра алады.

6. Болашақ мұғалімдер қазіргі қоғамның географиялық көзқарасын кеңейту және демонстрациялық эксперимент пен практикалық жұмыстарды әзірлеу, сонымен қатар географиялық карталарды құру, география ғылымының ақпаратын қабылдау, сақтау, өңдеу және беру үшін IT қолдана алады.

7. Болашақ мұғалімдер аналитикалық және сыни ойлауды дамытуға арналған тапсырмаларды әзірлеу үшін студенттердің мәдениетаралық білімдерін кеңейте отырып, жаратылыстану пәндерін пәндік-тілдік оқытудың CLIL технологиясын пайдалана алады.

8. Болашақ мұғалімдер қоршаған ортаның жаһандық және жергілікті мәселелерін шешу үшін ғылымның басқа салаларындағы білімдерді қолдану және біріктіру бойынша өз ұстанымдарын дәлелдей алады.

9. Болашақ мұғалімдер білімдерін іс жүзінде көрсету үшін әртүрлі әдістерді қолданады (оның ішінде сыныптағы және сыныптан тыс сабақтар, жеке және топтық жобалар, ауызша, жазбаша және кинестетикалық тапсырмалар)

• Құзыреттілік саласы - Зерттеу құзыреттілігі

10. Болашақ мұғалімдер ҒЗЖ нәтижелеріне негізделген оқыту мазмұнын түсіндіре алады және оқуды зерттеуге бағыттай алады.

11. Болашақ мұғалімдер педагогикалық бақылаулар, эксперименттер және IT-технологиялар негізінде жаңа сенімді фактілерді алып, оларды оқу-зерттеу үдерісінде қолдана алады, сыни талдау жүргізеді, оқу зерттеулерінің нәтижелері туралы ақпаратты бағалай алады.

12. Болашақ мұғалімдер оқу үрдісінде зерттеу жүргізу үшін физикалық-географиялық және экономикалық-географиялық әдістерді және іс-жүзіндегі мәселелерді шешу үшін далалық, геоақпараттық, статистикалық әдістерді қолдана алады.

13. Болашақ мұғалімдер географиялық, экологиялық үдерістер мен құбылыстар салдарының динамикасын болжау мақсатында география бойынша алған білімдерін жүйелеп, жалпылай алады.

14. Болашақ мұғалімдер географияны оқытудың мазмұнын әртүрлі

нұсқаларда түсіну үшін зерттеу және проблемаға бағытталған әрекеттерді пайдаланады.

• Құзыреттік саласы - Құндылыққа бағдарланған құзыреттіктер

15. Болашақ мұғалімдер географияны оқу үдерісінде құндылықты өзіндік анықтаудың тұжырымдамалық негіздерін түсіндіре алады.

16. Болашақ мұғалімдер құндылық тетігін және құндылық бағдарларының қалыптасу үдерісін (географиялық нысандар мен құбылыстарға қызығушылық, табиғатты сүю және табиғат байлықтарын ұқыпты пайдалану және т.б.) түсінеді.

17. Болашақ мұғалімдер заманауи қоғамның географиялық дүниетанымы мен географиялық мәдениетін түсіндіреді және мүмкіндігі шектеулі оқушыларды инклюзивті білім беруде оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық-педагогикалық мәселелерін түсінеді, тұлғаның қалыптасуы мен дамуының негізгі факторларын анықтайды.

18. Болашақ мұғалімдер білімдерін пайдалана отырып, әділ, ынтымақтастыққа дайын, тұрақты және бейбіт демократиялық қоғамдастықтарды құра, тұрақты даму мәселелерін шешуге географиялық тәсілдерді бағалай алады.

3.3 Міндетті компонент: құзыреттік салалары/оқу нәтижелері

• Дүниетанымдық, тарихи және адамгершілік дамуға қатысты құзыреттік бағыты

1. Болашақ мұғалімдер табиғи және әлеуметтік әлемді ғылыми әрі философиялық таным әдістерімен ғылыми түсіну мен зерттеуді қамтитын философия негіздерін білу арқылы қалыптасқан дүниетанымдық ұстанымдар негізінде қоршаған ортаны бағалай алады.

2. Болашақ мұғалімдер мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның мазмұны мен ерекшеліктерін түсіндіре алады.

3. Болашақ мұғалімдер Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтары мен ерекшеліктерін терең түсініп, ғылыми талдау жасай алады

4. Болашақ мұғалімдер Қазақстанның тарихи оқиғаларының себептері мен салдарын талдай алады.

Әлеуметтік, мәдени және азаматтық дамуға қатысты құзыреттіктер бағыты

5. Болашақ мұғалімдер өзінің моральдық және азаматтық ұстанымдарын дамыта алуы және қоғамның әлеуметтік, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларына сәйкес әрекет ете алады.

6. Болашақ мұғалімдер әлеуметтік-саяси, экономикалық және құқықтық білімдерінің негіздерін біледі және түсінеді, өзінің жеке және кәсіби бәсекеге қабілеттілігін көрсете алады.

7. Болашақ мұғалімдер әлеуметтік және өндірістік саладағы жағдайларға баға беріп, болып жатқанның барлығына өзінің берген

бағасын дәлелдей алады.

Тұлғааралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынасқа қатысты құзыреттіліктер бағыты

8. Болашақ мұғалімдер тұлғааралық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынастың түрлі саласында жағдайды бағалай алады; қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша/жазбаша қарым-қатынас жасай алады.

9. Болашақ мұғалімнің өзінің жеке қызметінде ақпараттық-байланыстық технологияның түрлерін – ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу, қорғау, тарату үшін интернет-ресурстарды, бұлтты және мобильді сервистерді пайдалану мүмкіндігіне ие.

10. Болашақ мұғалімдер дене тәрбиесі әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіби қызметін қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтын ұстана алады.

11. Болашақ мұғалімдер әдіснама мен талдауды таңдай, ғылыми зерттеу әдістері мен тәсілдерін қолдана, сондай-ақ жаңа білімді түзе алады.

4. Бағдарлама құрылымы және оқыту нәтижелері

4.1. Педагогикалық компоненттің құрылымы

Педагогикалық компоненттің көлемі педагогикалық практиканы қоса алғанда, 60 академиялық кредитті құрайды. Бұл компонент ПБ барлық оқу бағдарламалары үшін ортақ болып табылады. Педагогикалық компонентті жобалау үдерісіне барлық университеттер бірлесе қатысты. Компонент икемді болып табылады және жекелеген университеттер оны нақты жағдай мен қажеттіліктеріне сәйкес іске асыруға мүмкіндік берілген.

Педагогикалық компоненттің жалпы құрылымы:

Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІ ТҰЛҒА РЕТІНДЕ ҚОЛДАУ	17
Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары	3
Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары	3
Балалардың жас және физиологиялық даму ерекшеліктері	4
Инклюзивті білім беру ортасы	3
Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту	4
ОҚЫТУ ЖӘНЕ ҮЙРЕТУ ҮШІН БАҒАЛАУ	9
Оқыту әдістері мен технологиялары	5
Бағалау және дамыту	4
МҰҒАЛІМ - РЕФЛЕКСИЯЛЫҚ ПРАКТИКА ИЕСІ	9
Педагогикалық зерттеулер	4
Зерттеулер, даму және инновациялар	5
МҰҒАЛІМ – ОҚУ ФАСИЛИТАТОРЫ	25

Мұғалім кәсібіне кіріспе	2
Психологиялық және педагогикалық бағалау	2
Педагогикалық тәсілдер	6
Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар	15
Жалпы академиялық кредит саны	60

Модульдер, курстар мен олардың оқу нәтижелері және құзыреттіліктер салаларымен байланысы жайлы толығырақ:

Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит

Бұл модульде білім алушылардың дара қажеттіліктерін және оқытудағы дара айырмашылықтарды түсінуге көмектесетін психологиялық теориялар, тұжырымдар мен үлгілердің шолуы келтірілген. Модуль педагогикалық мамандық болашақ мұғалімдерінің бойында оқытуды дараландыру және оқыту барысында білім алушылардың алуандығын ескеруге мүмкіндік беретін құзыреттіліктерді қалыптастырады. Психологиялық қауіпсіз білім беру ортасын құру және қолдау арқылы модуль білім алушылардың амандығын арттыру маңыздылығына басты назар аударады.

Курс атауы	Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1) <p>Болашақ мұғалімдер заманауи психологиялық теориялар мен үлгілер, сондай-ақ тұлғаның қызметі және оның жеке қасиеттері туралы білімге ие. Олар бұл білімді әртүрлі білім беру мәнмәтінінде мұғалімдік қызметінде қолдана алады. Болашақ мұғалімдер білім беру үрдісінде диалогты, өзара әрекеттесуді және қарым-қатынасты дамыта отырып, білім алушылардың қолайлы дамуына ықпал етеді. Олар білім алушылардың отбасыларымен, сондай-ақ серіктестіктің басқа да түрлері шеңберінде қарым-қатынас жасауға, өзара әрекеттесуге және ынтымақтасуға және өздерінің педагогикалық қызметін дамытуға қолайлы жаңа өзара байланыстар жасауға қабілетті</p>

Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • педагогикалық психологияның негізгі ұғымдары мен терминдерін меңгеріп, психологиялық-педагогикалық білімді практика жүзінде қолданудың негізгі салаларын біледі • оқу және тәрбие үдерісіндегі адамның танымдық және жеке даму заңдылықтарын, фактілер мен құбылыстарды талдайды • әр түрлі деңгейдегі білім беру ортасын жобалау, сараптау және түзету мәселелерін шешуде кешенді тәсілді қолданады • кәсіби құзыреттілікті дамытуды өмір бойы үздіксіз оқу үдерісі ретінде түсінеді.
Курс атауы	Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2); <p>Бұл курстың мақсаты педагогика және дидактика саласындағы педагогикалық құзыреттілікті жетілдіру болып табылады. Болашақ мұғалімдер әртүрлі оқыту теориялары мен педагогикалық модельдерге әкелетін адам туралы тұжырымдамалық түсініктер сияқты педагогикалық ғылымның негіздерін үйренеді. Теориялық тұжырымдамаларды түсінуге сүйене отырып, болашақ мұғалімдер әртүрлі оқу жағдайлары үшін тиісті педагогикалық таңдау жасай алады. Қоғамдастықтың дамуына және әл-ауқатына ықпал етеді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • адам тұжырымдамалары мен олардың оқуды түсінудегі және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын ажыратады; • оқыту теориялары мен олардың оқуды түсінудегі және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын ажыратады; • жан-жақты оқыту үдерісіне қолайлы оқыту

	теориялары мен педагогикалық үлгілерді қолданады.
Курс атауы	Балалардың жас және физиологиялық даму ерекшеліктері
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2) Болашақ мұғалімдер психиканың қалыптасуымен, оның қызметімен және даму заңдылықтарымен танысады. Болашақ мұғалімдер білім алушылардың дауымын бақылай алады және соған сай жас ерекшеліктеріне сәйкес оқу үрдістерін жоспарлап, жүзеге асыра алады және білім алушылардың жеке қажеттіліктерін ескере алады. Болашақ мұғалімдер әр түрлі жағдайларда шығармашылық тұрғыда және жағдаятқа сай әрекет ете алады және жалпы білім беру мен білім алушылардың игілігін сақтай алады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • әр білім алушылардың бастапқы кезеңдерін, олардың оқу әлеуеті мен нақты қолдау қажеттіліктерін тани алады • өз білім алушыларына нақты қолдау, жетекшілік ету, оқыту және бағалауға қатысты жеке қажеттіліктерін қарастыра алады • инклюзия мен нақты қолдау көрсету үшін әртүрлі әдіснамалық шешімдермен танысады
Курс атауы	Инклюзивті білім беру ортасы
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	3

Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2); • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) <p>Болашақ мұғалімдер оқыту үдерісінде білім алушылардың әртүрлілігін түсінеді, сондай-ақ олардың өмірі мен оқу жағдаяттарын ескеру мүмкіндігіне ие. болашақ мұғалімдер тиісті АКТ, үйретуші және көмекші технологияларды қолдана отырып, білім алушыларды оқытуды және оларды білім беру үдерісіне қосуда қолдайды. Болашақ мұғалімдер қауымдастықпен (мұғалімдер, білім алушылар, ата-аналар/қамқоршылар) ынтымақтастықта, психологиялық және этикалық тұрғыдан олардың әл-ауқатын қолдайды.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • әр түрлі оқушылар тобына қатысу мен оқуға әсер ететін жеке білім беру қажеттіліктерін анықтайды; • білім алушылардың оқуын қолдау және оларды білім беру үдерісіне қосу үшін АКТ және көмекші технологияларды пайдаланады. • ынтымақтастық пен инклюзияға ықпал ететін құндылықтар мен тәсілдерді үйретеді; • қоғамдастықтың ынтымақтастығын қолдайды (мұғалімдер, білім алушылар, ата-аналар/қамқоршылар).

Курс атауы	Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1,2) <p>Мақсаты: педагогикалық және дербес зерттеулер негізінде оқушылардың әртүрлілігін және географияны оқыту технологияларын қолдануды ескере отырып, оқытуды даралау дағдыларын қалыптастыру.</p>
Оқу	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:

нәтижелері	<ul style="list-style-type: none"> оқытуды жоспарлау және өткізу кезінде өзінің педагогикалық, пәндік саладағы құзыреттілік, кәсіпкерлік және тұрақты даму талаптарын түсінеді; оқытуға әсер ететін басқа жағдайларды жоспарлайды және болжай алады; жеке оқыту және көшбасшылық ұстанымдарын іс жүзінде қолданады, оқушылардың қажеттіліктерін ескереді, олардың жеке басының дамуы мен өзін-өзі бағалауын қолдайды.
------------	--

Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 9 академиялық кредит

Бұл модуль педагогикалық жоғары оқу орындары болашақ мұғалімдерінің бойында интерактивті және студенттерге бағдарланған оқытуды жүргізу мен оқыту мақсаттарына сәйкес бағалау құзыреттіліктерін қалыптастырады. Модуль сандық құралдар мен технологияларды қолдануға, қоғам мен білім беру ортасындағы тұрақты өзгерістер жағдайында педагогикалық технологияларды жаңарту және қолдануға басты назар аударады. Бұл модуль педагогикалық мамандық болашақ мұғалімдерінде меншік педагогикалық қызметін жақсарту үшін әртүрлі әріптестік бірлестіктерде қарым-қатынас құру және серіктестік құзыреттіліктерінің дамуына ықпал етеді.

Курс атауы	Оқыту әдістері мен технологиялары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) <p>Мақсаты: педагогика және дидактика саласындағы құзыреттілікті арттыру. Студенттер оқытудың әдістемелік жүйесі туралы тұтас түсінікке ие, нақты педагогикалық мәселелерді шешудің стратегиялары мен технологияларын, жоспарлауды, басшылықты, оқытуды және бағалауды модельдей алады, белгілі бір мектептің шарттары мен оқушылардың мүмкіндіктеріне сәйкес оқытудың білімін, формаларын, әдістері мен технологияларын қолдана алады.</p>

Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • оқушыларды оқытуға қолайлы педагогикалық модельдерді таңдайды; • технологиялар ұсынатын мүмкіндіктерді ескере отырып, шығармашылық және әр түрлі оқыту әдістерін қолдана алады; • оқытуда қолайлы оқу ортасын пайдаланады; • авторлық құқықтар мен деректерді қорғау нормалары мен принциптерін біледі және қолданады.
Курс атауы	Бағалау және дамыту
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2) <p>Болашақ мұғалімдер оқу үдерісінде бағалаудың мәнін терең түсінеді және оқу үдерісінің әртүрлі кезеңдерінде этикалық түрде конструктивті бағалауды қамтамасыз ете алады және білім алушыларды бағалауға тарта алады. Болашақ мұғалімдер бағалаудың әртүрлі технологияларын, принциптерін, кезеңдерін, өз білім саласын бағалау құралдарын (қалыптастырушы және жиынтық бағалауды, өзін-өзі бағалауды, өзара бағалауды және т.б. қоса алғанда) анықтайды, саралайды және пайдаланады. Олар бағалауға қатысты өздерінің түсініктері мен тәжірибелерін сыни тұрғыдан бағалауға, талдауға және оларды әрі қарай дамытуға қабілетті.</p>
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • бағалау мен кері байланыстың әртүрлі әдістерін (мысалы, қалыптастырушы және қорытынды бағалау) жақсы біледі • білім алушылардың білім беру құзыреттілігінің деңгейлерін анықтау мен тануда педагогикалық принциптерді қолданады • білім алушылардың және әріптестерінің өзін-өзі бағалау және өзара бағалау дағдыларын дамыту жүйесін мойындайды және қолдана алады.

Мұғалім - рефлексиялық практика иесі, барлығы 9 академиялық кредит

Бұл модуль педагогиканың әдіснамалық негіздерін зерттеуге бағытталған және педагогикалық зерттеулер оқыту практикасында қалай әсер ететіні жайлы түсінікті қалыптастырады. Модуль ЖОО студенттерінің бойында өзін мұғалім ретінде сезіну және өзінің педагогикалық қызметін жетілдіру үшін рефлексия дағдыларын, сондай-ақ үздіксіз білім алуды қамтамасыз ету үшін педагогикалық дамудың жаңа мақсаттарын қою қабілетін дамытуға ықпал етеді. Модульде сондай-ақ мұғалім жұмысының этикалық тұстары және олардың дамуы да қаралады.

Курс атауы	Педагогикалық зерттеулер
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім - рефлексиялық практика иесі, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/кұзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none">• Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (10) Бұл курс болашақ мұғалімдерге педагогикалық зерттеулердің теориялық негіздерін береді. Болашақ мұғалімдер түрлі сенімді көздерден теориялық білімді іздеу және сыни тұрғыдан іріктеу дағдысын меңгереді, педагогикалық ойлау мен практиканы дамытуда зерттеу нәтижелерін пайдалану дағдыларын қалыптастырады, зерттеулерге негізделген оқыту мен білім алуға, сондай-ақ осы дағдыларды үздіксіз дамытып, өздерін кәсіби тұрғыдан жетілдіруге ықпал етуге дайын болуы тиіс.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none">• педагогиканың табиғатын және оның негізгі терминологиясын біледі• педагогикадағы негізгі зерттеу салаларын анықтайды және күнделікті өмірдегі ойлау мен ғылыми білім арасындағы айырмашылықты түсінеді• білім беру саласындағы өзгерістерді бақылап отырады және олардың сіздің мұғалім ретіндегі жұмысыңызға қалай әсер ететінін қарастырады.

Курс атауы	Зерттеулер, даму және инновациялар
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер

Модуль	Мұғалім - рефлексиялық практика иесі, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/кұзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8,9) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (5) <p>Қазіргі заман деңгейінде болу, өзін және жұмысын үнемі дамыту мүмкіндігіне ие болу үшін болашақ мұғалімдер зерттеуге негізделген жаңа білім алады және білім беру мен мұғалім кәсібінің дамуына, әртүрлі желілерде оқытудың инновациялық тәсілдеріне, сонымен қатар білім алушыларды оқыту мен басқаруға қатысты зерттеулер жүргізеді. Болашақ мұғалімдер дамуға бағытталған ойлау тәсілін меңгереді, қоғамда және білім беру ортасында болып жатқан өзгерістер контекстінде оқытудың инновациялық тәсілдері мен технологияларын әзірлеуге, жаңартуға және қолдануға қабілетті.</p> <p>Болашақ мұғалімдер мұғалім ретіндегі жұмысының ғылыми дәлелді дамуы туралы білу үшін шағын зерттеу жобасын әзірлейді. Олар өздерінің зерттеу тақырыбын/сұрақтарын анықтайды, әдебиеттерге шолу жасайды және зерттеу этикасын қоса алғанда, деректерді жинау және талдау әдіснамасын әзірлейді. Курсты аяқтағаннан кейін болашақ мұғалімдер этикалық жүргізілген зерттеулер және әзірлемелердің негізінде педагогикалық іс-әрекетін дамытып, жаңарта алады, сонымен қатар зерттеу жобаларын жүзеге асыра алады немесе оларға қатыса алады. Сондай-ақ олар өздерінің зерттеулері мен әзірлемелерінің нәтижелерін әртүрлі кәсіби тәсілдермен және арналармен ұсына алады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жақсартуға болатын бағыттарды табу үшін өзінің кәсіби жұмысы мен жұмыс ортасын бағалайды; • өзінің кәсіби іс-әрекетінде зерттеуге негізделген тәсілді қолданады және өз бетінше зерттеу жұмыстарын жүргізеді; • зерттеу үдерістерінің этикалық тұстарын ескереді және қолданады; • бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеу үшін деректерді жинау және пайдалану кезінде сыни тұрғыдан ойлауды қолданады; • ғылыми зерттеулерге қатысады және/немесе

	<p>университеттер мен мүдделі тараптар арасындағы ынтымақтастықты дамытады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • әр түрлі коммуникация формаларын пайдалана отырып, өзінің ғылыми-зерттеу қызметін құжаттайды және нәтижелерді ұсынады.
--	--

Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит

Бұл модуль екі оқу жылы ішінде педагогикалық практикадан өту арқылы теориялық білімді практикалық дағдыларға айналдыруға, сондай-ақ бүгін және болашақта мұғалім мамандығына қойылатын талаптарға жауап беретін мұғалімнің кәсіби сәйкестігін қалыптастыруға бағытталған. Модуль барысында болашақ мұғалімдер кәсіби өсудің үздіксіз үдерісіне ықпал ететін тәжірибеге бағытталған зерттеу дағдыларын қалыптастырады.

Педагогикалық практика төрт кезеңнен тұрады, әр оқу жылына бір реттен, олардың әрқайсысының өзіндік нақты оқу нәтижелері бар, онда болашақ мұғалімдердің құзыреттері танысу мен бақылаудан бастап білім беру үдерісін жобалауға және өз сабақтарын өткізуге, сондай-ақ тәжірибеге бағытталған зерттеу қызметі арқылы өз жұмыс ортасын дамытуға дейін біртіндеп тереңдей түседі.

Барлық кезеңдерінде белгілі бір пререквизиттері бар және болашақ мұғалімдер педагогикалық практикаға кіріспес бұрын белгілі бір пәндік және/немесе педагогикалық пәндерден өтуі керек, академиялық кредиттер саны факультеттер мен/немесе білім беру бағдарламалары арасында өзгеруі мүмкін.

Курс атауы	Мұғалім кәсібіне кіріспе
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы <p>Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдерді білім беру үдерісімен және білім беру ұйымдарындағы жағдаймен таныстыру, оларды болашақ кәсіби қызмет жағдайына</p>

	<p>бейімдеу болып табылады.</p> <p>Бұл курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің "Балалардың жас және физиологиялық даму ерекшеліктері" (2-ші семестр, 4 академиялық кредит) курстарын аяқтау болып табылады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің нормативтік-заңнамалық базасын, білім беру ұйымдарының қызметін реттеуші құжаттарды түсінеді және сипаттайды • мектеп құжаттамасын жүргізуге арналған негізгі құжаттарды (оқу орнының жұмыс жоспарлары, «Күнделік» электрондық күнделігі, қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді сабақ жоспарлауы және т.б.) ажыратады және түсіндіреді • білім алушылардың әлеуметтік, жас, психофизикалық және жеке ерекшеліктерін, сондай-ақ олардың ерекше білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, оқу үдерісінде педагогика мен психологияның теориялық және қолданбалы аспектілерін түсіну.

Курс атауы	Психологиялық және педагогикалық бағалау
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы <p>Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдерді білім беру мекемесінің тұтас педагогикалық үдерісінің ерекшеліктерімен таныстыру және білім беру үдерісін психологиялық-педагогикалық қамтамасыз ету саласында талдау-рефлексивтік, зерттеу, жобалық және басқа дағдыларды қалыптастыру болып табылады.</p> <p>Бұл курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің «Педагогикалық зерттеулер» курсы (4-ші семестр, 4</p>

	академиялық кредит) және «Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары» курсы (3-ші семестр, 3 академиялық кредит) курстарын аяқтау болып табылады.
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оқыту стратегияларының психологиялық және педагогикалық негіздерін түсіну (сыни тұрғысынан ойлау, функционалдық сауаттылық, бірлесіп оқу, өз бетінше білім алу, өзін-өзі жетілдіру, критериалды-бағдарланған оқыту) • білім алушылар тобын бағалау үшін психологиялық-педагогикалық диагностика әдістерін қолданады және білім беру ұйымының психологиялық қолдау қызметтері қалай жұмыс істейтінін түсінеді • мұғалімнің жұмысын әлеуметтік-педагогикалық тұрғыдан түсіну және болашақ мұғалім ретінде өзінің кәсіби ерекшелігін түсіну; • оқу үдерісінде білім алушылардың оң және жауапты мінез-құлқын нығайту үшін тиімді диалог құру; • білім беру үдерісінің барлық мүдделі тараптарымен ынтымақтасу; • тұтас педагогикалық үдерісті оның әртүрлі формаларында (сабақ, семинар, дөңгелек үстел, пікірталас және т.б.) талдау және дамыту, пән бойынша сыныптан тыс іс-шаралардың әртүрлі формаларын жүргізу.
Курс атауы	Педагогикалық тәсілдер
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы <p>Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдерді жан-жақты дамыту, практикада кәсіби біліктілікті жетілдіру және</p>

	<p>мұғалім (мектепке дейінгі мұғалім, бастауыш сынып мұғалімі, пән мұғалімі, сынып жетекшісінің көмекшісі/кураторы) ретінде жұмыс істеу үшін қажетті пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Аталған курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің "Оқыту әдістері мен технологиялары" (3-ші семестр, 5 академиялық кредит), "Бағалау және дамыту" (6-ші семестр, 4 академиялық кредит) және "Инклюзивті білім беру ортасы" (6-ші семестр, 3 академиялық кредит) курстарын аяқтау болып табылады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сындарлы және инклюзивті білім беру үдерісін өз бетінше жобалау және ұйымдастыру; • білім беру технологиялары мен цифрлық ортаны пайдалануды ескере отырып, орынды және қолайлы оқу материалдарын, инновациялық педагогикалық тәсілдерді және белсенді оқытуды таңдау; • пәндік білім мен дидактиканы қолдану; • формативті және жиынтық бағалау әдістері мен технологияларын қолдану, білім алушылардың рефлексия, өзін - өзі және өзара бағалау дағдыларын дамытуды қолдау; • мәселелер мен жанжалды жағдайларды шешу және қауіпсіз оқу ортасын қамтамасыз ету үшін білім беру процесінің барлық мүдделі тараптарымен диалогтық байланыс орнату.
Курс атауы	Білім берудегі зерттеулер және инновациялар
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	15
Курс/құзыреттілік сипаты	<p>Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы <p>Бұл курс болашақ мұғалімдердің өздерінің кәсіби қызметі мен жұмыс ортасын дамытуға көзқарастарын</p>

	<p>қалыптастыруға бағытталған. Сонымен қатар, курс ынтымақтастық, мәселелерді шешу және көшбасшылық дағдыларын дамытуға бағытталған. Олар өздерінің педагогикалық және зерттеу дағдыларын тереңдетеді, сондай-ақ өз мамандануына сәйкес практикалық дағдыларды дамытады (дидактика).</p> <p>Осы тәжірибеден өту кезінде болашақ мұғалімдер деректерді жинайды және талдайды, гипотезаны тексереді немесе <i>"Зерттеулер, даму және инновация"</i> курсына құрылған зерттеу жоспарының бөлігі ретінде эксперименттер жүргізеді. Олар қорытынды жасап, зерттеу нәтижелерін кәсіби түрде таратудың әртүрлі формалары мен арналарын зерттейді.</p> <p>Курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің "Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту" (6-ші семестр, 4 академиялық кредит) және "Зерттеулер, даму және инновация" (7-ші семестр, 5 академиялық кредит) курстарынан өту болып табылады.</p>
<p>Оқу нәтижелері</p>	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • гипотезаны тестілеу, педагогикалық эксперименттер жүргізу және/немесе зерттеу жоспарына сәйкес деректерді жинау үшін сындарлы және инклюзивті білім беру үдерісін өз бетінше жобалау және ұйымдастыру; • оқу мен оқытудың инновациялық стратегияларын, сондай-ақ пән бойынша ұзақ мерзімді, орта мерзімді, қысқа мерзімді сабақ/сабақ жоспарлары, оқу және сыныптан тыс іс-шаралар негізінде білім беру үдерісін және/немесе сыныптан тыс іс-шараларды жобалау, өткізу және бағалау әдістері мен құралдарын қолдану; • эксперименттердің нәтижелерін және/немесе жиналған деректерді талдап, қорытынды жасау; • әртүрлі коммуникация формаларын қолдана отырып, зерттеу қызметін құжаттау және нәтижелерді кәсіби түрде ұсыну; • өзінің кәсіби қызметін ұйым қызметімен өзара байланыста бағалау және эксперименттер мен практикалық зерттеулер арқылы өз жұмысын және жұмыс ортасын жақсарту бойынша идеялар құру.
<p>4.2 Пәндік компоненттің құрылымы</p>	
<p>Модуль атауы және негізгі пәндер</p>	<p>Академиялық кредит</p>

ӘЛЕМНІҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ КӨРІНІСІ	10
Жоғары оқу орны компоненті	10
Заманауи географияның теориясы мен тұжырымдары	5
Табиғат туралы ғылымдар	5
ФИЗИКАЛЫҚ ГЕОГРАФИЯ	24
Жоғары оқу орны компоненті	20
Жалпы жертану	5
Геология және геоморфология негіздері	5
Метеорология және климатология	5
Гидрология және су ресурстарын қорғау	5
Таңдау компоненті	4
Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы	
Құрылық гидрологиясы	
Биогеография	4
Ландшафттану	
ӘЛЕУМЕТТІК ГЕОГРАФИЯ	25
Жоғары оқу орны компоненті	16
Геоэкономика	5
Геосаясат	3
Елтану	4
Тұрғындар географиясы	4
Таңдау компоненті	9
Медициналық география	4
Қоғамдық география	
Рекреациялық география	5
Мәдениет географиясы	
ҚОҒАМ МЕН ТАБИҒАТТЫҢ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУІ	16
Жоғары оқу орны компоненті	12
Табиғатты пайдалану экономикасы	4
Қоршаған орта және тұрақты даму	5
Климаттың өзгеруі және салдары	3
Таңдау компоненті	4
Геоглобалистика	
Табиғи тәуекел географиясы	
Геокикілжін	4
Дүниежүзілік шаруашылық	
ҚАЗАҚСТАН ГЕОГРАФИЯСЫ	15
Жоғары оқу орны компоненті	10
Қазақстанның физикалық географиясы	5
Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы	5
Таңдау компоненті	5
Қазақстан аймақтары географиясы	

Қазақстанның ауыл шаруашылығы аймақтары.	
Қазақстанның шекаралық аймақтармен интеграциясы	5
Қазақстанның туристік-рекреациялық ресурстары	
Қазақстанның өнеркәсіптік аудандары	
Қазақстанның агроөнеркәсіптік кешені	
ГЕОГРАФИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ	10
Жоғары оқу орны компоненті	10
Картография және топография негіздері	5
Географиядағы ГАЖ технологиялары	5
ГЕОГРАФИЯДАҒЫ ЗЕРТТЕУ ДАҒДЫЛАРЫ	12
Жоғары оқу орны компоненті	12
Географияны зерттеу әдістері	4
Smart-білім беру: география және жасанды интеллект	3
Ғылыми зерттеулердің негіздері	5
ҚОЛДАНБАЛЫ ГЕОГРАФИЯ	4
Таңдау компоненті	4
Регионалистика	
Заманауи топонимика	4
Шет елдер географиясы	
Өлке топономиясы	
ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ	8
Барлық академиялық кредит	124

Модульдер, курстар, олардың оқыту нәтижелері мен құзыреттіліктер салаларымен байланысы толығырақ:

ӘЛЕМНІҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ КӨРІНІСІ, 10 академиялық кредит

Бұл модуль болашақ мұғалімдерге әлемнің географиялық көрінісінің құрылымын және оларды зерттеу әдістерін түсінуге көмектесетін негізгі тұжырымдамалық идеяларға шолуды қамтиды.

Модуль барысында болашақ мұғалімдер заманауи жалпы ғылыми дүниетаным жағдайында географиялық ғылымның теориясы мен әдіснамасы саласындағы өздерінің құзыреттіліктерін дамытады.

Курс атауы	Заманауи географияның теориясы мен тұжырымдары
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	ӘЛЕМНІҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ КӨРІНІСІ, 10 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыретт	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын

ілік сипаттамасы	<p>дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(5,9) <p>Мақсаты: география ғылымдары саласы бойынша қажетті білімді және географияның заманауи теориялары мен тұжырымдарын меңгеру, географиялық білім берудің негізгі ұстанымдары мен тәілдерін анықтау.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • әдіснамалық және теориялық мәнге негіз болатын тұжырымдық идеяларды біледі; • оқытуға неғұрлым жақын географиялық ғылымның зерттеу әдістерін таңдайды; • оқу үдерісінде географиялық ғылым саласындағы өзгерістерді, олардың дамуын ескере отырып қолданады.
Курс атауы	Табиғат туралы ғылымдар
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	ӘЛЕМНІҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ КӨРІНІСІ, 10 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (2) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) <p>Мақсаты: әлемнің жаратылыс ғылыми бейнесін түсіну, табиғат заңдылықтарын бағалау, талдау және оларды адамның практикалық ірекеті мақсатында пайдалану.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • табиғаттың біртұтастығын сипаттау үшін кіріктірілген жаратылысы ғылыми білімді пайдаланады; • табиғат нысандарының кеңістікті уақыттық моделін даярлау үшін модель таңдауда шешім қабылдайды; • негізгі жаратылысы ғылыми заңдылықтарды

	бағалау және талдайды, құбылыстар мен процестер арасындағы себеп салдарлы байланыстарды орнатады
Физикалық география, 24 академиялық кредит	
Модуль шеңберінде болашақ мұғалімдер Жер құрылымының жалпы заңдылықтары, географиялық қабықтың біртұтастықта және оны ұйымдастырудың әртүрлі деңгейлерінде қоршаған кеңістікпен өзара әрекеттесуінде жұмыс істеуі мен дамуы сынды сұрақтарды қарастырады. Болашақ мұғалімдер өздерінің физикалық география және экология саласындағы ғылыми білімдерін дамытады.	
Курс атауы	Жалпы жертану
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1,2) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) Мақсаты: географиялық қабықтың құрылымын, географиялық қабықтың қызметі мен дамуының жалпы заңдылықтарын оны ұйымдастырудың әртүрлі деңгейлеріндегі қоршаған кеңістікпен бірлікте және өзара әрекеттесуін зерделеу.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • белгілі сипаттамалық қасиеттерге негізделген зерттелген географиялық объектілерді, процестер мен құбылыстарды салыстыру; • қоршаған орта компоненттерінің өзара әрекеттесу нәтижелерін талдау; • экологиялық сауатты басқару шешімін қабылдау үшін қоршаған ортаға бағалау жүргізу.
Курс атауы	Геология және геоморфология негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыр	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын

еттілік сипаттамасы	<p>дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,7,9) <p>Мақсаты: болашақ мұғалімдерге Жердің ішкі құрылымы туралы білім беру.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • негізгі рельефті қалыптастыру процестерін анықтайды, аумақ рельефінің дамуын және оны экономикалық пайдаланудың әртүрлі тәсілдерімен геожүйелердің жұмыс істеуін болжау; • минералдарды практикалық пайдалану үшін кеңістіктік орналасу заңдылықтарын, тау жыныстарын қалыптастыру мәнін бағалау.
Курс атауы	Метеорология және климатология
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(5,8) • Зерттеу құзыреттілігі (14) <p>Мақсаты; атмосферадағы айналым процестерін, қазіргі климаттың өзгеруін зерделеу, Жердің климатына антропогендік әсерге байланысты проблемаларды түсіну.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • су шаруашылығы және табиғатты қорғау объектілерін жобалауда метеорологиялық бақылау әдістерін қолданады; • аймақтың антропогендік климаттық факторларын анықтау үшін эксперимент жүргізеді; • метеорологиялық өлшеу материалдары мен метеорологиялық ақпараттың дұрыстығын және негізгі метеорологиялық сипаттамаларды есептеу әдістерін талдайды және бағалай алады.
Курс атауы	Гидрология және су ресурстарын қорғау
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті

Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цик	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6) • Зерттеу құзыреттілігі (14) <p>Мақсаты: су нысандарын және сур ресурстарын қорғауды зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жалпы гидросферадағы және түрлі әртіптегі су нысандарының негізгі гидрологиялық процестерін ажыратады; • су нысандарын және гидрологиялық процестерді географиялық гидрологиялық зерделеудің практикалық мағыздылығын көсете алады; • су қауіпсіздігін қамтамасыз ету және болашақты болжамдау мақсатында жерүсті су ресурстарының жағдайын, су нысандарындағы қауіпті гидрологиялық құбылыстарды зерттейді.
Курс атауы	Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (2,3) • Зерттеу құзыреттілігі (10,14) <p>Мақсаты: географиялық қабықтың ең үлкен таксондарының жүйелік кешенді сипаттамасын зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • құрлықтар мен мұхиттардың кешенді сипаттамаларының принциптерін түсінеді;

	<ul style="list-style-type: none"> • табиғи, геожүйелердің қалыптасуы мен саралануының жаһандық және аймақтық заңдылықтарының ерекшеліктерін салыстырады; • аймақтағы проблемалық жағдайларды шешу үшін зерттеу нәтижелерін қолданады; • табиғи геожүйелердің негізгі топтарын және олардың антропогендік модификацияларын талдайды.
Курс атауы	Құрлық гидрологиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі (5) • Зерттеу құзыреттілігі (14) <p>Мақсаты: гидродинамикалық, гидрохитиялық, гидроэкологиялық ерекшеліктер және су ресурстарының географиялық таралуы туралы білім беру.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • су ресурстарының таралуы мен принциптерін бағалау үшін гидрологиялық нысандардың сипаттамасын құрастырады; • антропогендік әсерді ескере отырып, климаттық факторлардың өзара ісерлесуін талдайды; • гидросферв туралы түсіну үшін гидрография мен су ресурстарының географиялық таралуыны зерделеуде ақпараттық технологияларды қолданады.
Курс атауы	Биогеография
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады:

сипаттамасы	<ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1,2,3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(5,9) • Зерттеу құзыреттілігі (12, 14) <p>Мақсаты: Тірі организмдер мен олардың қауымдастықтарының Жер бетінде таралуы мен орналасуын зерттеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • биогеографиялық аудандастыру принциптерін және биомалар мен биоттарға антропогендік әсерлерді түсіну; • географиялық ортаның ерекшеліктерімен өсімдіктер мен жануарлар дүниесі ресурстарын ұтымды пайдалану мен қорғауды талдау; • организмдердің таралу ерекшеліктерін және олардың ареалдағы таралу заңдылықтарын салыстыру.
Курс атауы	Ландшафттану
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Физикалық география, 24 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (2) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(5,9) • Зерттеу құзыреттілігі (10) <p>Мақсаты: ландшафттық зерттеулердің заманауи бағыттарын зерттеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • нақты бір аумақтардың табиғатын қорғау мен абаттандыруда қолданылатын жобаларды негіздеуде ландшафттық тәсілді әзірлеу; • ландшафттардың әртүрлі табиғи-антропогендік және мәдени түрлерінің дамуы мен ұйымдасуындағы заңдылықтарды талдау; • антропогендік өзгеруімен байланысты ғылыми бағыттарды зерттеу;

- аумақтың экологиялық жағдайын бағалауда ландшафттық тәсілдерді салыстыру.

Әлеуметтік география, 25 академиялық кредит

Модуль шеңберінде болашақ мұғалімдер әлеуметтік, саяси география, елтану, халық және оның экономикалық қызметінің нәтижелері, сонымен қатар қоғамның аумақтық ұйымдастырылуы, оның заңдары мен құқықтық нормаларын зерттейді. Болашақ мұғалімдер кеңістікті талдау және жоспарлау дағдыларына ие болады.

Курс атауы	Геоэкономика
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 25 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/кұзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (2,3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,9) Мақсаты: геоэкономиканың негізгі категорияларын, дүниежүзі шаруашылығының құрылымы мен аумақтық үлгілерін және әлем елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін меңгеру.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • жеке елдердің шаруашылық салаларын салыстыру мақсатында елдердің экономикалық даму көрсеткіштерін құрастыру; • елдің экономикалық дамуын жақсарту мақсатында экономикалық саясатын зерттеу; • қоршаған ортаға ықпалын бағалау үшін табиғатты пайдалану экономикасына талдау жасау.

Курс атауы	Геосаясат
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 25 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	3
Курс/кұзыреттілік	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:

сипаттамасы	<ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1,3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,7) • Зерттеу құзыреттілігі (10) <p>Мақсаты: қазіргі дүниедегі геосаяси үдерістерді және әлем елдерінің геосаяси жағдайының ерекшеліктерін зерттеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жеке елдердің қазіргі заманғы жағдайын анықтауда геосаясаттың эволюциясын түсіндіру; • саяси құрылымы мен экономикалық дамуын бағалау үшін әлем елдерінің геосаяси жағдайы туралы мысалдар келтіре алады; • елдердің геосаяси кеңістіктегі рөлін анықтауда заманауи геосаяси үдерістерді зерттеудің нәтижелерін талдай алады.
Курс атауы	Елтану
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 25 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1,3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,7) • Зерттеу құзыреттілігі (10) <p>Мақсаты: дүниежүзі аймақтарын, елдерді кешенді географиялық аудандастыруды зерттеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • елдер және оның бөліктерін салыстыру әдістерін жүйелеу; • елтанушылық ақпаратты іздестіріп оқудың дағдыларын қолдану; • ақпарат көздерін қолданып, елдердің дамуына әлеуметтік, саяси, экономикалық және мәдени негізгі көрсеткіштері бойынша кешенді сипаттама құрастыру; • ғаламдану үрдістерін анықтау үшін әртүрлі көрсеткіштері бойынша елдердің жағдайын зерттеу.

Курс атауы	Тұрғындар географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 25 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1,3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі (6,7) • Зерттеу құзыреттілігі (10) <p>Мақсаты: қазіргі әлемде болып жатқан демографиялық үдерістердің теориялық және практикалық негіздерін зерттеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дүниежүзі халқы санының динамикасын сипаттайтын демографиялық үдерістер мен құбылыстарды ажырата алады; • жалпы және аймақтық демографиялық, миграциялық, этникалық үдерістердің ерекшеліктерін талдайды; • жеке елдер халық санының өзгерістері туралы болжамдарды негіздей алады; • халықпен байланысты үдерістерді талдауда кешенді географиялық тәсілдерді қолданады.
Курс атауы	Медициналық география
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 25 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1,3) • Зерттеу құзыреттілігі (10) <p>Мақсат - табиғи және әлеуметтік-экономикалық жағдайлардың әлем халқының денсаулығына әсерін және аурулардың таралуының географиялық</p>

	факторларын және географиялық ортаның халықтың денсаулығына әсерін зерттеу.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • географиялық ортаның халықтың денсаулығына әсерін дәлелдей алады; • ауру түрлерінің таралу картасын жасайды; • табиғи және әлеуметтік-экономикалық жағдайлардың адам денсаулығына әсерін бағалайды; • экологиялық факторларды ескере отырып, медициналық-географиялық болжамдар жасайды.
Курс атауы	Қоғамдық география
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 25 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: <ul style="list-style-type: none"> • Зерттеу құзыреттілігі (10,11,14) Мақсаты: адам мен қоршаған ортаның өзара әрекеттесу ерекшеліктерін зерделеу және қоршаған ортаны, тәртіпті, әл-ауқатты сақтау мәселелерін жылдам өзгерістер жағдайында бағалау болып табылады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • қоршаған ортаға теріс әсерді талдау үшін геоақпараттық технологияларды қолдана алады; • адамның климаттың өзгеруіне әсерін талдау және белгілі өзгерістердің нәтижелерін түсіндіреді; • антропогендік әрекеттің жерге әсер ету дәрежесін бағалай алады.
Курс атауы	Рекреациялық география
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 25 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географияны оқытудың практикалық әдістері

ы	<p>құзыреттілігі(8)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Зерттеу құзыреттілігі (10.14) <p>Мақсаты: дүниежүзінің әртүрлі аймақтарындағы рекреациялық ресурстар және туризмнің дамуының перспективаларымен таныстыру.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> •рекреациялық әрекеттерді аумақтық ұйымдастырудың заңдылықтары мен рекреациялық ресурстардың таралуына талдау жасау; •адамзаттың әртүрлі рекреациялық іс-әрекетін жүзеге асырудың жағдайларын зерттеу; •психофизиологиялық күштерді қайта қалпына келтіруге бағытталған адамдардың әртүрлі рекреациялық әрекеттерін бағалау.
Курс атауы	Мәдениет географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Әлеуметтік география, 25 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі (9) <p>Мақсаты: табиғат пен қоғамның өзара әрекеттесуінің нәтижесі болып табылатын кеңістіктік мәдени айырмашылықтарды және мәдениеттердің аумақтық таралуын зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> •мәдени және географиялық кеңістіктің өзара әрекеттесуі туралы білімді пайдалана алады; •мәдени география мен мәдениеттанудың өзара байланысының жалпы тенденцияларын талдайды; •жер аймақтары арасындағы кеңістіктік және мәдени айырмашылықтарды зерттейді; • әлемнің мәдени аудандарының электрондық карталарын жасау үшін геоақпараттық технологияларды қолданады.
ҚОҒАМ МЕН ТАБИҒАТТЫҢ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУІ, 16	

академиялық кредит

Модуль барысында болашақ мұғалімдер өз елінің табиғи әлеуметтік-экономикалық, геоэкономикалық, геосаяси ерекшеліктерін, халқын және шаруашылық қызметінің нәтижелерін зерттеп, біріктірілген білімдерін дамытады. Олар адам өмірі мен іс-әрекетінің кеңістіктік әртүрлілігі, адам мен адамзаттың географиялық ортадағы ролі, адамдардың әлемдік өркениеттің дамуына қосқан үлесі туралы білімдерін жетілдіреді. Олар сонымен қатар азаматтық пен отансүйгіштікке тәрбиелеу мәселелерін қарастырады және өздерінің рухани-адамгершілік құндылықтарын, өз елінің тарихы мен мәдениетіне құрмет сезімін дамытады.

Курс атауы	Табиғатты пайдалану экономикасы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттесуі, 16 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: <ul style="list-style-type: none">• Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (2)• Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) Мақсаты: табиғатты пайдаланудың негіздерін зерттеу және әлемдік және отандық табиғатты пайдалану бойынша тәжірибелерді талдау.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none">• табиғатты пайдаланудағы экономикалық тиімділікті анықтау үшін өндірістік іс-әрекетке экологиялық талдаулар жүргізу;• деректерді пайдаланып, елдердегі жеке аудандардың табиғатты пайдаланудағы ерекшеліктері туралы жобалар жасау;• қоршаған ортаға ластауынан болатын экономикалық залалдың мөлшерін анықтау үшін табиғат ресурстарын бағалау.

Курс атауы	Қоршаған орта және тұрақты даму
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі, 16 академиялық кредит

Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (2,4) • Зерттеу құзыреттілігі (13) • Құндылыққа бағдарланған құзыреттіліктер (18) Мақсаты: қоршаған ортаның қазіргі жағдайы және өңірлердің тұрақты дамуы мәселелерін зерттеу болып табылады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • адам мен қоршаған ортаның өзара әрекеттесуін, экологиялық дағдарыстарды және оларды жеңу жолдарын зерттейді; • табиғатты қорғауды, Қазақстан Республикасының тұрақты дамуын талдайды; • аймақтардың тұрақты дамуын анықтау үшін геоақпараттық технологияларды пайдалана отырып, әртүрлі көрсеткіштерді бақылаудың әртүрлі әдістерін қолданады; • қоршаған ортаның жай-күйін және елдің тұрақты дамуын бағалай алады.
Курс атауы	Климаттың өзгеруі және салдары
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі, 16 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Зерттеу құзыреттілігі (10,11,13) Мақсаты: климаттың ғаламдық өзгеруінің өзекті мәселелерін зерттеу.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • экстремалды ауа райы құбылыстарын бағалау үшін ауа райы мен климаттың өзгерістеріне өзбетімен жеке бақылау жасауға ықпал ету; • климаттың өзгерісін зерттеудің әртүрлі тәсілдерін талдау және олардың салдарына болжау жасау;

	<ul style="list-style-type: none"> • климаттық өзгеруіне әсер етуші температураның жоғарылауы, экстремалды ауа райы және т.б. құбылыстардың салдарын зерттеу; • ғаламдық климат өзгеруімен байланысты елдердің жеке аумақтарының климатының өзгеруінен болатын салдарын бағалау.
Курс атауы	Геоглобалистика
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі, 16 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (2) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) <p>Мақсаты: ғаламдық проблемаларды, ғаламдық үдерістерді және ғаламдануды зерттеу, Жер бетінде болып жатқан әлемдік ғаламданудың қалыптасуы тарихы мен үдерістердің жиынтығын қарастыру.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • қазіргі Қазақстанның жағдайын жаһандану контекстінде қарастыру; • жаһандану мәселесін жалпылау үшін оқу іс-әрекетінде жаһандық зерттеу нәтижелерін қолдану; • ел экономикасы мен саясатының дамуына әсер ететін жаһандық үдерістерді бағалау.
Курс атауы	Табиғи тәуекел географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі, 16 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (4)

	<ul style="list-style-type: none"> • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) <p>Мақсаты: болашақ мұғалімдерді табиғаттың қауіпті құбылыстарымен және қауіпті табиғи және табиғи-техногендік құбылыстар мен тәуекелдерді дамыту тетіктерімен таныстыру болып табылады.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • табиғи және табиғи-экологиялық қауіптер мен тәуекелдердің сипаттады; • жағымсыз салдардың алдын алу үшін табиғаттың қауіпті құбылыстарын талдайды; • қауіпті табиғи және әлеуметтік-техногендік құбылыстардың кеңістіктік-уақыттық көріністеріне мысалдар келтіреді; • жаһандық проблемаларды зерттеу экономика мен қоршаған ортаның тұрақты дамуын анықтайды.
Курс атауы	Геокикілжін
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі, 16 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зерттеу құзыреттілігі (10,11,12) <p>Мақсаты: саяси қақтығыстардың пайда болуы мен дамуына әсер ететін географиялық, саяси және басқа да өзара әрекеттесетін факторларды бірлікте зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • геосаяси мәселелерді шешудегі елдердің өзара іс-әрекеттерін түсіндіреді; • саяси қақтығыстардың пайда болуы мен дамуына әсер ететін факторларды анықтайды; • географиялық ойлау арқылы геосаясаттың, саяси географияның және геоконфликтологияның заманауи мәселелерін қабылдау дағдыларын қолданады.
Курс атауы	Дүниежүзілік шаруашылық
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қоғам мен табиғаттың өзара әрекеттестігі, 16

	академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (1) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі (9) Мақсаты: экономикалық шындықтың кеңістікке қатынасын және homo economicus пен кеңістіктің өзара әрекеттесуін зерделеу.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • тауарларды өндіру және тарату саласына кеңістіктік факторлардың әсерін анықтайды; • әлемдік экономиканың экономикалық қызметін өрістету үшін білімді пайдалануады; • кеңістіктің ерекшеліктері мен әдістеріне сәйкес экономикалық шындықты баяндайды.

Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит

Модуль барысында болашақ мұғалімдер өз елінің табиғи әлеуметтік-экономикалық, геоэкономикалық, геосаяси ерекшеліктерін, халқын және шаруашылық қызметінің нәтижелерін зерттеп, біріктірілген білімдерін дамытады. Олар адам өмірі мен іс-әрекетінің кеңістіктік әртүрлілігі, адам мен адамзаттың географиялық ортадағы рөлі, адамдардың әлемдік өркениеттің дамуына қосқан үлесі туралы білімдерін жетілдіреді. Олар сонымен қатар азаматтық пен отансүйгіштікке тәрбиелеу мәселелерін қарастырады және өздерінің рухани-адамгершілік құндылықтарын, өз елінің тарихы мен мәдениетіне құрмет сезімін дамытады.

Курс атауы	Қазақстанның физикалық географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3)

	<ul style="list-style-type: none"> • Құндылыққа бағдарланған құзыреттіліктер (15,18) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(7,9) <p>Мақсаты: Қазақстанның физикалық-географиялық жағдайларын, географиялық орналасуы мен табиғи ерекшеліктерін зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қазақстанның табиғи ортасын зерттеу үшін геожүйелер компоненттерінің қалыптасу заңдылықтары мен өзара байланысы туралы білімді пайдаланады; • Қазақстанның физикалық географиясының теориялық негіздерін біледі; • ҚР геожүйелері компоненттерінің өзара байланысын талдау үшін картографиялық материалды пайдаланады; • табиғи кешендердің даму заңдылықтарын және жергілікті және өңірлік деңгейлердегі Қазақстанның физикалық географиясының проблемаларын анықтайды.
Курс атауы	Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3,4) • Зерттеу құзыреттілігі (14) <p>Мақсаты: Қазақстанның экономикалық-географиялық жағдайын зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ҚР шаруашылық салаларын салыстыру мақсатында елдердің экономикалық даму көрсеткіштерін құрастырады; • экономиканы орналастыру факторлары және экономика салаларын орналастыру ерекшеліктері туралы білімді пайдаланады; • экономиканың тұрақты дамуы және адамдардың

	<p>өмір сүруіне қолайлы жағдай жасау мақсатында Қазақстан экономикасының дамуын бағалай алады;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қазақстан экономикасының салаларын жіктеу мақсатында экономикалық-географиялық сипаттамаларды талдайды.
Курс атауы	Қазақстан аймақтары географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3,4) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) • Құндылыққа бағдарланған құзыреттіліктер (17) <p>Мақсаты: Қазақстанның жекелеген аймақтарының табиғатын, халқын, шаруашылығын, мәдениетін және қоғамдық ұйымдасуын зерттеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуы аясында аймақтың жағдайы туралы шағын жоба әзірлеу; • аймақтың шаруашылығын, халқын, әлеуметтік-экономикалық дамуын салыстыру; • ақпараттарды талдау негізінде Қазақстан экономикасының салалық және аумақтық құрылымының өзгеруі туралы болжамдарды және мәселелерді шешудің мүмкін жолдарын негіздеу.
Курс атауы	Қазақстанның ауылшаруашылығы аймақтары
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Құндылыққа бағдарланған құзыреттіліктер (15)

	<ul style="list-style-type: none"> • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,7) <p>Мақсаты: ауыл шаруашылығын мемлекеттік реттеу мәселелерін, аграрлық экономикадағы ауыл шаруашылығының тұрақты тетігін, еліміздің бәсекеге қабілеттілігінің өсу факторларын зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ауыл шаруашылығын дамытудың қазіргі жай-күйіне сипаттама береді; • экономиканың проблемаларын шешу үшін елдің үлкен ауыл шаруашылығы әлеуеті бар өңірлерді айқындайды; • ауылдық аумақтарды дамыту үшін өнімнің бәсекеге қабілеттілігінің өсуін талдайды; • ауыл тұрғындарының Жұмыспен қамту деңгейін оның даму ерекшеліктерін ескере отырып бағалай алады.
Курс атауы	Қазақстанның шекаралық аймақтармен интеграциясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Зерттеу құзыреттілігі (14) <p>Мақсаты: Қазақстанның шекаралық өңірлермен интеграциялану және нарықтық экономика жағдайында өңірдің бәсекеге қабілеттілігін арттыру мәселелерін зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қазақстанның әлемдік экономикалық интеграциядағы рөлін дәлелдей алады; • Қазақстанның шекаралық өңірлермен интеграциясына әртүрлі ақпарат көздері бойынша зерттеулер жүргізеді; • Қазақстанның экономикалық ынтымақтастығы мен тауар айналымының құрылымын әлемдік экономикалық бірлестіктермен және шекаралық

	өңірлермен салыстырады; <ul style="list-style-type: none"> Қазақстан экспорты мен импортының географиялық құрылымын талдау.
Курс атауы	Қазақстанның туристік-рекреациялық ресурстары
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) Құндылыққа бағдарланған құзыреттіліктер (15,16) Зерттеу құзыреттілігі (14) Мақсаты: табиғи және әлеуметтік-экономикалық сипаттағы туристік қажеттіліктерді зерделеу.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> еліміздің тартымды таулы, рекреациялық, табиғи, су, экскурсиялық аймақтарын жіктеу үшін Қазақстанның туристік-рекреациялық ресурстары туралы білімді пайдаланады; туризмді дамыту үшін Қазақстанның климаттық жағдайларын басқа елдермен салыстырады; туристік сұраныстың заманауи үрдістерін қанағаттандыру үшін Қазақстанның рекреациялық ресурстарын бағалайды.
Курс атауы	Қазақстанның өнеркәсіптік аудандары
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3,4) Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) Мақсаты: Қазақстанның өнеркәсіптік кешендерін зерделеу.

Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қазақстанның өндірістік кешендері туралы білімдерін елдің өндіргіш күштерінің орналасуын түсіндіру үшін пайдаланады; • қоғамның өндіргіш күштерінің даму деңгейін түсіндіру үшін өнеркәсіптің әсерін талдайды; • Қазақстандағы өнеркәсіптің дамуына оның ел экологиясына тигізетін әсерін бағалайды.
Курс атауы	Қазақстанның агроөнеркәсіптік кешені
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қазақстан географиясы, 15 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3,4) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) <p>Мақсаты: Қазақстанның агроөнеркәсіптік кешенін мемлекеттік реттеу мәселелерін зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қазақстанның агроөнеркәсіптік кешенін дамытудың қазіргі жай-күйіне сипаттама береді; • экономика проблемаларын шешу үшін елдің агроөнеркәсіптік кешендерін айқындайды; • агроөнеркәсіптік кешенді дамыту үшін өнімнің бәсекеге қабілеттілігінің өсуін талдайды; • ауыл тұрғындарының жұмыспен қамту деңгейін оның даму ерекшеліктерін ескере отырып бағалайды.
<p>Географиялық білім беруді цифрландыру, 10 академиялық кредит</p>	
<p>Модуль барысында болашақ мұғалімдер халықтың аумақтық ұйымдасуының әртүрлі тұстарын және қоғам өмірінің барлық жақтарын көрсететін инновациялық технологияларды пайдалана отырып, олардың карта жасауды түсінуіне ықпал ететін геоақпараттық жүйелердің технологияларын қолданудың негізгі мәселелерімен танысады. Болашақ мұғалімдер өздерінің географияны оқытуда инновациялық әдістерді қолдану құзыреттілігін дамытады.</p>	

Курс атауы	Картография және топография негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Географиялық білім беруді цифрландыру, 10 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6) Мақсаты: картография саласына қажетті білімдер мен географиялық картаны қолдану дағдыларын меңгеру.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • әртүрлі өмірлік жағдаяттарда пайдалану үшін жалпыгеографиялық, тақырыптық және арнайы карталардың мазмұны мен түрлерін ажырата білу; • есептеулер мен графикалық жұмыстарды жүргізу үшін оқу-тәжірибелік зерттеулерде топографиялық карталарды қолдану; • картографиялық үлгілерді жаңа білім қалыптастыру мақсатында құрылымдау.
Курс атауы	Географиядағы ГАЖ технологиялары
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Географиялық білім беруді цифрландыру, 10 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,9) Мақсаты: геоақпараттық жүйе технологияларын қолданып, географиялық ақпаратты өңдеудің дағдыларын игеру.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • оқу іс-әрекет міндеттерін шешу үшін географиялық

деректерді өңдеудің әдістері мен тәсілдерін қолдану;

- практикалық тапсырмаларды орындау үшін геоақпараттық технологияларды қолдану және сандық карта бойынша есептеулер жүргізу;
- ауа райының жағдайын бақылау нәтижелері бойынша өзінің тұрғылықты жерінің сандық картасын жасау.

Географиядағы зерттеу дағдылары, 12 академиялық кредит

Модуль шеңберінде болашақ мұғалімдер географиялық зерттеу әдістерінің ерекшеліктерін зерттейтін ғылыми пәндер кешенін зерттейді. Болашақ мұғалімдер ғылыми танымның әдіснамасын ашуға мүмкіндік беретін өздерінің зерттеу іс-әрекетінің құзыреттіліктерін дамытады.

Курс атауы	Географияны зерттеу әдістері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Географиядағы зерттеу дағдылары, 12 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Зерттеу құзыреттілігі (12,13) Мақсаты: Географиялық зерттеулер жүргізілетін географиялық ақпараттың негізгі әдістері мен көздерін зерттеу.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • географиялық зерттеу әдістерін білу және алынған деректерді талдай және өңдей білу; • математикалық әдістерді қолдана отырып, географиялық құбылыстар мен процестерге бақылау жүргізу; • процестер мен құбылыстарды ғылыми сипаттау үшін географияда зерттеу әдістерін қолдану.

Курс атауы	Smart-білім беру: география және жасанды интеллект
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Географиядағы зерттеу дағдылары, 12 академиялық

	кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Зерттеу құзыреттілігі (10,11) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі (9) <p>Білім алушыларды Smart-білім беру технологияларын қолдана отырып, география пәнін заманауи әдістермен меңгеруге және жасанды интеллект (AI) құралдарын географиялық мәліметтерді талдау мен визуализациялауда тиімді пайдалануға үйрету.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • кеңістіктік талдау жүргізу үшін сандық топографиялық және тақырыптық ақпарат көздерімен (мысалы, USGS, Copernicus) және оларды өңдеу әдістерімен таныс; • геоақпараттық жүйелер (ГАЗ) мен жасанды интеллект құралдарын (мысалы, ML-модельдер) пайдалана отырып, әртүрлі кеңістіктік деректерді талдау мен бағалауды іс жүзінде жүргізеді; • интерактивті электрондық географиялық карталарды құрастыру және жобалау арқылы деректерді визуализациялау бойынша тәжірибеге ие; • жасанды интеллект әдістерін қолдана отырып, зерттелетін әртүрлі географиялық үдерістерді (мысалы, қала өсімі, ландшафт өзгерістері) болжау және үлгілеу бойынша тәжірибе жинайды.
Курс атауы	Ғылыми зерттеулердің негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Модуль	Географиядағы зерттеу дағдылары, 12 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	5

Курс/құзыреттілік сипаттамасы	<p>Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Зерттеу құзыреттілігі (10,11) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(9) <p>Курс барысында болашақ мұғалімдердің психологиялық-педагогикалық зерттеулердің жалпы ғылыми әдістемесі туралы түсініктері қалыптасады, сонымен қатар білім беру саласындағы зерттеулерді ұйымдастыруға дайындалады. Білім беру саласындағы зерттеулердің эволюциялық кезеңдері туралы, сонымен қатар зерттеудің негізгі тәсілдері, ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу әдістері туралы білім алуға үйренеді.</p>
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • олар ғылыми зерттеудің әдіснамалық негіздерімен (гипотеза, объект, пәнді, мақсат мен міндеттер) және зерттеу әдістерінің түрлерімен таныс; • олар ғылыми әдебиеттерге шолу жасау, деректерді жүйелі түрде жинау және талдау (сапалы және сандық талдау әдістерін қолдана отырып) іс-тәжірибесіне ие; • олар ғылыми жобаны орындау (жоспарлау, іске асыру, нәтижелерді қорытындылау) және оны ғылыми ережелерге сәйкес рәсімдеу (мақала, есеп, презентация түрінде) бойынша тәжірибе жинайды; • олар зерттеу нәтижелерін тұжырымдап, ғылыми қауымдастық алдында ұсына және қорғай білу дағдысын, сондай-ақ зерттеу этикасының негізгі қағидаларын меңгереді.
Қолданбалы география, 4 академиялық кредит	
<p>Модуль шеңберінде болашақ мұғалімдер географиялық зерттеу әдістерінің ерекшеліктерін зерттейтін ғылыми пәндер кешенін зерттейді. Болашақ мұғалімдер ғылыми танымның әдіснамасын ашуға мүмкіндік беретін өздерінің зерттеу іс-әрекетінің құзыреттіліктерін дамытады.</p>	
Курс атауы	Регионалистика
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қолданбалы география, 4 академиялық кредит

Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі (6,9) Мақсаты: елдің өндірістік күштерін орналастыру және аймақтық экономиканың аумақтық ерекшеліктерін зерделеу.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • өңірлердің әлеуметтік-экономикалық дамуын, халқы мен шаруашылығын салыстырады; • ел экономикасын дамыту проблемасын шешу үшін мысалдар келтіреді; • ақпаратты талдау негізінде әлем экономикасының салалық және аумақтық құрылымының өзгеруі туралы гипотезаны және экономиканы дамыту проблемаларын шешудің мүмкін жолдарын негіздейді.
Курс атауы	Заманауи топонимика
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қолданбалы география, 4 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,9) Мақсаты: жер атауларының емлесі мен айтылу заңдылықтарын, географиялық атаулардың әртүрлілігін анықтайтын факторларды зерделеу.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • топонимдердің айтылуын талдау негізінде жер атауларының әртүрлілігін анықтау; • табиғи аумақтық және аквалдық атауларды тіркеудің әртүрлі әдістерін қолдану; • географиялық номенклатураның қалыптасуы мен

	өзгеру проблемаларын айқындау; <ul style="list-style-type: none"> • жердің әртүрлі аймақтары мен халықтарының жергілікті жер атаулары туралы мысалдар келтіру.
Курс атауы	Шет елдер географиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қолданбалы география, 4 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,9) <p>Мақсаты: өндіріс әдісіне және географиялық ортаның ерекшеліктеріне байланысты аумақтық ұйымның, әлеуметтік инфрақұрылымның заңдылықтарын зерделеу.</p>
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: <ul style="list-style-type: none"> • әр түрлі елдер мен аймақтардағы экономиканы аумақтық ұйымдастырудың ерекшеліктері мен заңдылықтарын түсіндіреді; • географиялық ортаның ерекшеліктеріне байланысты өндірістің орналасуын анықтайды; • аумақты пайдалану процестерін экономикалық-географиялық зерттейді, • әр түрлі салалар мен қызмет түрлері арасындағы ресурстарды бөлу мен қайта бөлуді талдайды.
Курс атауы	Өлке топономиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Модуль	Қолданбалы география, 4 академиялық кредит
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курс пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын дамытуға бағытталған: <ul style="list-style-type: none"> • Географиялық ғылым теориясы мен әдістемесі құзыреттілігі (3) • Географияны оқытудың практикалық әдістері құзыреттілігі(6,9)

	Мақсаты: өлкенің географиялық атауларын зерттеу, топонимикалық ақпаратты талдау.
Оқу нәтижелері	<p>Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • белгіленген нысандардың ресми атауы мен жергілікті халықтың пайдалануы арасындағы айырмашылықтарды анықтайды; • топонимикалық мәліметтерді жазудың әртүрлі әдістерін қолданады; • жер атауларын Жергілікті пайдалану туралы ақпарат алу үшін далалық зерттеулер жүргізеді; • топонимикалық атау жататын жердің, объектінің немесе ауданның орналасуын талдайды.

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ, 8 АКАДЕМИЯЛЫҚ КРЕДИТ

Түлекті қорытынды аттестаттау міндетті болып табылады және білім беру бағдарламасы толық көлемде игерілгеннен кейін жүзеге асырылады. Аттестаттаудың мақсаты - түлектің жалпы мәдени және кәсіби құзыреттіліктерінің қалыптасу деңгейін, сондай-ақ оның кәсіби қызметтің негізгі түрлерін орындауға дайындығын бағалау.

Қорытынды аттестаттау жұмысы (ауызша емтихан, жазбаша емтихан, дипломдық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба)

4.3 Міндетті компонент құрылымы

Міндетті компонент (Жалпы білім беретін пәндер циклі) 56 академиялық кредиттен тұрады (51 академиялық кредит міндетті пәндер және 5 академиялық кредит таңдау пәндері) және төмендегі модульдер мен курстарды қамтиды.

Модульдер мен курстардың атауы	Академиялық кредит
МІНДЕТТІ КОМПОНЕНТ (ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ПӘНДЕР ЦИКЛІ)	56
МІНДЕТТІ ПӘНДЕР	51
Тарихи және философиялық құзыреттіліктер модулі	10
<i>Қазақстан тарихы</i>	5
Көне және орта ғасырлардағы Қазақстан. Алғашқы қоғам. Елді мекендер, шаруашылығы және тұрмысы (б.з.б. 2,5 млн. – 12 мың – VI ғасырға дейін). Қазақ халқының этногенезі. Ортағасырлық Қазақстан. (VI-XV ғасырлар). Қазақ хандығы. Қазақ мемлекетінің геосаяси жағдайы. Қазақ хандығы: құрылуы, өрлеуі, құлдырауы. Әлеуметтік тарих (XV ғ. ортасы – XVIII ғ. басына дейін). Отаршылдық кезеңдегі Қазақстан (XVIII ғ. 30-40 ж. – XIX ғ. 60 ж.). XX	

ғасырдың басындағы Қазақстан. Халықтың көп ұлттық құрамының қалыптасуы. Жаңа замандағы Қазақстан. Кеңестік кезең (1917 ж. ақпан-қазан – 1991 ж. тамыз) Қазақстан – тәуелсіз мемлекет. Ел тарихындағы ең жаңа кезең (1991 ж. желтоқсан – қазіргі уақытқа дейін).	
<i>Философия</i> Ойлау мәдениетінің бастауы. Философия пәні мен әдісі. Әлемді философиялық түсінудің негіздері. Сана, рух және тіл. Онтология және метафизика. Әдеп құндылықтар философиясы. Еркіндік философиясы. Өнер философиясы. Қоғам және мәдениет. Тарих философиясы. Дін философиясы. Заманауи Қазақстан философиясы.	5
Әлеуметтік-саяси білім модулі (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	8
<i>Әлеуметтану</i> Әлеуметтік әлем түсінігіндегі әлеуметтік зерттеулер. Әлеуметтік зерттеулер. Қоғамның әлеуметтік құрылымы мен стратификациясы. Әлеуметтану және ұқсастық. Отбасы және қазіргі заман. Шегіну, қылмыс әлеуметтік бақылау. Дін, мәдениет, қоғам. Этнос және ұлт әлеуметтануы. Білім және әлеуметтік теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдары, технологиялар және қоғам. Экономика, жаһандану, еңбек. Денсаулық және медицина. Халық, қалалану және әлеуметтік қозғалыстар. Әлеуметтік өзгерістер.	2
<i>Саясаттану</i> Саясаттану дамуының негізгі кезеңдері. Саясат қоғамдық өмірдің бір бөлігі ретінде. Саяси билік. Саяси элита, көшбасшылық. Қоғамның саяси жүйесі. Мемлекет және азаматтық қоғам. Саяси режимдер. Сайлау жүйелері, таңдау. Саяси партиялар партиялық жүйелер және қоғамдық-саяси қозғалыстар. Саяси мәдениет, тәртіп. Саяси, идеология; даму, жаңғыру; қақтығыстар мен дағдарыстар. Әлемдік саясат, заманауи халықаралық қарым-қатынастар.	2
<i>Мәдениеттану</i> Мәдениет морфологиясы. Мәдениет тілі. Мәдениет семиотикасы. Мәдениет анатомиясы. Көшпенділер мәдениеті. Арғы түріктердің мәдени мұрасы. Ортағасырлық мәдениет. Орталық Азия. Түріктердің мәдени мұрасы. Қазақ мәдениетінің негізі. XVIII - XIX ғасырдың аяғындағы, XX ғасырдағы қазақ мәдениеті. Заманауи әлемдік үдерістер мен жаһандану жағдайындағы қазақ мәдениеті. Қазақстанның мәдени саясаты. «Мәдени	2

мұра» мемлекеттік бағдарламасы.	
<p><i>Психология</i></p> <p>Ұлттық өзін өзі тану жағдайындағы тұлға. Мен және менің ынтам. Эмоциялар, эмоционалдық зерде. Адамның күш-жігері, өзін өзі реттеу психологиясы. Даратиптік ерекшеліктер. Құндылықтар, қызығушылықтар, нормалар. Өмір мәні, кәсіби өзін өзі анықтау денсаулық психологиясы. Индивидтер мен топтар арасындағы қарым-қатынас. Қарым-қатынастың қабылданым жағы. Қарым-қатынастың интерактивтік жағы. Қарым-қатынастың коммуникативтік жағы. Әлеуметтік-психологиялық дау. Дау кезіндегі өзін өзі ұстау үлгілері. Тиімді қарым-қатынас әдістері.</p>	2
Аспаптық және коммуникациялық модуль	25
<p><i>Орыс/Қазақ тілі</i></p> <p>Лексика, ғылыми терминдер, синтаксистік конструкцияларды ауызша және жазбаша қарым-қатынаста дәл қолдану дағдыларын иелену; әңгіме құру дағдылары. Іскерлік қарым-қатынас, хаттар, есептер, пікір, эссе жазу дағдылары; мәтіндерді түсініп оқу, өз ойын жеткізе алу. Өртүрлі қарым-қатынас түрлерінде еркін сөйлеу, әңгіме, пікір-талас жүргізе алу. Функционалдық сөйлеу стильдері сөйлесу құралдарының тарихи қалыптасқан жүйесі ретінде, әдеби тілдің алуандығы.</p>	10
<p><i>Шетел тілі</i></p> <p>Әлеуметтік-тұрмыстық қарым-қатынас саласы. Мен және менің отбасым. Әлеуметтік-мәдени қарым-қатынас саласы. Әлем картасы. Салт-дәстүрлер. Оқу-кәсіби қарым-қатынас саласы: Болашақ кәсіп. Заманауи үй. Қазіргі қоғамдағы отбасы. Мәдени-тарихи ая. Білім. Кәсіп. Адам және табиғат, экологиялық мәселелер. Жаңалықтар, БАҚ, жарнама.</p>	10
<p><i>Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар</i></p> <p>Қоғам дамуындағы АКТ рөлі. АКТ саласындағы стандарттар. Компьютерлік жүйелерге кіріспе. Бағдарламалық қамсыздандыру. Операциялық жүйелер. Адам мен компьютердің өзара әрекеттестігі. Мәліметтер базасы жүйелері. Мәліметтерді талдау. Мәліметтерді басқару. Желілер мен телекоммуникациялар. Киберқауіпсіздік. Интернет-технологиялар. Бұлттық және ұялы технологиялар. Мультимедиялық технологиялар. Зияткерлік технологиялар. Электрондық технологиялар. Электрондық бизнес. Электрондық оқыту. Электрондық үкімет. Өнеркәсіптегі АКТ. АКТ даму келешегі.</p>	5

Денсаулықты нығайту модулі	8
<p><i>Дене тәрбиесі</i></p> <p>Дене тәрбиесі қағидаттары. Дене тәрбиесінің ғылыми негіздері. Заманауи сауықтыру жүйелері, ағзаның дене күйін бақылаудың негіздері. Өз бетінше спортпен және дене тәрбиесімен айналысудың негізгі әдістері. Кәсіби дене дайындығы. Жалпы дене дайындығы. Жылдамдық. Жүгіру. Эстафеталар. Төзімділік, икемділік, шапшаңдық, үйлесімдік, тепе-теңдікті ұстауға жаттығуларды, гимнастикалық және акробаттық жаттығуларды орындау. Күш. Жалпы дайындық жаттығулар. Арнайы дене дайындығы.</p>	8
ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ	5
<p><i>Құқық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері</i></p> <p>ҚР құқықтық жүйесі және заңнамасы, мемлекеттік-құқықтық және конституциялық дамуы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері, академиялық адалдық қағидаттарына қатысты негізгі ұғымдар мен олардың арасындағы байланыстар қарастырылады.</p>	5
<p><i>Экономика, кәсіпкерлік және қаржылық сауаттылық негіздері</i></p> <p>Бұл пән экономика негіздерін, кәсіпкерлік дағдыларды және қаржылық сауаттылықты қалыптастыруды көздейді. Студенттер нарықтық қатынастарды, бизнес жүргізудің жолдарын, жеке және отбасы бюджетін тиімді басқаруды үйренеді. Пән жеке бастамашылықты дамытуға, қаржылық жоспарлау мен тәуекелдерді бағалауға бағытталған. Нәтижесінде студенттер заманауи экономикада саналы әрі тиімді әрекет ете алатын тұлға ретінде қалыптасады.</p>	5
<p><i>Экология және өмір сүру қауіпсіздігі</i></p> <p>Тірі организмдердің, ұйымның әр түрлі деңгейдегі экожүйелерінің, тұтастай алғанда биосфераның, олардың тұрақтылығының негізгі заңдылықтары; Биосфера компоненттерінің өзара әрекеттесуі және адамның экономикалық қызметінің экологиялық салдары, әсіресе табиғатты пайдалануды күшейту жағдайында; әртүрлі елдердегі және ҚР-дағы орнықты дамудың тұжырымдамалары, стратегиялары мен практикалық міндеттері туралы қазіргі заманғы идеялар; экология, қоршаған ортаны қорғау, орнықты даму мәселелері. Тіршілік қауіпсіздігі, оның негізгі ережелері. Қауіптер, Төтенше жағдайлар. Тәуекелді талдау, тәуекелдерді басқару. Адам қауіпсіздігі жүйелері. Қазіргі заманның</p>	5

тұрақсыздандырушы факторлары. Әлеуметтік қауіптер, олардан қорғау: рухани саладағы, саясаттағы қауіптер, олардан қорғау: экономикалық саладағы қауіптер, тұрмыстағы, күнделікті өмірдегі қауіптер. Тіршілік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және олардың қызметін құқықтық реттеу органдарының жүйесі

Барлық академиялық кредит саны 56

4.4 Прогресс

Модульдер мен курстар	Бакалавр дәрежесі, 4 академиялық жыл							
	Оқытудың 1 жылы		Оқытудың 2 жылы		Оқытудың 3 жылы		Оқытудың 4 жылы	
	1 сем	2 сем	3 сем	4 сем	5 сем	6 сем	7 сем	8 сем

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КОМПОНЕНТ

БІЛІМ АЛУШЫНЫ ТҰЛҒА РЕТІНДЕ ҚОЛДАУ – 17 академиялық кредит

Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары 3 академиялық кредит			3					
Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары 3 академиялық кредит				3				
Инклюзивті білім беру ортасы 3 академиялық кредит						3		
Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері 4 академиялық кредит		4						
Оқытуды жоспарлау және						4		

оқу үдерісіндегі дербес оқыту 4 академиялық кредит								
ОҚЫТУ ЖӘНЕ ҮЙРЕТУ ҮШІН БАҒАЛАУ – 9 академиялық кредит								
Оқыту әдістері мен технологиялары 5 академиялық кредит			5					
Бағалау және дамыту 4 академиялық кредит						4		
МҰҒАЛІМ - РЕФЛЕКСИЯЛЫҚ ПРАКТИКА ИЕСІ – 9 академиялық кредит								
Педагогикалық зерттеулер 4 академиялық кредит				4				
Зерттеулер, даму және инновация 5 академиялық кредит							5	
МҰҒАЛІМ – ОҚУ ФАСИЛИТАТОРЫ – 25 академиялық кредит								
Мұғалім кәсібіне кіріспе 2 академиялық кредит		2						
Психологиялық және педагогикалық бағалау 2 академиялық кредит				2				
Педагогикалық технология 6 академиялық кредит						6		
Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар 15 академиялық кредит								15

МІНДЕТТІ КОМПОНЕНТ								
ТАРИХИ ЖӘНЕ ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕР								
МОДУЛІ – 10 академиялық кредит								
Қазақстан тарихы 5 академиялық кредит		5						
Философия 5 академиялық кредит			5					
ӘЛЕУМЕТТІК-САЯСИ БІЛІМ МОДУЛІ – 8 академиялық кредит								
Әлеуметтану 2 академиялық кредит			2					
Саясаттану 2 академиялық кредит			2					
Мәдениеттану 2 академиялық кредит				2				
Психология 2 академиялық кредит				2				
АСПАПТЫҚ ЖӘНЕ КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ МОДУЛЬ – 25 академиялық кредит								
Орыс/Қазақ тілі 10 академиялық кредит	5	5						
Шетел тілі 10 академиялық кредит	5	5						
Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар 5 академиялық кредит	5							
ДЕНСАУЛЫҚТЫ НЫҒАЙТУ МОДУЛІ – 8 академиялық кредит								
Дене тәрбиесі 8 академиялық кредит	2	2	2	2				
ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ – 5 академиялық кредит								
Экономика, кәсіпкерлік және қаржылық сауаттылық				5				

негіздері 5 академиялық кредит								
Құқық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негіздері 5 академиялық кредит								
Экология және тіршілік қауіпсіздігі 5 академиялық кредит								
ПӘНДІК КОМПОНЕНТ								
ӘЛЕМНІҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ КӨРІНІСІ 10 академиялық кредит								
Заманауи география теориясы мен тұжырымдамасы 5 академиялық кредит							5	
Табиғат жайлы ғылымдар 5 академиялық кредит	5							
ФИЗИКАЛЫҚ ГЕОГРАФИЯ 24 академиялық кредит								
Жалпы жертану 5 академиялық кредит	5							
Геоморфология негіздерімен геология 5 академиялық кредит					5			
Метеорология және климатология 5 академиялық кредит		5						
Гидрология және су ресурстарын қорғау 5						5		

академиялық кредит								
Дүние бөліктері мен мұхиттардың физикалық географиясы академиялық кредит	4							
Құрлық гидрологиясы академиялық кредит	4		4					
Биогеография академиялық кредит	4							
Ландшафттану академиялық кредит	4							
ӘЛЕУМЕТТІК ГЕОГРАФИЯ 25 академиялық кредит								
Геоэкономика академиялық кредит	5						5	
Геосаясат академиялық кредит	3						3	
Елтану академиялық кредит	4				4			
Тұрғындар географиясы					4			
Медициналық география академиялық кредит	4				4			
Қоғамдық география академиялық кредит	4							
Рекреациялық география академиялық кредит	5						5	
Мәдениет географиясы	5							

академиялық кредит								
ҚОҒАМ МЕН ТАБИҒАТТЫҢ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУІ 16 академиялық кредит								
Табиғатты пайдалану экономикасы академиялық кредит 4					4			
Қоршаған орта және тұрақты даму 5 академиялық кредит							5	
Климаттың өзгеруі және салдары 3 академиялық кредит			3					
Геоглобалистика 4 академиялық кредит					4			
Табиғи тәуекел географиясы академиялық кредит 4								
Геокикілжін академиялық кредит 4								
Дүниежүзілік шаруашылық академиялық кредит 4								
ҚАЗАҚСТАН ГЕОГРАФИЯСЫ 15 академиялық кредит								
Қазақстанның физикалық географиясы академиялық кредит 5				5				
Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық географиясы академиялық кредит 5				5				
Қазақстан								

аймақтары географиясы академиялық кредит	5								
Қазақстанның ауыл шаруашылығы аймақтары академиялық кредит	5								
Қазақстанның шекаралық аймақтармен интеграциясы академиялық кредит	5						5		
Қазақстанның туристік- рекреациялық ресурстары академиялық кредит	5								
Қазақстанның өнеркәсіп аудандары академиялық кредит	5								
Қазақстанның агроөнеркәсіптік кешені академиялық кредит	5								
ГЕОГРАФИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ 10 академиялық кредит									
Картография және топография негіздері академиялық кредит	5	5							
Географиядағы ГАЖ технологиялары академиялық кредит	5						5		

ГЕОГРАФИЯДАҒЫ ЗЕРТТЕУ ДАҒДЫЛАРЫ 12 академиялық кредит								
Географияны зерттеу әдістері 4 академиялық кредит			4					
Smart-білім беру: география және жасанды интеллект 3 академиялық кредит						3		
Ғылыми зерттеулердің негіздері 5 академиялық кредит							5	
ҚОЛДАНБАЛЫ ГЕОГРАФИЯ 4 академиялық кредит								
Регионалистика 4 академиялық кредит							4	
Заманауи топонимика 4 академиялық кредит								
Шет елдер географиясы 4 академиялық кредит								
Өлке топонимиясы 4 академиялық кредит								
ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ - 8 академиялық кредит								
Қорытынды аттестаттау								8
Барлық академиялық кредит	32	28	30	30	31	29	37	23

4.5 Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтауға қойылатын талаптар

Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтау үшін болашақ мұғалімдер:

- базалық және бейіндік пәндер циклдері бойынша кредиттердің ең аз санына;
- ЖОО компоненті және таңдау компоненті бойынша курстарды сәтті аяқтауға;
- оқудың барлық нәтижелеріне қол жеткізуге;
- қорытынды аттестаттау жұмысын сәтті орындау және қорғау (*ауызша емтихан, жазбаша емтихан, дипломдық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба*);
- ең төменгі орташа баллаға қол жеткізулері тиіс

5. Студенттің жұмыс сипаттамасы

Педагогикалық жоғары оқу орны студенттерінің жұмысы байланыс сабақтарын, жеке, жұптық және топтық жұмысты, тапсырмалар, емтихандар және т.с.с. қамтиды. 1 ECTS = студенттің 30 сағат жұмысы.

Студенттің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмысы келесі дара бөлшектерден тұрады: оқытушының басшылығымен жеке және/немесе жұптық және топтық жұмыс және толық өз бетімен орындалатын жұмыс.

Студенттің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмысы оқу-әдістемелік әдебиетпен және әр курс бойынша ұсыныстармен қамтамасыз етілген, өзіндік/топтық оқу үшін бөлінген тақырыптардың белгілі бір тізімі бойынша жүргізіледі. Оқытушының басшылығымен жүргізілетін студенттердің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмысы университет немесе оқытушының өзі анықтайтын кесте бойынша жүргізіледі;

Толық өз бетімен орындалатын жұмыс көлемі педагогикалық жоғары оқу орны студентінен күнделікті өзіндік жұмысты талап ететін тапсырмалармен бекітіліп отырылады.

Аудиториядағы жұмыс, оқытушының басшылығымен жүргізілетін студенттің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмыс және оқу жұмысының барлық түрлері бойынша толығымен өз бетімен орындалатын жұмыс арасындағы уақыт арақатынасты білім беру мекемесі өздігінен анықтайды.

6. Баға/бағалау әдістері

6.1 Бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау модульдердің құзыреттілік мақсаттарына және ондағы курстарды бағалау өлшемдеріне негізделеді. Бағалау критерийлері әртүрлі тапсырмалардың негізі ретінде қолданылады. Оқу тапсырмаларына білім алушының өздік тапсырмасы, топтық тапсырма, жоспар, есеп, топтық пікірталас, топтық тест, дамытуға арналған тапсырмалар, зертханалық тапсырмалар, ойлау мен бағалауға қатысты

тапсырмалар немесе белсенділікті арттыратын тапсырмалар жатады. Бағалау болашақ мұғалімнің педагогикалық білім беру модульдерінің құзыреттілік мақсаттарына қол жеткізгені туралы мәліметті алуға мүмкіндік береді. жеткізеді.

Бағалау жалпы құзыреттілікке бағдарланған білім беру негізінде жатыр. Құзыреттілікке негізделген бағалау болашақ мұғалімнің нені білетінін ғана емес, сонымен қатар оның дағдысын, болашақ мұғалімдер өздерінің білімдерін өмірде кездесетін қиындықтарға немесе жағдайларға қатысты қолдана алуын өлшеуі тиіс. Болашақ мұғалімдерге кәсіби қызметінде кездесуі ықтимал жағдайларға байланысты тапсырмалар және қайталанбайтын өзіндік қиындық тудыратын тапсырмалар берілуі керек. Құзыреттілікке негізделген оқытуда бағалау өте маңызды қызмет атқарады. Бұрынғы құзыреттіліктер мен жеке жағдайларды мойындау негізінде құзыреттілікті әр курста көрсетуге болады. Құзыреттілікті көрсету бүкіл оқу модулін қамти алады. Басқа жерден алынған дайындық пен оқыту алдындағы мойындау және мақұлдау практикасына қатысты арнайы нұсқаулықтар.

Оқу шәкіл негізінде бағаланады. Болашақ мұғалімдердің оқу жетістіктері (білімі, шеберлігі, дағдылары мен құзыреттіліктері) сандық баламасы бар (оң бағалар, кему ретімен, "А"-дан "D"-ға дейін, «қанағаттандырылғысыз» - "FX", "F") халықаралық мақұлданған әріптік жүйеге сәйкес келетін 100-балдық шәкіл бойынша баллмен есептеледі.

Төрт баллдық жүйе бойынша сандық баламаға сәйкес келетін білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әріптік жүйесі

Әріптік жүйедегі баға	Баллдардың сандық баламасы	%-дық үлесі	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Үздік
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-49	

Бағалаудағы мақсат – болашақ мұғалімдерге көмек пен қолдау көрсету, олардың өзін өзі бағалау қабілетін дамыту, болашақ мұғалімдердің құзыреттілігі туралы ақпаратты ұсыну және білім беру бағдарламасында анықталған жоспарланған оқыту нәтижелеріне және құзыреттіліктерге

қол жеткізулерін қамтамасыз ету болып табылады. Өзін - өзі бағалау және өзара бағалау дағдылары еңбек қызметіндегі негізгі дағдылар болып есептеледі және бағалау оқу үдерісінде осы дағдыларды дамытуды қолдаудың басты құралы болып табылады.

6.2 Сыртқы бағалау

1) Жаңа білім беру бағдарламаларын әзірлеу. Ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесі

Жаңа білім беру бағдарламасы болашақ мұғалімдер, оқытушылар мен жұмыс берушілерді қоса, барлық мүдделі тараптармен әрекеттесу негізінде әзірленуі тиіс. Бүкіл үдерістің мақсаты бар бағдарламаның мақты жақтарын және жоғары сапасын әрі қарай дамыта отырып, болашақ мұғалімдердің жұмыс көлеміне талаптар мен білім беру менеджменті бойынша курс қажеттілігі сынды кейбір мәселелерін шешу болып табылады. Барлық студенттер мен түлектерді сұрау, сондай-ақ фокус-топтарда талқылау мен түлектер және жұмыс берушілермен талқылаулар бағдарламаны жобалаудың негізі болып табылады. Профессорлық-оқытушылық құрам тұтас бағдарлама мақсаттарын және оқыту нәтижелерін талқылауға қатысады, ал бағдарламаны әзірлеушілер тобы бірлесіп өздерінің мамандықтары бойынша курстарды әзірлеу жұмыстарын атқарады.

Жоғары оқу орны факультеті (мектебі) негізінде білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайы, бағалау саясаты мен факультеттің (мектептің) басқа да академиялық сұрақтары бойынша шешімдерді қабылдайтын, студенттердің білім беру бағдарламаларының және (немесе) пәндер/модульдер сапасы туралы сұрайын ұйымдастыратын академиялық сапа жөніндегі кеңес құрылады.

2) Білім беру бағдарламаларының сыртқы бағалауы үдерістері. Үздіксіз жетілдіру

Профессорлық-оқытушылық құрам тұтастай өздерінің курстарын тұрақты түрде жетілдіруге белсенді түрде қатысады, бұл жоғары оқу орны мәдениетінің және олардың білім беру саласындағы сарапшы ретінде меншік кәсіпқойлығының ажырамас бөлігі болып табылады. Курстарды бағалау және Студенттік комитеттің отырысы сынды кері байланыстың ресми тетіктеріне қосымша оқытушылар мен студенттер нақты курстар мен тұтас бағдарламаға қатысты тығыз байланыс орнатуы тиіс. Үздіксіз талдау және жетілдіру үдерісі жыл сайынғы бағдарламаны бақылау үдерісінің негізінде жатыр, оның барысында кейбір оқытушылар өздері жүргізген курстарды талдайды, бұл мамандану деңгейінде талдау мен жақсарту бойынша ұсыныстарға алып келеді, ал ол өз кезегінде бағдарлама мен мектеп деңгейінде талдау және әрі қарайғы жетілдіру жоспарларына алып келеді.

Жоғары оқу орындары жұмыс берушілермен және кәсіби қауымдастықпен кері байланыс орнатудың тұрақты, ресми тетіктерін иеленеді. Бұл қарым-қатынас бағдарламаны үнемі жетілдірудің негізі болып табылады.

Білім беру бағдарламаларының сапасын қамтамасыз етуді жасқарту үшін жоғары оқу орындары:

- Сапаны қамтамасыз ету мен сапаны арттыру арасындағы тепе-теңдік сақталатын, ішкі сапа жүйесін әзірлейді. Бұл ретте, сапаны қамтамасыз ету алдын алу шарасы, ал сапаны арттыру одан жоғары мақсаттарды иеленіп, трансформациялық өзгерістерді білдіреді (Jones, 2003).
- Институционалдық сауаттылық деңгейін арттырып, Еуропалық жоғары оқу орны кеңістігінде Сапаны қамтамасыз ету стандарттары мен нұсқаулықтарын (ESG) (2015) терең түсініп, ESG 2015 стандарттарын енгізуі тиіс.
- Сапаны қамтамасыз етудің институционалдық үдерістерін тұрақты түрде жетілдіру үшін оларды ұдайы қайта қарап отыруы тиіс.

3) Аккредиттеу

Қазақстанда институционалдық және арнайы аккредиттеу бар, жоғары оқу орындары үшін ол ерікті түрде болып қалып отыр. Алайда аккредиттеу болашақ мұғалімдерді оқыту үшін мемлекеттік гранттарды иеленудің негізгі шарттарының бірі болып табылады.

7. Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар

7.1 Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар

Білім беру бағдарламасының пәндеріне сәйкес оқытушылардың болуы, оқытушылар білімінің оқытылатын пәндер бейініне сәйкестігі және/немесе олардың «Философия докторы (PhD)» немесе «Бейіні бойынша доктор» ғылыми атағы немесе ғылыми дәрежесі, және/немесе «доцент (доцент)» ғылыми атағы немесе «профессор» (болған жағдайда) және/немесе пәндер бейіні бойынша «магистр» дәрежесі бар оқытушылар және (немесе) кемінде үш жыл еңбек өтілі бар аға оқытушылар оқытушы ретінде жұмыс өтілі немесе бейіні бойынша кемінде бес жыл практикалық жұмыс өтілі бар оқытушылардың бар болуы.

Оқытушылық құрамның жоғары/академиялық дәрежесі ғылым докторы/кандидаты ғылыми дәрежесіне немесе доктор немесе магистр жоғары/ғылыми дәрежесіне сәйкес келеді. Негізгі білім немесе жоғары оқу орнынан кейінгі білім немесе ғылым докторы/кандидаты ғылыми дәрежесі, ғылыми дәреже оқытылатын пәндерге сәйкес келуі тиіс.

7.2 Қосымша талап етілетін оқытушы-профессорлық құрам

Негізгі жұмыс орнымен қатар, қосалқы жұмыс істейтін, оқытатын пәндердің бағытында практикалық кәсіби қызметпен айналысатын, дайындық бағыты бойынша жұмыс өтілі 3 жылдан артық оқытушылар. Жұмысқа қосымша жетекші ғалымдар, басқа жоғары оқу орындарының және ғылыми-зерттеу ұйымдарының мамандары, сарапшы мұғалім, зерттеуші мұғалім, шебер мұғалім сынды тиісті санаттардың мұғалімдері мен мектеп басшылары тартыла алынады.

7.3 Оқытушы-профессорлар құрамының біліктілігін арттыру қажеттілігі

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңының (2007; 27.12.2019 ж. өзгертулермен) және Қазақстан Республикасында жоғары білім ұйымдарының қызметін реттейтін басқа да нормативтік құқықтық актілердің негізінде жоғары білім ұйымында қызметін жүзеге асыратын оқытушы бес жылдан бір реттен сирек емес, ұзақтығы төрт айдан аспайтын біліктілігін арттыруға құқылы.

Кәсіби құзыреттіліктерді дамыту да Қазақстан Республикасында қабылданған «Үздіксіз білім беру (үздіксіз оқыту) тұжырымдамасында» (2021) қабылданған басымдылықтардың бірі болып табылады.

7.4 Қосымша әкімшілік қызметкер қажеттілігі

Академиялық сұрақтар жөніндегі проректор білім беру қызметтерін жоспарлау және іске асыруды бақылау үшін жауап береді.

Рәсімдердің нақты кезеңдерін ұйымдастыру және орындауды үйлестіру және нәтижелердің сапасы үшін жауапкершілік бөлімше басшыларына жүктеледі.

8. Ресурстар

8.1. Кітапхана ресурсы

Кітапхана қоры ақпараттық ресурстардың құрамдас бөлігі болып табылады және білім беру, оқу-әдістемелік, ғылыми және басқа әдебиетті қамтиды.

Оқу және ғылыми әдебиет кітапхана қорының болуы: оқыту тілдерінде басып шығарылғандарды қоса алғанда, білім беру бағдарламаларының 100% пәндерін қамтамасыз ететін, соңғы он жылдағы баспа және электрондық басылымдар түрінде. Кітапхана қорының жаңартылуы Қазақстан Республикасының нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс.

8.2. IT-ресурстар

Жоғары оқу орны болашақ мұғалімдерді оқу-әдістемелік әдебиетпен және (немесе) білім беру бағдарламаларын табысты іске асыру үшін қажетті электрондық ресурстармен, білім беру менеджменті жүйесінің (веб-сайт, ақпараттық білім порталы, автоматтандырылған оқытудың академиялық кредиттік технологиялары жүйесін, ақпараттық-білім ресурстарының кешенін қамтитын жоғары технологиялы ақпараттық-білім ортасы) қызмет етуін қамтамасыз етеді.

8.3 Инфрақұрылым

Жоғары оқу орны оқу, әдістемелік, ғылыми және басқа әдебиетпен, мультимедиялық кешені бар аудиториялармен, компьютерлік сыныптармен, кең жолақты Ғаламторға қолжетімділікпен, спорттық, материалдық-техникалық, оқу-зертханалық базалармен және білім беру бағдарламасын іске асыру үшін қажетті жабдықтармен қамтамасыз етеді.

9. Қосымша ақпарат

9.1 Қосымша материалдар

Инклюзия білім беру бағдарламасының маңызды өтпелі қағидаттарының бірі болып табылады (толығырақ 1-қосымшадан қараңыз). Білім берудегі инклюзия барлық білім алушылар, дене кемістігіне немесе мүгедектікке қарамастан, әдеттегі мектептерге барып, құрбыларымен бірге оқу мүмкіндігін иеленуі дегенді білдіреді. Педагогикалық білім беруде болашақ мұғалімдер алуандық педагогикасы қағидасына немесе барлығы үшін әмбебап дизайн қағидаларына негізделген әртүрлі білім алушылар үшін оқу бағдарламаларын іске асыруда кәсіпқой ретінде сезінуіне ерекше көңіл бөлінеді. Бірлесіп оқыту және саралау тәсілі сынды инклюзивті педагогикалық әдістерді іске қосу маңызды. Тек мамандандырылған мұғалімдер (арнайы білім мұғалімдері) ғана емес, сондай-ақ барлық мұғалімдер инклюзивті білім беру ортасында жұмыс істей алуы маңызды. Осылайша, барлық болашақ мұғалімдердің төмендегі салалардағы құзыреттіліктерін дамыту қажет:

Инклюзивті білім беру тұжырымдамаларын және қағидаттарын білу

- Инклюзия құндылығы тұрғысынан өзінің жұмысын бағалау.
- бейімделетін бағдарламалар, оқу жетістіктерін бағалаудың әдістерін өзгерту сынды білім беру үдерісінің икемді үлгісімен жүзеге асырылатын білім берудегі инклюзивтілік қағидасын жүзеге асыруды түсіну
- балалардың қабілеттерінің әртүрлі екенін түсіну және жан-жақты білім алушыларды қолдау үшін әртүрлі траекторияларды қолдану.

Оқытуда іс жүзінде қолдану

- Белгілі бір пән бойынша айрықша білім беру қажеттіліктері бар бала үшін бейімделген/жеке бағдарламаны әзірлеу.
- Мультимодальды әмбебап оқыту әдістерін, қарапайым құрылымды сөйлеуді, балама коммуникацияны қолдану

9.2 Электрондық оқыту

Сандық технологиялардың жылдам дамуы нақты бағдарламалық құралдарды зерделеуді ғана емес, сондай-ақ болашақ мұғалімдердің оқытуда виртуалды оқыту құралдарын қолдану және цифрлық оқыту орталарында (психологиялық және дидактикалық негіздеме) оқыту үдерістері үшін жарамды педагогикалық әдістерді таңдау бойынша құзыреттіліктерін дамытуды талап етеді. Ол үшін жоғары оқу орындарына:

- цифрлық технологияларды тиімді қолдана отырып, болашақ мұғалімдердің біліктілігін арттыру үшін жағдай жасауы;
- цифрлық құралдарды қолдану немесе виртуалды оқыту орталарында жұмыс істеу кезінде білім алушылардың білімдегі дара қажеттіліктерін

калай ескеруге болатынын түсінуге қатысты болашақ мұғалімдердің құзыреттіліктерін дамытуы;

- цифрлық оқыту орталарын және бағалауда геймификация, цифрлық тестілер мен сұрақ-жауап және цифрлық бағалаудың басқа да түрлерін қолдану бойынша болашақ мұғалімдердің цифрлық құзыреттіліктерін дамытуы;
- болашақ мұғалімдердің өздерінің цифрлық құзыреттіліктерін бағалауға және жұмыс берушілердің (мектептердің) күнделікті тірлігінің талаптарына сәйкес педагогикалық үдерісте цифрлық құралдарды қолдану қабілеттерін дамытуға жәрдемдесуі;
- білім беру, ғылым мен өндірісті кіріктіруді іс жүзінде жүзеге асыру, кәсіби қауымдастықтарды мектеп оқушыларын цифрлық технологияларды қолдану негіздеріне үйретуге жұмылдыру және алынған практикалық дағдылардың тәуелсіз бағалауын жүргізуі;
- тиімділікті және білім беруде цифрландыруды іс жүзінде қолдануды арттыру мақсатында жұмыс істеп жатқан мұғалімдер үшін цифрландыруды білім беру үдерісіне қосуы;
- педагогикалық білім беруге жаһандық цифрландыру (мысалы, Білім берудегі технолгиялар бойынша халықаралық қоғамның (ISTE)) стандарттарын енгізуге және цифрландыру саласында сарапшылық қауымдастықты құруға ықпал ету қажет.

10. Бекіту

- Әзірленген білім беру бағдарламаларының қарастырылуын, олардың Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің республикалық оқу-әдістемелік кеңесімен келісілуін және бекітілуін қамтамасыз ету.
- Педагогикалық жоғары оқу орындарында әзірленген барлық білім беру бағдарламаларының ауқымын кеңейту.

1-ҚОСЫМША: Білім беру бағдарламасының негізгі қағидаттары

Құзыреттілік тәсілі

Құзыреттілік тәсілі – бұл оқытуды ұйымдастыру мен жүзеге асырудың оқуға бағдарланған әдісі. Ол негізінен білім алушылар дәстүрлі түрде анықталған пәндік мазмұн туралы білуі тиістігіне басты көңіл бөлетін, анағұрлым дәстүрлі білім беру тәсілінің баламасы болып табылады. Құзыреттілік тәсілінің қағидаларына сәйкес БББ әзірлеу кезінде біз студенттерімізді неге үйреткіміз келетініне басты назар аударылады. Яғни оқу барысында студенттер игеруі тиіс құзыреттіліктерді анықтау қажет. Құзыреттілік тұжырымдамасы арнайы дағдыларды да, жалпы құзыреттіліктерді немесе БББ барысында мұғалімдер дамытуы тиіс икемді дағдыларды да қамтуы тиіс. Икемді дағдыларға, мысалы, көшбасшылық, қарым-қатынас және әріптестік дағдылары, рефлексия дағдылары, әлеуметтік және эмоционалдық зияткерлік және т.с.с. кіреді.

Мұндай икемді дағдыларды дамыту барлық БББ, құзыреттіліктерге және оқыту нәтижелеріне, сондай-ақ БББ жүзеге асыруға кіруі тиіс. Оқыту нәтижелері білім, дағдылар мен мақсаттар түрінде көрініс табатын болашақта қалайтын жағдайды білдіреді. Өзара байланысты барлық оқу курстарын оқудың жазбаша нәтижелері де жинақталған құзыреттіліктерді көрсетуі тиіс. Демек, құзыреттіліктерге негізделген оқуды жоспарлау БББ деңгейінде басталады да, оқу нәтижесі мен оларды бағалау арқылы оқу курстары деңгейінде жүзеге асырылады. БББ әзірлеуде құзыреттілік тәсілін қолданудың себебі ол көбіне студенттерге бағдарланған курстар мен БББ әзірлеуге мүмкіндік беретінінде. Студентке бағдарланған тәсіл студенттер оқу барысында игеруі тиіс басты білім мен дағдылар курс немесе БББ мазмұнын анықтайды деген сөз. БББ әзірлеудегі құзыреттілік тәсілінің мақсаты студенттер негізгі білім, дағдылар мен қарым-қатынастарды/құндылықтарды иеленіп, студентке оның пәні немесе білім саласына тән білім мен дағдыларды, сондай-ақ ол оқу уақытында жинақтайтын барлық БББ үшін ортақ жалпы құзыреттіліктерді анықтауға көмектесу болып табылады.

Құзыреттіліктерге негізделген БББ әзірлеу кезіндегі басты элементтерді қорытындылау үшін келесілердің нақты сипаттамасына басты назар аудару қажет: а) ЖОО, оқу модулі немесе жеке курсты аяқтаған соң студент қандай құзыреттіліктерді иеленуі тиіс (пәндік және жалпы құзыреттіліктерді қоса); ә) әртүрлі оқу модульдері, курстар мен оқыту түрлері құзыреттіліктің дамуына қалай ықпал етеді; б) БББ мақсаттары мен оған кіретін курстар мақсаттарының сәйкестігі қалай қамтамасыз етіледі; в) студенттер өздерінің құзыреттіліктерін қалай көрсете алады (бағалауға байланысты).

Барлық оқу бағдарламаларын жүзеге асыру кезінде геймификация, проблемалық оқыту (PBL) және т.б. сынды студентке және белсенді оқытуға орталықтануға жәрдемдесетін әдістемелерді енгізген жөн (Сағынтаева және басқалар, 2021). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілі кезінде білім алушылар оқу үдерісінде орталық орынды иеленетін белсенді қатысушылар болып табылады. Білім алушы енжар білім алушы ретінде емес, белсенді қатысушы ретінде қаралады. Мұғалім оқушыға оның білімді жинақтаудағы күрделі үдерісінде көмектесетін жолсерік рөлін атқарады. Кең мағынада білім алушыларға бағдарланған оқу тәсілі назардың мұғалімнен оқушыға және оның оқыту үдерістеріне ығысуын білдіреді (Тран және басқалар, 2010). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілінде басты назар білім алушының немен айналысатынына және білім алушылардың белсенді қатысуын арттыру әдістері мен терең оқу тәсіліне аударылады (Biggs & Tang, 2011; Prosser and Trigwell, 2014). Білім алушыларға бағдарланған тәсіл кезінде оқушы белсенді білім құрастырушы ретінде қаралады. Демек, білім алушыларға бағдарланған оқыту әдістерінің басты назарында

түбінде бүкіл өмір бойы оқуға мүмкіндік беретін дербестік пен белсенді оқытуды дамыту болады.

Студенттерге бағдарланған тәсіл және белсенді оқуға жәрдемдесетін әдістер

Студенттерге бағдарлық дәстүрлі оқыту түрінен (мұғалімге бағдарлық) басты назар оқыту мен оқу үдерісі білім алушыларды белсенді араластыруға және терең оқу тәсіліне ықпал ететіндей, ұйымдастырылатынына бөлінетінімен ерекшеленеді. Студенттердің белсенді қатысуын талап ететін оқыту оқу сапасын арттыратыны сөзсіз (Biggs & Tang, 2011). Алайда, студенттерге бағдарланған оқыту мұғалімді екінші кезекке қойып, оның маңыздылығын төмендетпейді. Оның орнына ол білім алушылардың қызығушылығын арттыру үшін мұғалімдердің тәжірибесін пайдалануға тырысады.

Білім алушыға бағдарлану мұғалімнің ойлау қабілетін өзгертуді талап етеді және оқыту практикасы үшін көптеген салдарды тудырады. Мысалы, оқыту және оқу қызметі белсенді оқытуды қолдайтындай етіп, жоспарлануы тиіс. Белсенді оқыту әдістері дәріс сынды пассивті тәсілдерге қарағанда, білім алушыға анағұрлым көбірек жауапкершілікті арттырады. Белсенді оқыту қызметі білімді іс жүзінде қолдану және талдау сынды жоғары деңгейлік ойлау қабілетін дамытуға ықпал етеді де, студенттерді тереңірек оқу үдерісіне тартады. Сонымен қатар олар студенттерге білімімен бөлісу және оны қолдануды жақсартуға мүмкіндік береді. Белсенді оқытудың жағдайларды зерттеу, қиындықтарды шешу, топтық жобалар, пікір-талас, өзара оқыту, ойындар және т.с.с. көптеген әдістері бар. Алайда, әдістерді алға қойылған нәтижелерге сәйкес таңдау керектігін естен шығармау қажет. Демек, белсенді оқыту әдістерін таңдау кезінде әдістердің қайсысы алға қойылған оқыту нәтижелеріне қолжеткізуге ықпал ететінін ескеру қажет.

Конструктивті үйлесу

Конструктивті үйлесу қағидаты көптен бері оқыту мен оқудың сапасын арттырудың мақты әдісі ретінде үгіттеліп келеді (Biggs & Tang, 2011). Конструктивті келісу – бұл оқыту мен оқу бағдарламаларын әзірлеудің кешенді тәсілі, онда оқытудың болжалды нәтижелері/құзыреттіліктер, оқыту және оқу қызметі мен сапалы оқыту жағдайларын оңтайландыру үшін баға тапсырмалары арасындағы сәйкестік сөз етіледі. Басты қағидат оқу бағдарламасы оқу шаралары мен бағалау бойынша тапсырмалар болжалды оқу нәтижелеріне (БОН) және білім алушылар дәрежені, модульді немесе курсты аяқтағаннан кейін нені істей немесе көрсете алуы керектігіне сәйкес келетіндей етіп әзірленуі тиіс екендігінде. Оқытудың жоғары сапасы осы компоненттерді біріктіру есебінен қамтамасыз етіле алынады.

Конструктивті үйлесу парадигмасының мұғалімге бағдарланған оқытудан жоғарыда сипатталған, білім алушыларға бағдарланған оқытуға жалпы ығысуын көрсетеді. Оқытуды жобалаудағы басты қадам

болжалды оқу нәтижелерін немесе білім алушылар оқу барысында игеруі тиіс құзыреттіліктерді және олар оқудың іс жүзінде болғанын қалай көрсететінін анықтау болып табылады (Biggs & Tang, 2011). Оқытушының рөлі білім алушыны алған қойылған оқу нәтижелеріне қолжеткізуге көмектесетін қызмет түрлеріне тарту болып табылады (Biggs, 1996). Оқу мен бағалаудың тиісті әдістері мен тапсырмаларын таңдап, оларды болжалды оқу нәтижелерімен/құзыреттермен келісе отырып, студенттердің оқу практикасын тиімді бағыттауға және мағынаға бағдарланған, терең оқуды жақсартуға болады (Biggs & Tang, 2011; Boud & Falchikov, 2006). Конструктивті үйлесімді оқыту – бұл, іс жүзінде, өлшем-бағдарлы жүйе, ондағы орталық элементтер, яғни болжалды оқу нәтижелері, оқыту-оқу және баға бойынша қызмет келісілген және бұл элементтердің барлығы ретті. Конструктивті үйлесу білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде қолданылуы тиіс, себебі оқыту және оқу тұтас жүйеде орын алады. Оқыту мен бағалаудың барлық тұстары жоғары деңгейде оқытуды қолдауға бапталған, сондықтан барлық білім алушылар анағұрлым жоғары деңгейлі оқыту үдерістерін қолдануға ынталандырылады.

1-сурет. Конструктивті үйлесу көрінісі

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім

Зерттеулерге негізделген ПБ маңызын мойындау бүкіл дүние жүзінде орын алуда (Flores, 2018). Педагогикалық оқу орындарының жұмысына ғылыми зерттеулерді біріктіру көптеген тұстарда кәсіпті дамытудың тиімді шешімі ретінде ұсынылды. Олар білім теориясы, зерттеулер мен оқыту тәжірибесі арасында нақты байланысты орната алуы тиіс. Зерттеулердің ПБ-дағы маңыздылығын және рефлексивті практиктерді дайындауға пайдалы екенін мойындау күннен күнге артып келеді (Flores, 2018). Зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысанда жүзеге асырыла алынады. Қарапайым тілмен айтқанда, оқудың мазмұны мен әдістері, педагогикалық жобалар зерттеулерге негізделген. Бұл сондай-ақ педагогтар білім алушылардың өздерінің білімдері мен зерттеу дағдыларын жақсартуға бағдарланған әдістерді қолданады деген сөз. Сонымен қатар зерттеулерге негізделген ПБ педагогтар өздерінің

жұмыстарын да, тұтас оқытуды да зерттейді дегенді де білдіреді. 1-ші кестеде соңғы зерттеулер (Сао және басқалар, 2021) кезінде анықталған зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысандары көрсетілген.

Зерттеулерге негізделген оқытудың мазмұны	Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге өздерінің академиялық білімдерін беру мен олардың өзіндік ойлауын дамыту үшін зерттеулері оқу материалдары ретінде қолданады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Оқыту әдістері мен курс дизайны зерттеулерге негізделген	Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық білім саласындағы зерттеулерін қолданады және өздерінің оқыту әдістерін тиісінше әзірлейді (Cochran-Smith 2005; Krokfors және басқалар, 2011).
Зерттеуге бағдарланған оқыту әдістерін қолдану	Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге талдамалы ойлауды үйреніп, зерттеу негізінде өздерінің педагогикалық ойлау қабілетін дамытуға көмектесу үшін сұраныстарға қызметке негізделген курсты ұйымдастырады (Krokfors және басқалар, 2011).
Оқытушылар педагогикалық білім саласындағы зерттеушілер ретінде әрекет етеді	Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық тәжірибелерін, сондай-ақ педагогикалық білім беру тақырыптары бойынша зерттеулер жүргізеді (Cochran-Smith 2005).
Зерттеу жұмыстарына қатысқаны үшін болашақ мұғалімдерді көтермелеу	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулерді жүргізу тәжірибесін иелену үшін болашақ мұғалімдерді зерттеу үдерісіне қатыстырады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Зерттеулер мен оқыту арасындағы өзара байланыс	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулер мен оқыту арасындағы байланыс бірін бірі толықтырушы әрі айқын деп есептейді. Оқыту мен ғылыми зерттеулер жалпы және кең мағынада бірін бірі қолдайды.

1-кесте. Зерттеулерге негізделген ПБ (Сао, Postareff, Lindblom-Ylänne & Toom, 2021)

Педагогикалық білім әртүрлі әдістермен зерттеулерге негізделген білім беру тәсілдерін қолдана алады және мәдени мәнмәтін мен тәжірибеге қандай нысандары сәйкес келетінін ескеру маңызды. Зерттеулерге негізделген педагогикалық білімнің түпкілікті мақсаты – тәжірибеленуші мұғалімдерге педагогикалық ойлы, рефлексивті және оқытуға қызығушылығы бар, бағдарланған мұғалімдер болуға көмектесу. Мұғалімдердің педагогикалық ойлауы білім беру жаңалықтары мен құбылыстарын талдау және тұжырымдамалау, оларды анағұрлым күрделі оқу үдерістерінің бөлшегі ретінде бағалау, ұтымды әрі теорияға негізделген шешімдерді қабылдау, мұғалім ретінде өздерінің шешімдері мен әрекеттерін негіздеу дегенді білдіреді. Олардың зерттеулерді қолдану, тіпті, оларды жүргізуге дайындығы олардың алда тұрған міндеттерін орындауға қабілетін арттырады (Тоом және басқалар, 2010).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім оқу орындары оқытушыларының кәсіби дамуына ықпалын тигізіп қана қоймай, сондай-ақ оқытушы студенттердің де рефлексивті әрі тереңдетілген оқуына көмектеседі. Зерттеулерге қатыса отырып, студенттер сыни тұрғыдан ойлау, қиындықтарды шешу және рефлексивті дағдылар сынды жоғары бағаланатын кәсіби сапаларды иеленеді (Lunenberg, 2010). Демек, оқу орындары оқытушыларының оқытуға қызығушылығы жоғары, оларға мұғалімдерінің айтқанымен ғана шектелмейтін, мұғалімдері өздерінің оқушыларын бірлескен әрі интерактивті оқыту қызметіне жұмылдыра алуынан сабақ алатын (Berry, 2004).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім беру іс жүзінде қолданылуы үшін ол зерттеу дағдыларын оқытуға, жеке зерттеу қызметін жүргізу және құжаттауға бағытталуы керек, оны педагогикалық білім беру бағдарламасында көрсету керек. Бұдан басқа педагогикалық білім бағдарламалары өздерінің студенттерінің бойында зерделеу мен зерттеуге бағдарланған жұмыс істеу тәсілін дамытып, олардың зерттеу дағдыларын жетілдіруі тиіс. Зерттеуге бағдарланған рефлексивті жаттықтырушы маман болуы үшін көп уақыт пен теория, практика және олардың арасындағы байланысты терең ойлауға лайықты орын қажет. Сондықтан педагогикалық білімнің оқу бағдарламалары жаңа дағдылар жайлы ой толғау мен оларды өңдеу үшін мүмкіндік беруі тиіс.

Пәнаралық оқыту

Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту (CLIL)

CLIL (Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту) – бұл пәнді де, тілді де үйрену мен оқыту үшін қосымша тіл қолданылатын, екі деңгейлі білім беру тәсілі (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Сонымен қатар CLIL жалпы ұғымы екі тілдік оқыту, ағылшын тілінде оқыту немесе үңілу бағдарламасы сынды басқа тілдік бағдарламаларды да қамтиды (Coyle, 2007; Mehisto, Marsh, and Frigols, 2008). Бірақ CLIL бұл тілдік бағдарламалардан пәнге

де, тілге де бірдей деңгейде назар аударылатынымен ерекшеленеді (Coyle, 2008; Dalton-Puffer, 2008; De Zarobe, 2008; Marsh, 2012). Яғни тілді үйрену де емес, пәнді үйрену де емес, осы екеуінің комбинациясы болып табылады; сәйкесінше, тілге де, пәнге де назар аударылады. Кеңінен таралған пікірге қарамастан, CLIL шеңберінде оқыту шет тілін қолдану және сол арқылы жүргізіледі, бұл тілдік емес пәндер шет тілінде оқытылатын тәсіл емес (Eurydice, 2006).

CLIL енгізу себептері – білім алушыларға анағұрлым тұтас білім беру тәжірибесін ұсыну, сондай-ақ сыныпта іске асырылған пән мен тілді оқыту нәтижесі болып табылады. CLIL-дің артықшылықтары неврология және білім беру саласындағы пәнаралық зерттеулердің нәтижелерімен дәлелденді (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Осы артықшылықтардың арқасында CLIL әртүрлі құрлықтардағы мүдделі тараптардың аудартуда.

Білім бағдарламаларын қолдану тұрғысынан CLIL тәсілі инклюзивті және икемді болып табылады; ол білім алушылардың жасына, қабілеттеріне және қажеттіліктеріне сәйкес бейімделетін бірқатар үлгілерді қамтиды (Coyle, 2007). Осылайша, CLIL-ді іске асыру пәнге байланысты өзгеріп отырады. Бірінші кезеңде тілді үйрену мысалы, белгілі бір тақырыптар немесе жобалар арқылы (мысалы, өмір салты, спорт және мерекелер) БББ енгізіліп, БББ бір немесе бірнеше пәнімен байланыстырыла алынады.

Екінші кезеңде CLIL тіл мен пән арасында (мысалы, тарих қазақ тілі арқылы, ғылым ағылшын тілі арқылы) нақты байланыс орната алады немесе ол тілді БББ бөліктерімен біріктіре алатын ауқымды тәсілді қолдана алады. Кейінгі кездері CLIL әдісі бір пәнге ғана бағытталмайды, әртүрлі пәндер немесе тақырыптар байланысы арқылы дамиды. Сабақтың мазмұны жекелеген пәндер бойынша БББ нақты тұстарын қамтуы мүмкін. Практикалық тұрғыдан алғанда, сабақтарды жоспарлау орта білім берудің пәнаралық ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар пәндер бойынша бірлескен жұмысты көздейді. Бірақ мұндай тәсіл жергілікті жағдайға сәйкес келетіндігін білу үшін зерттеулер жүргізу қажет.

CLIL-ді кіріктіретін қолданыстағы оқу бағдарламалары ұзақтығы бойынша ерекшеленеді: 2-3 сабақтың бірізділігінен тұратын бір кешеннен ұзақтығы жарты семестр және одан артық модульдерді қолданатын анағұрлым ұзақ тәсілдерге дейін. Кейбір сәтті мысалдарға екі тілді секциялары бар мектептер жатады, онда пәндер ұзақ уақыт бойы басқа тілді қолдана отырып оқытылады (Coyle және басқалар, 2010).

STEM (Ғылым, Технология, Инженерия, Математика) білім беру

Жаратылыстану ғылымдары мен математикадағы пәнаралық, басқа сөзбен айтқанда, STEM-білім беруді, «кейбір немесе барлық – ғылым, технология, инженерия мен математика – төрт пәнді пәндер мен шынайы әлемнің қиыншылықтары арасындағы байланыстарға

негізделген бір сыныпқа, блокқа немесе сабаққа біріктіру әрекеті» ретінде анықтауға болады (Moore және басқалар, 2014). STEM-білім беру білім алушылардың бойында ғылыми ақпаратқа қолжеткізу мүмкіндігін және оның өмір мен жаһандық болашақтағы мәнін түсіну қабілетін дамыту үшін STEM-сабақтарын зерттеуге негізделген жобалау мен оқытуға студенттерді дайындауға бағытталған (Feinstein және басқалар, 2013).

Белсенді оқыту жобалық оқыту, сондай-ақ сыныптан және қауымдастықтан тыс оқытудың әртүрлі шарттары мен АКТ қолдану сынды, білім алушыларға бағдарланған белсенді әдістерді қамтиды. Екінші жағынан, ғылыми-жаратылыстану білім беру ғылым арқылы оқытуға және ғылымды басқа пәндермен біріктіру арқылы STEM-нан STEAM-ға ("А" = шығармашылық (art)) өтуге басты назар аударатын құзыреттерге бағдарлануы тиіс. Қазақстандағы БББ-да «А», кем дегенде, болашақ педагогтарда гуманитарлық дағдыларды дамытуды қамтуы тиіс.

Білім берудегі цифрландыру және мұғалімдердің сандық құзыреттілігін дамыту

Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) мұғалімдер мен білім алушыларға оқыту мен үйрету үдерісін ынталандыру мен жетілдіру үшін инновациялық оқу ортасын ұсынады. Бұл жерде онлайн оқыту немесе аралас және гибридтік оқыту сынды жаңа білім беру тұжырымдамалары әзірленеді (López-Pérez және басқалар, 2011). Гибридтік немесе аралас оқытуды толық онлайн-оқытумен салыстырғанда, веб-құралдар мен материалдарды қолданып, сыныпта күндізгі оқытуды біріктіру (Garrison & Kanuka, 2004), ретінде анықтауға болады. Аралас немесе гибридтік оқыту дәстүрлі оқыту нысандарына қосымша ретінде маңызы артып келеді. Көбіне бұл екі терминге ұқсас мағына беріледі, алайда, олардың айырмашылықтары да бар. Аралас оқытуды сыныптағы әдеттегі күндізгі оқыту, электрондық оқыту мен өзін өзі оқытудан тұратын оқиғаларға негізделген әртүрлі іс-шаралардың бірігуі ретінде анықтауға болса, гибридтік оқытуда оқу іс-шараларының бір бөлігі күндізгі ортадан қашықтықтан оқыту ортасына өтеді (Koohang және басқалар, 2006).

Аралас оқыту нысандары маңызды оқыту үдерістерінің тиімділігін де, нәтижелілігін де арттыруға қабілетті, ал кейбір зерттеушілер аралас оқыту дәстүрлі оқыту үлгісімен салыстырғанда да тиімдірек әрі нәтижелірек бола алады деп есептейді (Garrison & Kanuka, 2004). Аралас оқытудың басқа артықшылықтары ретінде ыңғайлылық, студенттердің қанағаттанушылығы, икемділік пен анағұрлым жоғары қатысушылық деңгейін айтуға болады (Koohang және басқалар, 2006).

Білім алушылардың саны тым жоғары болған кезде, онлайн, аралас немесе гибридтік оқыту нысандары оқыту сапасын арттыруға көп жағдай жасайды (Osguthorpe & Graham, 2003). Педагогикалық білім беру шеңберінде болашақ мұғалімдер әртүрлі сандық құралдар мен

платформаларды қалай қолдану керектігін өздерінің оқытушыларынан үйрене алады. Осылайша, онлайн жағдайда қолданылатын сандық құралдарды және оқыту әдістерін икемді әрі тәжірибелі қолдануды қажет ететін пандемия, саяси және қоғамдық жағдайлар сынды белгісіздік пен кездейсоқ өзгерістер уақыты талап етіп отырғандай, сандық құралдарды қолдану дағдыларын жоғары оқу орындарының оқытушылары ғана емес, сондай-ақ болашақ мұғалімдер де иеленуі тиіс.

Инклюзивті білім беру және білім алушылардың әртүрлі санаттарын мойындау

Инклюзивті білім беру – білім алушыларда болуы мүмкін дене, психологиялық және когнитивтік кемістіктеріне қарамастан, білім беруге қолжетімділікті иеленіп, өздерінің құрбыларымен бірге оқуы тиіс дегенді білдіретін қағидат. Инклюзивті педагогика – оқудың әлеуметтік-мәдени тұсы әсер ететін педагогикалық тәсіл (Florian & Black-Hawkins, 2011), және ол барынша әртүрлі әдістермен білім алушылардың түрлі қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

«Инклюзия» және «алуандық» тұжырымдамалары оқыту мен білім беру практикасында талданады, бұл ретте инклюзияны қолдайтын іс-шаралар басты орынды иеленеді. Білім берудегі басты ұғымдар білім берудегі теңдік, қолжетімділік, даралық, өмір бойы оқу және әріптестік болып табылады. Педагогикалық білім беруде болашақ мұғалімдердің бойында өздерін инклюзияны енгізетін сарапшылар ретінде қабылдау сезімін қалыптастыруға басты назар аударылады. Бірлескен оқу және жіктеу сынды инклюзивті педагогиканы жаңарту маңызды. Оқытушының міндеті – әр студенттің дара оқыту стилін ескере отырып, студенттер өмір бойы оқи алатындай, оларды дайындап, бағыттау болып табылады. Оқыту мен үйретуге байланысты негізгі төрт құндылық инклюзивті білім беруде барлық мұғалімдердің жұмысы үшін негіз ретінде анықталды (Еуропалық агенттік). Бұл негізгі құндылықтар мұғалім құзыретінің салаларына байланысты. Құзыреттілік салалары үш элементтен тұрады: құндылықтар, білім мен дағдылар. Барлық мұғалімдер барлық білім алушылар үшін теңдік идеясын ұстануы тиіс (Saloviita, 2018.)

Мұғалімдердің кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару

Мұғалім жұмысының қарқынды әрі тұрақты түрде өзгеріп отыратын сипатын ескере отырып, оқытушылар өзінің кәсіби жолында үнемі оқуы тиіс. Мұғалімдердің кәсіби дамуы мұғалімдердің көзқарасы мен түсінігіне, тәжірибесін жақсартуға да (Timperley & Phillips, 2003), сонымен қатар теориялық және практикалық білімдерін кіріктірігіе (Tynjälä, Häkkinen & Härmäläinen, 2004) бағытталуы тиіс. Қазақстан Республикасындағы жоғары білім беру жүйесіндегі зерттеулердің эмпирикалық деректері қазіргі қоғамның тұрақты өзгерістері аясында педагогтардың кәсіби дамуының маңыздылығын көрсетеді (Жүнісова және басқалар, 2021; Жүнісова, 2019). Оқытуға табысты енгізу тәжірибесі мұғалімдердің құндылықтары мен ұстанымдарын жиі

өзгертеді, сондықтан оң тәжірибе мұғалімдердің кәсіби дамуында ерекше маңызға ие (Guskey, 1989).

Мұғалімдердің дамуы мен өсуін әрқалай түсінуге болады: 1) нені оқыту керектігін жақсырақ түсіну үшін өзінің пәндік саласын жақсырақ түсіну; 2) қалай оқыту керектігін түсіну үшін мұғалім ретінде мол практикалық тәжірибе иелену; 3) анағұрлым тәжірибелі мұғалім болу үшін оқыту стратегиясының репертуарын әзірлеу; 4) анағұрлым табысты мұғалім болуы үшін мұғалім үшін қандай оқыту стратегиялары тиімді екенін анықтау және 5) оқытуға көмектесу үшін білім алушылар үшін қандай стратегиялар тиімді екенін түсінуді тереңдету (Åkerlind, 2007).

Мұғалімдердің кәсіби дамуы ұзаққа созылған үдеріс екенін атап атқан жөн. Сонымен қатар, даму сызықтық үздіксіз болып табылмайды, керісінше, ол әртүрлі себептерге байланысты үзілуі мүмкін (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004). Кейбір мұғалімдер өзгерістер мен дамуды қауіп ретінде қабылдайды, ал өзгеру үдерістері үрей немесе сенімсіздік сезімдерімен қатар жүреді (Postareff және басқалар, 2008). Өзгерістерге қатысты мұндай жағымсыз эмоциялар мұғалімнің назарын тарылтады (Fredrickson, 2001). Сондықтан мұғалімдер әртүрлі көздерден (мысалы, әріптестерінен, басшылардан, жұмыс ортасынан) жеткілікті қолдау мен жағымды кері байланысты алуын қамтамасыз ету маңызды. Мұғалімдерге, сондай-ақ, сәтсіздіктер мұғалімнің кәсіби дамуының бөлшегі екенін түсініп, ал қателерді сабақ алудың мүмкіндігі ретінде қарастыру керек. Мұғалімдердің тәжірибелерімен бөлісуге және әріптестерімен серіктестікке мүмкіндігі болған кезде, бұл олардың оқуы мен дамуына жағымды әсер ететіні дәлелденген (Voogt және басқалар, 2011). Мұғалімдер өздерін жақсы сезініп, жұмысқа ынтымақпен қараған кезде, олардың дамуына ықпал ететін педагогикалық практикаға қатысуының ықтималдығы да артады (Fredrickson, 2001). Оқытуды дамыту – бұл үздіксіз үдеріс, сондықтан мұғалімдердің педагогикалық сауаттылығын арттыру үшін өзінің оқытуы жайлы үнемі ойлануға итермелеу керек (Parpala & Postareff, 2021).

Мұғалімдерге мұғалімнің ықпал ету, шешім қабылдау және қандай да бір әрекеттерді жасау мүмкіндігіне қатысты таңдау еркіндігін беру керек. Таңдау еркіндігін берудің мақсаты жаңа жұмыс істеу әдістерін тудырып, қызмет барысын өзгерту болып табылады (Hökkä және басқалар, 2012). Мұғалімдердің даму мен өзгерістерге қатысу мүмкіндігі болғанда, сондай-ақ олардың пікірлері шынымен маңызды екенін сезінгенде, олардың өз жұмысына деген қызығушылығы артатыны сөзсіз (Day, Elliot & Kington, 2005; Pyhäältö және басқалар, 2012).

Әдебиеттер тізімі:

Білім туралы (2007). Қазақстан Республикасының Заңы; 27.12.2019 жылғы өзгерістермен.

Үздіксіз білім беру тұжырымдамасын бекіту туралы (2021). Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 8 шілдедегі № 471 қаулысы.

Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.

Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer. 1295-1332.

Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.

Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.

Boud, D. & Falchikov, N. (2006): Aligning assessment with long-term learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 31(4), p. 399-413

Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.

Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219–225.

Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543–562.

Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200–1214. Boston: Springer US.

Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkman, p. 1–19. Heidelberg: Carl Winter.

Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563-577.

De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60–73.

European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projects/te4i/profile-inclusive-teachers>

- Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.
- Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314-317
- Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.
- Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.
- Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95-105.
- Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers. , 13, p. 439-453.
- Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.
- Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83-102.
- Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223-229.
- Koohang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion. Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. *In Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155-157).
- Krokkors, L., Kynäslähti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1–13.
- López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.
- Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680). Oxford, UK: Elsevier.

- Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Cordoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.
- Mehisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.
- Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.
- OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.
- Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.
- Parpala, A., & Postareff, L., (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the HowUteach self-reflection tool. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja*, 4, 2021.
- Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.
- Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.
- Pyhältö, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 95-116.
- Salamanca Statement. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.european-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>
- Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>
- Sharplin, E., Ibrasheva, A., Shamatov, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. *Bulletin of KazNU, Pedagogical Series*, 64(3), pp. 12-27.
- The Universal Declaration of Human Rights (1948). <https://www.un.org/en/aboutus/universal-declaration-of-human-rights>
- Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Changing and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.

- Toom, A., Kynäslähti, H., Krokfors, L., Jyrhämä, R., Byman, R., Stenberg, K., Maaranen, K., & Kansanen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.
- Tran, N., Charbonneau, J., Benitez, V.V., David, M.A., Tran, G., & Lacroix, G. (2016). Tran et al conference ISBT 2010.
- Tynjälä, P., Häkkinen, P., & Hämäläinen, R. (2014). TEL@ work: Toward integration of theory and practice. *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 990-1000.
- Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N. & Visser, A. (2010). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29 (2), p. 195–210.
- Voogt, J., Westbroek, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.
- Åkerlind, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.

**ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА
6B01518 ГЕОГРАФИЯ (IP)**

Код и классификация области образования:	6B01 Педагогические науки
Код и классификация направления подготовки:	6B015 Подготовка учителей по естественнонаучным предметам
Присуждаемая степень:	Бакалавр образования по образовательной программе 6B01518 География
Тип программы:	Бакалавриат, 6 уровень НРК/ОРК/МСКО
Общее количество кредитов:	240 академических кредитов / 240 ECTS

Образовательная программа рассмотрена на заседании Совета факультета естествознания и рекомендовано для обсуждения на Ученом совете университета.

Протокол № 8 « 28.03 » 2025г.

Образовательная программа обсуждена на Ученом совете университета и рекомендована на утверждение советом Директоров.

Протокол № 9 « 29.04 » 2025г.

Образовательная программа утверждена советом Директоров и введена в действие.

Протокол № 5 « 22.08 » 2025г.

Согласовано:

Член правления - Проректор по академическим вопросам

Кудышева А.А.

Директор департамента по академическим делам

Бердалиев Д.Т.

Декан факультета естествознания

Айтбаева А.Е.

Директор методического центра города Шымкент

Айтбаева Ш.С.

Директор филиала Института «Профессиональное развитие по городу Шымкент» АО «НЦПК «Өрлеу»

Медетбекова М.А.

Директор КГУ «Лицей-интернат «Білім-инновация» №1 для мальчиков»

Е. Ермаханұлы

Директор школы-лицея №23 им. З.Космодемьянской

Тойлыбаева Ж.Д.

Директор ІТ школы-лицея №7 имени К.Спатаева

Алмаханқызы Р.

Директор школы – гимназии №38 им. Н.Ондасынова

Жусупова А.С.

Директор школы-гимназии №25 имени Турара Рыскулова

Жанабаева Р.У.

Оглавление

1. Общая информация	3
2. Обоснование программы	7
3. Профессиональные компетенции педагогов	7
4. Структура программы и результаты обучения	12
4.1. Структура педагогического компонента	12
4.2 Структура предметного компонента	27
4.3 Структура обязательного компонента	60
4.4 Прогресс	64
4.5 Требования для успешного завершения образовательной программы	72
5. Описание работы студента	72
6. Методы оценки/оценивание	73
6.1 Оценивание	73
6.2 Внешняя оценка	74
7. Требования к профессорско-преподавательскому составу	76
7.1 Требования к профессорско-преподавательскому составу	76
7.2 Дополнительно требуемый профессорско-преподавательский состав	76
7.3 Необходимое повышение квалификации профессорско-преподавательского состава	76
7.4 Требуется дополнительный административный персонал	77
8. Ресурсы	77
8.1. Библиотечный ресурс	77
8.2. IT-ресурсы	77
8.3 Инфраструктура	77
9. Дополнительная информация	78
9.1 Дополнительные материалы	78
9.2 Электронное обучение	78
10. Утверждение	79
ПРИЛОЖЕНИЕ 1: Основные принципы образовательной программы	80
Список литературы	91

1. Общая информация

1.1 Наименование образовательной программы	ГЕОГРАФИЯ	
1.2 Команда по разработке образовательной программы:	Ведущий университет	Университеты-участники
	Казахский национальный педагогический университет имени Абая	Актюбинский Региональный университет имени К. Жубанова
		Университет имени Шакарима города Семей
		Таразский региональный университет имени М.Х. Дулати
		Южно-Казахстанский педагогический университет имени Ө.Жәнібеков
1.3 Тип образовательной программы (в соответствии с Национальными рамками квалификаций)	Бакалавриат, 6 уровень	
1.4 Общее количество академических кредитов	240	
1.5 Форма обучения	очное/ дневное обучение	
1.6 Ожидаемая продолжительность программы	4 года	
1.7 Краткое описание образовательной программы Цели и задачи	Данная образовательная программа (ОП) "География" является национальной образовательной программой для подготовки педагогов, которая была разработана в сотрудничестве различных казахстанских вузов и	

образовательной программы

с привлечением международных консультантов. В связи с тем, что это национальная образовательная программа, описательные тексты в ней не дают конкретной информации, а освещают общие педагогические принципы и сквозные темы (см. также Приложение 1.). Более подробные описания, например, методологии и оценки будут определены в планах реализации вузов с учетом институциональных и региональных условий.

Образовательная программа (ОП) "География" - это программа педагогического образования для преподавателей, желающих специализироваться на преподавании географии в учебных заведениях (школах, колледжах, гимназиях). Программа состоит из педагогического компонента в 60 академических кредитов (включая педагогическую практику), обязательного компонента в 56 академических кредитов и предметного компонента в 124 кредита (включая итоговую аттестацию 8 академических кредитов). Предметный компонент состоит из 7 модулей: "Географическая картина мира", "Физическая география", "Общественная география", "Взаимодействие общества и природы", "География Казахстана", "Цифровизация географического образования", "Исследовательские навыки в географии".

Подготовка учителей географии, обладающих предметной подготовкой в области современной географии, общепрофессиональными, коммуникативными и цифровыми компетенциями, способных к организации образовательного и учебного процесса, осуществляющих профессиональную деятельность в педагогической сфере. Уникальность ОП заключается в том, что в разработанной образовательной программе по географии усиливается акцент на развитие исследовательских, геоинформационных и цифровых навыков, развития функциональной грамотности, критического мышления, междисциплинарности и развитии гибких навыков, принципов обучения, ориентированных на студента. Разработанные компетенции по

географии, как теория и методология географической науки, практические методы преподавания географии, исследовательские компетенции, ценностно-ориентированные компетенции направлены на навыки коммуникации, сотрудничества, развития, размышления, исследования и формирование эмоционально-ценностного отношения к окружающему миру.

Модули включают в себя междурсовые предметы и междисциплинарность. ОП будут востребованы как в образовании, так и в науке, так как формируют у студентов навыки научно-исследовательской работы. Обучение к практическим методам географических исследований в ходе полевых практик с первых этапов обучения привлекают студентов к географическим исследованиям и проектным работам. В образовательной программе используется практико-ориентированная модель обучения, как интегрированного обучения, STEM и CLIL технологии в учебном процессе для приближения теоретических знаний к потребностям жизни.

ОП предоставляет равные возможности для обучения, не ущемляя права и интересы будущих учителей, сохраняя принципы равенства, уважения, толерантности. По своей природе она является междисциплинарной, ориентированной на будущих учителей, научно интегрированной и проблемно-ориентированной, а выбор курсов определяется актуальными проблемами истории и общества и соответствует также международным дескрипторам курсов.

ОП основывается на принципах конструктивного согласования, когда методы преподавания и оценки, а также предметные курсы выбираются таким образом, чтобы обеспечить достижение и измерение компетенций, изложенных в ОП. ОП также следует инклюзивному подходу, учитывая многоэтнический и многоконфессиональный состав будущих учителей и их разнообразные потребности в поддержке обучения.

1.8 Основные принципы образовательной программы

Педагогическое образование, основанное на компетенциях

Компетентность учителя сочетает в себе компетенцию в области педагогики и своей предметной области с теоретической и практической компетенцией преподавания в различных условиях деятельности. Учитель владеет знаниями и навыками, необходимыми для его предметной области, и поэтому способен обучать и направлять молодых людей и взрослых, изучающих тот же предмет.

Компетенция учителя направлена на планирование, руководство, преподавание и оценивание. Следовательно, учитель должен обладать достаточными теоретическими знаниями по обучению и развитию компетенций. Кроме того, в современной трудовой жизни особое внимание уделяется сотрудничеству и налаживанию связей, развитию навыков, а также поддержке и поддержанию благополучия как самого себя, так и своего окружения.

На компетенцию учителя влияют изменения на рынке труда, в структурах образования и в обществе в целом, и все эти элементы подчеркивают динамичный характер работы учителя. Работа, характеризующаяся постоянными изменениями в разнообразных условиях труда, делает акцент на способности учителя оценивать и корректировать собственную деятельность. Навыки самооценивания являются важной частью развития профессиональной идентичности. Учитель всё время принимает решения, основанные на ценностях, а значит, рассмотрение вопросов профессиональной этики является одним из необходимых профессиональных навыков. Изменения требуют развития экспертных знаний, способности учиться, а также способности реформировать и обновлять методы работы в обществе.

Образовательная программа педагогического образования, основанная на компетенциях

Образовательная программа педагогического образования, основанная на компетенциях, состоит из трех частей: 1) Педагогический компонент, 2) Предметный компонент, 3) Обязательный компонент. Каждая из этих составляющих включает модули и соответствующие курсы. Результаты обучения курсов описывают компетенции, необходимые в преподавательской работе, и относятся к шестому уровню системы НРК (Национальные рамки квалификаций).

Образовательная программа основывается на следующих основных принципах:

- Компетентностный подход
- Конструктивное согласование
- Студентоориентированный подход и методики, способствующие активному обучению
- Обучение, основанное на исследованиях
- Междисциплинарное обучение
- Инклюзия

- Профессиональное развитие педагогов и управление изменениями
(более подробную информацию см. в Приложении)

2. Обоснование программы

В рамках проекта Модернизация образования, поддерживаемого Всемирным банком, вузы в международном сотрудничестве пересмотрели (30) образовательных программ педагогического образования в соответствии с принципами компетентностно-ориентированного образования, обеспечивающего целостное развитие компетенций обучающихся. Более того, студенто-ориентированный подход лучше готовит будущих учителей к профессии учителя, предоставляя практические примеры, эксперименты и опыт, которые Будущие учителя могут перенести в свою работу в классе, принимая во внимание разносторонние потребности и благополучие обучающихся.

Для того чтобы соответствовать требованиям обновленного начального и среднего образования, профессиональные компетенции педагогов должны были переоценены и дополнены. Новые подходы в среднем образовании должны быть отражены в педагогическом образовании и профилях выпускников. Кроме того, тридцать (30) обновленных или новых образовательных программ были разработаны для более эффективного совершенствования различных общих компетенций будущих учителей - важнейших в профессии учителя. Были приняты во внимание некоторые важные педагогические принципы, которые стремится развивать казахстанская система образования, такие как инклюзивность и междисциплинарность. Кроме того, в этих образовательных программах особое внимание уделяется развитию исследовательских навыков будущих учителей таким образом, чтобы они становились педагогами-практиками, которые постоянно анализируют и оценивают свою собственную практику и практическую деятельность своих школ для развития сообщества и всего сектора образования.

3. Профессиональные компетенции педагогов

Профессиональные компетенции учителей определяются как состоящие из педагогических компетенций и предметных компетенций, а также общих компетенций. Таким образом, образовательная программа педагогического образования, основанная на компетенциях, состоит из трех частей: 1) Педагогический компонент, 2) Предметный компонент, 3) Обязательный компонент. Области компетенций и результаты обучения были определены отдельно для каждого компонента.

3.1. Педагогические и общие области компетенций/результаты обучения

• Компетенции в области педагогики и дидактики

1. Будущие учителя я имеют базовые знания и понимание обучения, и

способны учитывать разнообразие обучающихся в процессе обучения/преподавания, а также способны этически поддерживать их психологическое благополучие, учитывая их жизненный и учебный контекст.

2. Будущие учителя способны разрабатывать, внедрять, оценивать и развивать процессы обучения и руководства в различных типах образовательной среды педагогически значимым образом, включая способность педагога использовать различные цифровые ресурсы таким образом, чтобы поддерживать обучение.

- **Область компетенций для взаимодействия**

3. Будущие учителя могут конструктивно общаться в рамках различных интерактивных поликультурных отношений и сообществ как офлайн, так и онлайн с учетом целей, поставленных перед данным видом деятельности.

4. Будущие учителя способны работать в различных профессиональных сетевых сообществах, а также способны выстраивать профессиональные взаимоотношения, необходимые для конструктивной собственной педагогической и общественной деятельности.

5. Будущие учителя имеют возможность преподавать в рамках трехязычного образования в среднем образовании, а также способность педагога участвовать в глобальном профессиональном образовательном сообществе.

- **Область компетенций для рабочей среды педагогов**

6. Будущие учителя знакомы с международными и национальными соглашениями и документами, а также социокультурными структурами общества, принципами, законодательствами и правилами национальной системы образования, влияющих на деятельность учреждения и/или собственную работу.

7. Будущие учителя способны (а) рассматривать свою собственную деятельность во взаимосвязи с деятельностью своей организации, и (б) осмысленно работать над созданием позитивных отношений и многопрофильным сотрудничеством между собой и партнерами вне школы (семьи, региональные субъекты, трудовая деятельность).

- **Область компетенций для профессионального развития**

8. Будущие учителя способны размышлять и критически оценивать свои ценности, установки, этические принципы и методы работы, а также способность ставить новые цели для своего собственного педагогического развития, развития своей организации и профессионального благополучия.

9. Будущие учителя имеют способность развивать свою собственную педагогическую деятельность и деятельность своей организации в связи с

ожидаемыми изменениями на региональном, национальном и международном уровне.

10. Будущие учителя способны производить, искать и критически отбирать теоретические знания из различных надежных источников и с помощью различных информационно-коммуникационных технологий, которые в сочетании с опытными знаниями служат развитию как его самого, так и поддерживаемых теорий его сообщества, а также способность и готовность использовать знания для продвижения обучения и собственного профессионального роста.

3.2 Предметные и общие области компетенций/результаты обучения

• Область компетенций - теория и методология географической науки

1. Будущие учителя будут способны знать и понимать фундаментальные научные понятия имеющие основополагающие методологические и теоретические значения для понимания и освоения системы географических и ее смежных (биология, химия, физика, экология, туризм, основы экономики, т.д.) наук.

2. Будущие учителя способны обобщать и анализировать причинно-следственные связи между явлениями и процессами, происходящими в географической оболочке для изложения идеи единства и целостности природы, органичного единства человека с природой.

3 Будущие учителя будут способны понимать особенности и свойства географических карт и способны различать картографических способах изображения и принципы для понимания пространственно-временную модель объектов природы.

4 Будущие учителя способны аргументировать природные, экономические и социальные факторы, формирующие и изменяющие географическую среду обитание человека на уровнях от глобального до локального для выявления и обоснования многообразия факторов, наличие сложных и нелинейных взаимосвязей между ними.

• Область компетенций - практические методы преподавания географии

5. Будущие учителя будут способны конструировать условия учебной деятельности в соответствии с заданными целями обучения предмета, используя инновационные педагогические технологии.

6. Будущие учителя способны применять ИТ для расширения географического мировоззрение современного общества и разработки демонстрационного эксперимента и практических работ, а также для создания географических карт, получения, хранения, обработки и передачи информации географической науки.

7. Будущие учителя способны использовать CLIL технологии предметно-языкового обучения естественных предметов расширяя межкультурные знания студентов для разработки задания на развитие аналитического и

критического мышления.

8. Будущие учителя способны аргументировать собственную позицию применения и интеграции знаний из других областей наук для решения глобальных и локальных проблем окружающей среды;

9. Будущие учителя будут использовать различные методы для демонстрации знаний на практике (включая занятия в классе и вне класса, самостоятельные и групповые проекты, устные, письменные и кинестетические задания).

• **Область компетенций - Исследовательские компетенции**

10. Будущие учителя способны интерпретировать содержания обучения на основе результатов НИР и ориентировать обучения на научные исследования.

11. Будущие учителя будут способны получать новые достоверные факты на основе педагогических наблюдений, экспериментов и IT технологии, применять их в учебно-исследовательском процессе, осуществлять критический анализ, оценку информации о результатах учебных исследований.

12. Будущие учителя будут способны использовать физико-географические и экономико-географические методы для проведения исследований в учебном процессе и применять полевые, геоинформационные, статистические методы для решения практических задач.

13. Будущие учителя будут способны систематизировать и обобщать полученные знания по географии для прогнозирования динамики последствий географических, экологических процессов и явлений;

14. Будущие учителя будут использовать для понимания содержания обучения географии в различных вариациях исследовательскую и проблемно-ориентированную деятельность.

• **Область компетенций - Ценностно-ориентированные компетенции**

15. Будущие учителя будут способны объяснять концептуальные основы ценностного самоопределения в процессе изучения географии.

16. Будущие учителя будут понимать ценностный механизм и процесс формирования ценностных ориентаций (интерес к географическим объектам и явлениям, любовь к природе и бережного отношения к природным богатствам и др.).

17. Будущие учителя будут интерпретировать географическое мировоззрение и географическую культуру современного общества и понимать психолого-педагогические проблемы обучения и воспитания обучающихся с ограниченными возможностями в условиях инклюзивного образования, определять основные факторы становления и развития личности.

18. Будущие учителя способны создавать справедливые, открытые для

сотрудничества, устойчивые и миролюбивые демократические сообщества, используя знания, оценивать географические подходы решения проблем устойчивого развития.

3.3 Обязательный компонент: области компетенций/результаты обучения

• Область компетенций для мировоззренческого, исторического и нравственного развития.

1. Будущие учителя способны оценивать окружающую действительность на основе мировоззренческих позиций, сформированных знанием основ философии, которые обеспечивают научное понимание и изучение природного и социального мира методами научного и философского познания.

2. Будущие учителя способны интерпретировать содержание и специфические особенности мифологического, религиозного и научного мировоззрения.

3. Будущие учителя обладают глубоким пониманием и научным анализом основных этапов, закономерностей и особенностей исторического развития Казахстана.

4. Будущие учителя способны анализировать причины и следствия событий истории Казахстана.

• Область компетенций для социального, культурного и гражданского развития.

5. Будущие учителя способны развивать свою собственную моральную и гражданскую позицию и способны действовать в соответствии с социальными, деловыми, культурными, правовыми и этическими нормами казахстанского общества.

6. Будущие учителя знают и понимают основы социально-политических, экономических и правовых знаний, способны продемонстрировать личную и профессиональную конкурентоспособность.

7. Будущие учителя способны оценивать ситуации и аргументировать собственную оценку всему происходящему в социальной и производственной сферах.

• Область компетенций для межличностной, социальной и профессиональной деятельности и исследовательских навыков

8. Будущие учителя способны оценивать ситуации в различных сферах межличностного, социального и профессионального общения и вступать в общение в устной и письменной формах на казахском, русском и иностранных языках.

9. Будущие учителя имеют возможность использовать в своей личной деятельности различные виды информационно-коммуникационных технологий: интернет-ресурсы, облачные и мобильные сервисы для поиска, хранения, обработки, защиты и распространения информации.

10. Будущие учителя способны ориентироваться на здоровый образ жизни для обеспечения полноценной социальной и профессиональной деятельности посредством методов и средств физической культуры.
11. Будущие учителя способны осуществлять выбор методологии и анализа, использовать научные методы и приемы исследования, а также синтезировать новое знание.

4. Структура программы и результаты обучения

4.1. Структура педагогического компонента

Объем Педагогического компонента составляет 60 академических кредитов, включая педагогическую практику. Этот компонент является общим для всех ОП педагогического образования. Педагогический компонент был разработан совместно всеми вузами, участвующими в процессе проектирования. Компонент является гибким и дает отдельным вузам возможность реализовывать его в соответствии с конкретной ситуацией и потребностями.

Общая структура Педагогического компонента:

Название модуля и основные дисциплины	Академических кредитов
ПОДДЕРЖКА ОБУЧАЮЩИХСЯ КАК ЛИЧНОСТЕЙ	17
Психология в образовании и концепции взаимодействия и коммуникации	3
Наука об образовании и ключевые теории обучения	3
Возрастные и физиологические особенности развития детей	4
Инклюзивная образовательная среда	3
Планирование преподавания и индивидуализация обучения географии	4
ПРЕПОДАВАНИЕ И ОЦЕНИВАНИЕ ДЛЯ ОБУЧЕНИЯ	9
Методы и технологии преподавания	5
Оценивание и развитие	4
УЧИТЕЛЬ КАК РЕФЛЕКСИРУЮЩИЙ ПРАКТИК	9
Педагогические исследования	4
Исследования, развитие и инновации	5
УЧИТЕЛЬ КАК ФАСИЛИТАТОР ОБУЧЕНИЯ	25
Введение в профессию учителя	2
Психолого-педагогическое оценивание	2
Педагогические подходы	6
Исследования, развитие и инновации	15
Всего академических кредитов	60

Модули, курсы, их результаты обучения и связь с областями компетенций более подробно:

Поддержка обучающихся как личностей, всего 17 академических кредитов

Данный модуль содержит обзор психологических теорий, концепций и моделей, которые способствуют пониманию индивидуальных потребностей обучающихся и индивидуальных различий в обучении. Модуль формирует у будущих учителей педагогических специальностей компетенции, позволяющие учитывать индивидуализацию обучения и разнообразие обучающихся в процессе преподавания. Модуль акцентирует внимание на важности повышения благополучия обучающихся путем создания и поддержания психологически безопасной образовательной среды

Название курса	Психология в образовании и концепции взаимодействия и коммуникации
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Поддержка обучающихся как личностей, всего 17 академических кредитов
Академических кредитов	3
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности: <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (1) Будущие учителя владеют знаниями о современных психологических теориях и моделях, а также о функционировании личности и ее индивидуальных свойствах. Они могут применять эти знания в своей преподавательской деятельности в различных образовательных контекстах. Будущие учителя способствуют благоприятному развитию обучающихся, содействуя диалогу, взаимодействию и общению в образовательном процессе. Они способны общаться, взаимодействовать и сотрудничать с семьями обучающихся, а также в рамках различных других видов партнерства и создавать новые взаимосвязи, подходящие для развития их собственной педагогической деятельности
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут: <ul style="list-style-type: none"> • понимать основные концепции и термины

	<p>педагогической психологии, а также основные практические приложения психологических знаний;</p> <ul style="list-style-type: none"> • понимать закономерности, факты и феномены познавательного и личностного развития человека в процессах обучения и воспитания; • применять комплексный подход к проектированию, внедрению, оценке и развитию образовательных сред; • понимать концепцию непрерывного обучения как часть процесса когнитивного и личностного развития человека.
Название курса	Наука об образовании и ключевые теории обучения
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Поддержка обучающихся как личностей, всего 17 академических кредитов
Академических кредитов	3
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) <p>Целью данного курса является совершенствование педагогической компетентности в области педагогики и дидактики Будущие учителя изучают основы педагогической науки, такие как концептуальные представления о человеке, ведущие к различным теориям обучения и педагогическим моделям. Основываясь на понимании теоретических концепций, будущие учителя могут сделать соответствующий педагогический выбор для различных учебных ситуаций.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проводить различие между концепциями человека и их важностью для понимания обучения и проектирования образовательного процесса; • проводить различие между теориями обучения и их важностью для понимания процесса обучения и проектирования образовательного процесса; • применять теории обучения и педагогические модели, подходящие для разносторонних процессов

	обучения.
Название курса	Возрастные и физиологические особенности развития детей
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Поддержка обучающихся как личностей, всего 17 академических кредитов
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности: <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (2) Будущие учителя познакомятся с формированием психики, ее деятельностью и закономерностями развития. Будущие учителя смогут контролировать конфликт обучающихся и соответственно планировать и реализовывать учебные процессы в соответствии с возрастными особенностями и учитывать индивидуальные потребности обучающихся. Будущие учителя могут действовать творчески и ситуативно в различных ситуациях и поддерживать общее образование и благополучие учащихся.
Результаты обучения	Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут: <ul style="list-style-type: none"> • распознавать начальные этапы каждого обучающегося, его учебный потенциал и конкретные потребности поддержки; • учитывать индивидуальные потребности своих учеников в отношении конкретной поддержки, руководства, обучения и оценки; • знакомиться с различными методологическими решениями для включения и реальной поддержки.
Название курса	Инклюзивная образовательная среда
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Поддержка обучающихся как личностей, всего 17 академических кредитов
Академических кредитов	3

<p>Описание курса/компетенции</p>	<p>Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (2) • Область компетенции для рабочей среды учителей (6, 7) <p>Будущие учителя имеют возможность учитывать разнообразие обучающихся и определять их индивидуальные потребности в процессе обучения. Будущие учителя поддерживают обучение обучающихся и их включение в образовательный процесс, используя подходящие ИКТ, обучающие и вспомогательные технологии. Будущие учителя поддерживают благополучие обучающихся с психологической и этической точек зрения в сотрудничестве с сообществом (учителями, учащимися, родителями / опекунами), учитывая контекст жизни и обучения обучающихся.</p>
<p>Результаты обучения</p>	<p>Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • определить индивидуальные образовательные потребности, которые влияют на участие и обучение в разнообразной группе обучающихся; • использовать ИКТ и вспомогательные технологии для поддержки обучения обучающихся и их включения в образовательный процесс. • обучать ценностям и подходам, способствующим сотрудничеству и инклюзивности; • поддерживать сотрудничество в сообществе (учителя, учащиеся, родители/опекуны).
<p>Название курса</p>	<p>Планирование преподавания и индивидуализация обучения</p>
<p>Компонент</p>	<p>Педагогический компонент</p>
<p>Цикл</p>	<p>Базовые дисциплины</p>
<p>Модуль</p>	<p>Поддержка обучающихся как личностей, всего 17 академических кредитов</p>
<p>Академических кредитов</p>	<p>4</p>
<p>Описание курса/компетенции</p>	<p>Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) <p>Цель: формирование навыков индивидуализации</p>

	преподавания, с учетом разнообразия учащихся и использовании технологий преподавания географии, на основе педагогических и самостоятельных исследований.
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • понимать требования компетентности, предпринимательства и устойчивого развития в своей педагогической и предметной области при планировании и проведении обучения; • планировать и прогнозировать и другие условия, которые влияют на обучение; • применять принципы индивидуального обучения и руководства на практике, учитывать потребности своих учеников, поддерживать развитие их личности и самооценки.

Преподавание и оценивание для обучения, всего 9 академических кредита

Данный модуль формирует у будущих учителей педагогических вузов компетенции для проведения интерактивного и студентоориентированного преподавания и оценивания в соответствии с целями обучения. Модуль акцентирует внимание на использовании цифровых инструментов и технологий, и способности обновлять и применять педагогические технологии в контексте постоянных изменений в обществе и образовательной среде. Данный модуль способствует развитию у будущих учителей педагогических специальностей компетенции общаться и сотрудничать в различных партнерских объединениях для улучшения собственной педагогической деятельности.

Название курса	Методы и технологии преподавания
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Преподавание и оценка для обучения, всего 9 академических кредита
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2)

	Повышение компетенций в области педагогики и дидактики. Студенты имеют целостное представление о методической системе обучения географии, могут моделировать стратегии и технологии решения конкретных педагогических проблем, планирования, руководства, обучения и оценки, умеют использовать знания, формы, методы и технологии обучения географии в соответствии с условиями конкретной школы и возможностями учащихся.
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • выбирать педагогические модели, подходящие для их обучения; • применять методы обучения творческим и разнообразным образом, учитывая возможности, предоставляемые технологиями обучения; • использовать подходящую инклюзивную среду обучения в их преподавании; • знать и применять нормы и принципы защиты авторских прав и данных.

Название курса	Оценивание и развитие
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Преподавание и оценка для обучения, всего 9 академических кредита
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (2) Будущие учителя имеют глубокое понимание значения оценки в процессе обучения и способны обеспечить конструктивную оценку в этической манере на различных этапах процесса обучения и привлечь обучающихся к оцениванию. Будущие учителя определяют, дифференцируют и используют различные технологии оценивания, принципы, этапы, инструменты оценивания своей области знаний (включая формативное и суммативное оценивание и самооценивание и взаимооценивание, и пр.). Они

	способны критически оценивать и анализировать свое понимание и практику, касающиеся оцениванию, и развивать их дальше.
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • хорошо разбираться в разнообразных методах оценивания и обратной связи (формирующая и итоговая оценка); • применять педагогические принципы по определению и признанию уровней образовательной компетентности обучающихся; • понимать важность и поддерживать развитие навыков самооценки обучающихся и коллег.

Учитель как рефлексирующий практик, всего 9 академических кредитов

Этот модуль фокусируется на методологических основах педагогики и дает понимание того, как педагогические исследования влияют на практику преподавания. Модуль помогает студентам вуза развить свои навыки рефлексии, чтобы осознать себя учителями и разработать собственное преподавание, а также способность ставить новые цели для педагогического развития, чтобы обеспечить обучение на протяжении всей жизни. В модуле также рассматриваются этические аспекты работы учителя и их развитие.

Название курса	Педагогические исследования
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как рефлексирующий практик, всего 9 академических кредитов
Академических кредитов	2
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Область компетенции для профессионального развития (10) <p>Этот курс дает будущим учителям теоретические основы педагогических исследований. Будущие учителя должны овладеть навыками поиска и критического отбора теоретических знаний из различных достоверных источников, формировать</p>

	<p>навыки использования результатов исследований в развитии педагогического мышления и практики, быть готовыми к обучению и обучению на основе исследований, а также постоянно развивать эти навыки и способствовать профессиональному самосовершенствованию.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знают природу педагогики и ее основную терминологию; • определяют основные области исследований в педагогике и понимают разницу между мышлением и научными знаниями в повседневной жизни; • отслеживают изменения в образовании и рассматривают, как они влияют на вашу работу как учителя.

Название курса	Исследования, развитие и инновации
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как рефлексирующий практик, всего 9 академических кредитов
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является совершенствование следующих областей педагогической компетентности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Область компетенции для профессионального развития (8,9) • Область компетенции для взаимодействия (5) <p>Для поддержания актуальности и возможности постоянного развития себя и своей профессиональной деятельности будущие учителя приобретают новые знания, основанные на исследованиях, и проводят практические исследования в этическом ключе в различных областях, касающихся развития образования и профессии учителя, инновационных подходов к обучению, а также обучения и руководства обучающимися. Будущие учителя принимают мышление, ориентированное на развитие, и способны разрабатывать, обновлять и применять инновационные подходы и технологии обучения в контексте происходящих изменений в обществе и образовательной среде.</p>

	<p>Будущие учителя проектируют небольшой исследовательский проект, чтобы ознакомиться с научно-обоснованным развитием своей работы в качестве учителей. Они определяют тему/вопросы своего исследования, проводят обзор литературы и разрабатывают методику сбора и анализа данных, включая этические аспекты исследования. По окончании курса будущие учителя способны развивать и обновлять свою педагогическую деятельность на основе этично проведенных исследований и разработок, а также выполнять или участвовать в исследовательских проектах. Они также способны представлять результаты своих исследований и разработок, используя различные профессиональные способы и каналы.</p>
<p>Результаты обучения</p>	<p>Будущие учителя, которые демонстрируют компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оценивать свою собственную профессиональную деятельность и рабочую среду, чтобы найти области для улучшения; • применять основанный на исследованиях подход к своей профессиональной деятельности и проводить независимую исследовательскую работу; • учитывать и применять этические аспекты исследовательских процедур; • применять критическое мышление при сборе и использовании данных для разработки ПО; • участвовать в научных исследованиях и/или развивать сотрудничество между университетами и заинтересованными сторонами; • документировать свою собственную исследовательскую деятельность и представлять результаты, используя различные формы коммуникации.

Учитель как фасилитатор обучения, всего 25 академических кредитов

Данный модуль направлен на трансформацию теоретических знаний в практические навыки посредством прохождения педагогической практики в течение двух учебных курсов, а также на формирование профессиональной идентичности учителя, отвечающей требованиям к профессии учителя сегодня и в будущем. В ходе модуля будущие учителя также формируют практико-ориентированные исследовательские навыки, способствующие непрерывному процессу

профессионального роста.

Педагогическая практика состоит из четырех этапов, по одному на учебный год, каждый из которых имеет свои конкретные результаты обучения, где компетенции будущих учителей постепенно углубляются от ознакомления и наблюдения до проектирования образовательных процессов и проведения собственных уроков, а также развития собственной рабочей среды посредством практико-ориентированной исследовательской деятельности.

Все этапы практики имеют определенные пререквизиты, и будущие учителя должны пройти определенный объем предметных и/или педагогических дисциплин, прежде чем приступить к педагогической практике, количество академических кредита может варьироваться между факультетами и/или образовательными программами.

Название курса	Введение в профессию учителя
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как фасилитатор обучения, всего 25 академических кредитов
Академических кредитов	2
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей педагогических компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) • Область компетенций для взаимодействия (3, 4, 5) • Область компетенций для рабочей среды педагогов (6, 7) <p>Область компетенций для профессионального развития (8, 9, 10)</p> <p>Целью данного курса является ознакомление будущих учителей с образовательным процессом и ситуацией в организации образования и их адаптация к условиям будущей профессиональной деятельности.</p> <p>Пререквизитом к этому курсу является завершение курса «<i>Возрастные и физиологические особенности развития детей</i>» (2-й семестр, 4 академических кредитов) педагогического компонента.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • понимать нормативно-законодательную базу системы образования Республики Казахстан, документы, регламентирующие деятельность

	<p>организаций образования;</p> <ul style="list-style-type: none"> • различать основные документы для ведения школьной документации (планы работы учебного заведения, электронный дневник "Кунделик", краткосрочное, среднесрочное и долгосрочное поурочное планирование и др.); • понимать теоретические и прикладные аспекты педагогики и психологии в учебном процессе с учетом социальных, возрастных, психофизических и индивидуальных особенностей обучающихся, а также их особых образовательных потребностей.
Название курса	Психолого-педагогическое оценивание
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как фасилитатор обучения, всего 25 академических кредитов
Академических кредитов	2
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей педагогических компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) • Область компетенций для взаимодействия (3, 4, 5) • Область компетенций для рабочей среды педагогов (6, 7) • Область компетенций для профессионального развития (8, 9, 10) <p>Целью данного курса является ознакомление будущих учителей с особенностями целостного педагогического процесса образовательного учреждения и формирование аналитико-рефлексивных, исследовательских, проектных и других навыков в области психолого-педагогического обеспечения образовательного процесса.</p> <p>Пререквизитом к данному курсу является завершение курсов «Педагогические исследования» (4-й семестр, 4 академических кредитов) и «Психология в образовании и концепции взаимодействия и коммуникации» (3-й семестр, 3 академических кредитов) педагогического компонента</p>
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут:

	<ul style="list-style-type: none"> • понимать психологические и педагогические основы стратегий обучения (критическое мышление, функциональная грамотность, совместное обучение, самообразование, самосовершенствование, критериально-ориентированное обучение) • применять методы психолого-педагогической диагностики для оценивания группы обучающихся и понимать, как функционируют службы психологической поддержки организации образования • понимать работу учителя в социально-педагогическом аспекте и осознавать собственную профессиональную идентичность как будущего учителя; • налаживать эффективный диалог для укрепления позитивного и ответственного поведения обучающихся в процессе обучения; • сотрудничать со всеми заинтересованными сторонами образовательного процесса; • анализировать и развивать целостный педагогический процесс в различных его формах (урок, семинар, круглый стол, дебаты и т.д.), проводить различные формы внеклассных мероприятий по предмету.
--	---

Название курса	Педагогические подходы
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как фасилитатор обучения, всего 25 академических кредитов
Академических кредитов	6
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей педагогических компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) • Область компетенций для взаимодействия (3, 4, 5) • Область компетенций для рабочей среды педагогов (6, 7) • Область компетенций для профессионального развития (8, 9, 10) <p>Целью данного курса является всестороннее развитие будущих учителей, совершенствование на практике профессиональных и формирование предметных</p>

	<p>компетенций, необходимых для работы в качестве учителя (дошкольного учителя, учителя начальной школы, учителя-предметника, помощника классного руководителя/куратора).</p> <p>Пререквизитом к данному курсу является завершение курсов «Методы и технологии преподавания» (3-й семестр, 5 академических кредитов), «Оценивание и развитие» (6-й семестр, 4 академических кредитов) и «Инклюзивная образовательная среда» (6-й семестр, 3 академических кредитов) педагогического компонента.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостоятельно проектировать и организовывать конструктивный и инклюзивный образовательный процесс; выбирать целесообразные и подходящие учебные материалы, инновационные педагогические подходы и активное обучение, учитывая также использование образовательных технологий и цифровой среды; применять предметные знания и дидактику; применять методы и технологии формативного и суммативного оценивания, поддерживать развитие навыков рефлексии, само- и взаимооценки обучающихся; устанавливать диалоговую связь со всеми заинтересованными сторонами образовательного процесса для решения проблем и конфликтных ситуаций и обеспечения безопасной среды обучения.
Название курса	Исследования и инновации в образовании
Компонент	Педагогический компонент
Цикл	Базовые дисциплины
Модуль	Учитель как фасилитатор обучения, всего 25 академических кредитов
Академических кредитов	15
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей педагогических компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> Компетенции в области педагогики и дидактики (1, 2) Область компетенций для взаимодействия (3, 4, 5) Область компетенций для рабочей среды педагогов (6, 7)

	<ul style="list-style-type: none"> • Область компетенций для профессионального развития (8, 9, 10) <p>Данный курс направлен на формирование у будущих учителей установок на развитие их собственной профессиональной деятельности и рабочей среды. Кроме того, курс направлен на развитие навыков сотрудничества, решения проблем и лидерства. Они углубляют свои педагогические навыки и развивают исследовательские навыки, а также практические навыки (дидактика) в соответствии со своей специализацией.</p> <p>Во время прохождения данной практики будущие учителя также собирают и анализируют данные, проверяют гипотезу или проводят эксперименты в рамках плана исследования, созданного на курсе <i>"Исследования, развитие и инновации"</i>. Они формулируют выводы и изучают различные формы и каналы распространения результатов исследования в профессиональной манере.</p> <p>Пререквизитом курса является прохождение курсов <i>«Планирование обучения и индивидуализация обучения»</i> (6-й семестр, 4 академических кредитов) и <i>«Исследования, развитие и инновации»</i> (7-й семестр, 5 академических кредитов) педагогического компонента.</p>
<p>Результаты обучения</p>	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность, могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проектировать и организовывать самостоятельно конструктивный и инклюзивный образовательный процесс для тестирования гипотезы, проводить педагогические эксперименты и/или собирать данные в соответствии с планом своего исследования; • применять инновационные стратегии преподавания и обучения, а также методы и средства для проектирования, проведения и оценки образовательного процесса и/или внеклассных мероприятий на основе долгосрочных, среднесрочных, краткосрочных планов уроков/занятий, учебных и внеклассных мероприятий по предмету; • анализировать результаты своих экспериментов и/или собранные данные и делать выводы; • документировать свою исследовательскую деятельность и представлять результаты в

профессиональной манере, используя различные формы коммуникации;

- оценивать свою профессиональную деятельность во взаимосвязи с деятельностью организации и посредством экспериментов и практических исследований создавать идеи по улучшению своей работы и рабочей среды.

4.2 Структура предметного компонента

Название модуля и основные дисциплины	Академи- ческих кредитов
ГЕОГРАФИЧЕСКАЯ КАРТИНА МИРА	10
Вузовский компонент	10
Теория и концепция современной географии	5
Науки о природе	5
ФИЗИЧЕСКАЯ ГЕОГРАФИЯ	24
Вузовский компонент	20
Общее землеведение	5
Геология и основы геоморфологии	5
Метеорология и климатология	5
Гидрология и охрана водных ресурсов	5
Компонент по выбору	4
Физическая география частей света и океанов	
Гидрология суши	4
Биогеография	
Ландшафтоведение	
СОЦИАЛЬНАЯ ГЕОГРАФИЯ	25
Вузовский компонент	16
Геоэкономика	5
Геополитика	3
Страноведение	4
География населения	4
Компонент по выбору	9
Медицинская география	
Общественная география	4
Культурная география	5
Рекреационная география	
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ОБЩЕСТВА И ПРИРОДЫ	16
Вузовский компонент	12
Экономика природопользования	4

Окружающая среда и устойчивое развитие	5
Изменения климата и последствия	3
Компонент по выбору	4
Геоглобалистика	4
География природного риска	
Геоконфликтология	
Мировое хозяйство	
ГЕОГРАФИЯ КАЗАХСТАНА	15
Вузовский компонент	10
Физическая география Казахстана	5
Социально-экономическая география Казахстана	5
Компонент по выбору	5
География регионов Казахстана	5
Сельскохозяйственные регионы Казахстан.	
Интеграция Казахстана с пограничными регионами	
Туристско-рекреационные регионы Казахстана	
Промышленные регионы Казахстана	
Агропромышленный комплекс Казахстана	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ ГЕОГРАФИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ	10
Вузовский компонент	10
Картография с основами топографии	5
ГИС технологии в географии	5
ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЕ НАВЫКИ В ГЕОГРАФИИ	12
Вузовский компонент	12
Методы географических исследований	4
Smart - образование: география и искусственный интеллект	3
Основы научных исследований	5
ПРИКЛАДНАЯ ГЕОГРАФИЯ	4
Компонент по выбору	4
Регионалистика	4
Современная топонимика	
Топонимы края	
География зарубежных стран	
ИТОГОВАЯ АТТЕСТАЦИЯ	8
Всего академических кредитов	124
Географическая картина мира, 10 академических кредитов	
Данный модуль предоставляет будущим учителям обзор основных концептуальных идей, которые способствуют их пониманию структуры географической картины мира и методов ее исследования.	

В ходе модуля будущие учителя развивают свои компетенции в области теории и методологии географической науки в контексте современного общенаучного мировоззрения. Будущие учителя также развивают свои компетенции в области практических методов преподавания географии.

Название курса	Теория и концепция в современной географии
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Географическая картина мира, 10 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1) • Компетенции практические методы преподавания географии (5,9) <p>Цель: владение необходимыми знаниями и современными теориями, и концепциями в области географической науки и образования.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знать концептуальные идеи, имеющие основополагающие методологическое и теоретическое значения; • выбирать методы исследования географической науки наиболее подходящие для содействия обучению; • применять в обучении изменения в области географической науки с учетом перспектив их развития.

Название курса	Наука о природе
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Географическая картина мира, 10 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание	Данный курс направлен на развитие следующих

курса/комп етенции	<p>областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (2) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) <p>Цель: понимание целостности естественнонаучной картины мира, оценивание, анализирование законы природы и содействие их практическому использованию в интересах человека.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • использовать полученные интегрированные естественнонаучные знания для описания целостности природы; • принимать решение о выборе типа модели для разработки пространственно-временной модели объектов природы; • оценивать и анализировать основные закономерности естественных наук, установление причинно-следственных связей между явлениями и процессами.
Физическая география, 24 академических кредита	
<p>В рамках модуля будущие учителя изучают такие вопросы, как общие закономерности строения Земли, функционирование и развитие географической оболочки в единстве и взаимодействии с окружающим пространством на разных уровнях ее организации. Будущие учителя развивают свои научные знания в области физической географии и экологии.</p>	
Название курса	Общее землеведение
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Физическая география, 24 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академиче ских кредитов	5
Описание курса/комп етенции	<p>Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1,2) • Компетенции практические методы преподавания географии (9)

	Цель: изучение общих закономерностей строения, функционирования и развития географической оболочки в единстве и взаимодействии с окружающим пространством.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: <ul style="list-style-type: none"> • сравнивать изученные географические объекты, процессы и явления на основе известных характерных свойств; • анализировать результаты взаимодействия компонентов окружающей среду; • проводить оценку на окружающую среду для принятия экологически грамотного управленческого решения.
Название курса	Геология и основы геоморфологии
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Физическая география, 24 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1) • Компетенции практические методы преподавания географии (6,7,9) Цель: приобретение будущих учителей знаний о внутреннем строении Земли.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: <ul style="list-style-type: none"> • владеть базовыми теоретическими знаниями по геоморфологии с основами геологии; • определять основные рельефообразующие процессы, прогнозировать развитие рельефа территории и функционирования геосистем при различных способах ее хозяйственного использования; • оценивать закономерности пространственного размещения, порообразующее значение для практического использования минералов.

Название курса	Метеорология и климатология
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Физическая география, 24 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции практические методы преподавания географии (5,8) • Исследовательские компетенции (14) <p>Цель: изучение циркуляционные процессы в атмосфере и изменение климата в настоящем, понимание проблемы, связанные с антропогенным влиянием на климат Земли.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • использовать методы метеорологических наблюдений при проектировании водохозяйственных и природоохранных объектов; • проводить эксперимент для выявления антропогенных факторов климата местности; • анализировать и оценивать достоверности материалов метеорологических измерений и метеорологической информации и методы расчета основных метеорологических характеристик.
Название курса	Гидрология и охрана водных ресурсов
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Физическая география, 24 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Компетенции практические методы преподавания географии (6)

	<ul style="list-style-type: none"> Исследовательские компетенции (14) <p>Целью является изучение водных объектов и охраны водных ресурсов.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> различать основные гидрологические процессы в гидросфере в целом и в водных объектах разных типов; показывать практическую важность географо-гидрологического изучения водных объектов и гидрологических процессов; исследовать состояния поверхностных водных ресурсов, опасные гидрологические явления на водных объектах с целью обеспечения водной безопасности и предупреждения их в будущем.
Название курса	Физическая география частей света и океанов
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Физическая география, 24 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> Компетенции теория и методология географической науки (2,3) Исследовательские компетенции (10,14) <p>Целью является изучения системной комплексной характеристики крупнейших таксонов географической оболочки.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> интерпретировать принципы комплексной характеристики материков и океанов; сравнивать особенности глобальных и региональных закономерностей формирования и дифференциации природных, геосистем; применять результаты исследования для решения проблемных ситуаций в регионе; анализировать основные группировки природных

	геосистем и их антропогенных модификаций.
Название курса	Гидрология суши
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Физическая география, 23 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1) • Компетенции практические методы преподавания географии (5) • Исследовательские компетенции (14) <p>Цель курс является приобретение знания об гидродинамических, гидрохимических, гидроэкологических особенностях гидрографии и географического распределения водных ресурсов.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • составлять описания гидрологических объектов для оценки процессов и принципов распространение воды на земном шаре; • анализировать взаимодействия климатических факторов с учетом антропогенного влияния; • применять информационную технологию в изучении гидрографии и географические распределения водных ресурсов для понимания гидросферы.
Название курса	Биогеография
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Физическая география, 23 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:

	<ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1,2,3) • Компетенции практические методы преподавания географии (5,9) • Исследовательские компетенции (12, 14) <p>Целью данного курса является рассмотрение вопросы о закономерностях географического распространения и размещения живых организмов и их сообществ на Земле.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • понять принципы биогеографического районирования и проблемы, связанные с антропогенным влиянием на биомы и биоты; • анализировать теоретическую основу рационального использования и охраны ресурсов растительного и животного мира; • сравнивать особенности распространения организмов и количественных закономерностей распределения их внутри ареала.
Название курса	Ландшафтоведение
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Физическая география, 23 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (2) • Компетенции практические методы преподавания географии (5,9) • Исследовательские компетенции (10) <p>Цель данного курса познакомить будущих учителей с основами классического ландшафтоведения, современными его направлениями, объектами ландшафтных исследований. Освоенные компетенции позволят будущим учителям анализировать природные компоненты и элементы ландшафтных комплексов или геосистем разных типов, факторы их дифференциации и интеграции,</p>

	структурную организацию и динамику.
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разрабатывать ландшафтный подход в применении при обосновании проектов использования, благоустройства и охраны природы конкретных территорий; • анализировать закономерности организации и динамики разных типов природно-антропогенных, в том числе культурных, ландшафтов; • исследовать научные направления, связанные с изучением антропогенной трансформации; • сравнивать ландшафтные подходы к анализу и оценке территориальных экологических ситуаций.
Название курса	Регионалистика
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Физическая география, 23 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1,3,4) • Исследовательские компетенции (12) <p>Цель курса является изучение размещения производительных сил страны и территориальные особенности региональной экономики.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сравнивать социально-экономическое развитие, населения и хозяйства регионов; • разрабатывать примеры для решения проблемы развития экономики страны; • обосновывать на основе анализа информации, гипотезы об изменении отраслевой и территориальной структуры хозяйства мира и возможные пути решения проблем развития хозяйства.

Социальная география, 25 академических кредита

В рамках модуля будущие учителя изучают социальную, политическую географию, страноведение, население и результаты его экономической деятельности, а также территориальную организацию общества, его законы и правовые нормы. Будущие учителя приобретают навыки пространственного анализа и планирования.

Название курса	Геоэкономика
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Социальная география, 25 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: <ul style="list-style-type: none">• Компетенции теория и методология географической науки (2,3)• Компетенции практические методы преподавания географии (6,9) Цель: усвоение основных категории геоэкономики, структуры и территориальной модели мирового хозяйства и показателей экономического развития стран мира.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: <ul style="list-style-type: none">• составлять показатели экономического развития стран с целью сравнения отраслей хозяйства, отдельных стран и крупных регионов мира;• исследовать внешние и внутренние экономические политики, с целью улучшения экономического развития определенной страны;• анализировать основы экономики природопользования, устойчивого развития, правовых основ природопользования для оценки воздействия на окружающую среду.

Название курса	Геополитика
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Социальная география, 25 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины

Академических кредитов	3
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1,3) • Компетенции практические методы преподавания географии (6,7) • Исследовательские компетенции (10) <p>Цель: изучение геополитических процессов в современном мире и особенности геополитического положения стран мира.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • интерпретировать эволюцию геополитики для определения современного положения отдельных стран; • приводить примеры геополитического положения стран мира для оценки экономического развития и политического строя; • анализировать результаты исследования современных геополитических процессов для определения роли страны в геополитическом пространстве.
Название курса	Страноведение
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Социальная география, 25 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1,3) • Компетенции практические методы преподавания географии (6,7) • Исследовательские компетенции (10) <p>Цель: изучение регионов мира, комплексного географического районирования стран.</p>

Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • систематизировать методы сравнения стран и их частей; • применять навыки ознакомительного и поискового чтения страноведческой информацией; • составлять комплексную характеристику по основным параметрам и тенденциям социального, политического, экономического и культурного развития стран на основе нескольких источников информации; • исследовать положения стран по различным показателям для определения процессов глобализации.
Название курса	География населения
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Социальная география, 34 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	6
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (4) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) <p>Цель: изучение теоретических и практических основ демографических процессов, протекающих в современном мире.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • различать демографические процессы и явления, характеризующие динамику численности населения мира; • анализировать общие и региональные особенности демографических, миграционных, этнических процессов; • обосновывать гипотезы об изменении численности населения отдельных стран; • использовать приемы комплексного

	географического анализа процессов, связанных с населением.
Название курса	Медицинская география
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Социальная география, 25 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1,3) • Исследовательские компетенции (10) <p>Целью является изучение влияния природных и социально-экономических условий на здоровье населения мира и географических факторов распространения болезней и влияние географической среды на здоровье населения.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аргументировать влияние географической среды на здоровье населения; • составлять карты распространения видов болезней; • оценивать влияние природных и социально-экономических условий на состояние здоровья человека; • разрабатывать медико-географические прогнозы с учетом экологических факторов.
Название курса	Общественная география
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Социальная география, 25 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Исследовательские компетенции (10,11,14)

	Целью данного курса является изучение особенностей взаимодействия человека и окружающей среды и оценивание вопросы сохранения окружающей среды, порядка, благосостояния в условиях быстрых изменений.
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: <ul style="list-style-type: none"> • применять геоинформационные технологии для анализа негативного влияния на окружающую среду; • анализировать влияние человека на изменение климата и интерпретировать результаты известных изменений; • оценивать степень воздействия антропогенной деятельности на Землю.
Название курса	Рекреационная география
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Социальная география, 25 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций: <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции практические методы преподавания географии (8) • Исследовательские компетенции (10.14) <p>Цель: ознакомление студентов с рекреационными ресурсами и перспективами развития туризма в различных регионах мира.</p>
Результаты обучения	Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут: <ul style="list-style-type: none"> • анализировать распространение рекреационных ресурсов и закономерности территориальной организации рекреационной деятельности; • исследовать условия реализации разнообразной рекреационной деятельности человека; • оценивать разнообразную рекреационную деятельность людей, ориентированных на восстановление психофизических сил
Название курса	Культурная география

Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Социальная география, 25 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) <p>Целью является изучение пространственных культурных различий и территориальное распределение культур, являющихся результатом взаимодействия природы и общества.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • использовать знания о взаимодействии культурного и географического пространства; • анализировать общие тенденции взаимосвязи культурной географии и культурологии; • исследовать пространственные и культурные различия между регионами Земли; • применять геоинформационных технологий для составления электронных карт культурных районов мира.
Взаимодействие общества и природы, 16 академических кредитов	
<p>В рамках модуля будущие учителя изучают взаимодействие между обществом и природой в национальном и глобальном масштабах. Они развивают свои знания о постоянном обмене веществ между обществом и географической средой. Будущие учителя формируют свое понимание влияния взаимоотношений между обществом и природой на экономическое, физиологическое, моральное и экологическое благополучие общества. Они приобретают навыки проведения экологических исследований и пространственного анализа окружающей среды.</p>	
Название курса	Экономика природопользования
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 16 академических кредитов

Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (2) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) <p>Цель: изучение основы экономики природопользования и анализирование мировые и отечественные опыты по природопользованию.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проводить экологический анализ производственной деятельности для выявления экономическую эффективность в природопользовании; • создавать проекты об особенностях природопользования отдельных районов стран на основе использования данных; • оценивать природные ресурсы для определения величину экономического ущерба, наносимого загрязнением окружающей среды.
Название курса	Окружающая среда и устойчивое развитие
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 16 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (2,4) • Исследовательские компетенции (13) • Ценностно-ориентированные компетенции (18) <p>Целью данного курса является изучение вопросы современное состояния окружающей среды и устойчивое развитие регионов.</p>
Результаты	Будущие учителя, демонстрирующие

обучения	<p>компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • исследовать взаимодействия человека и окружающей среды, экологические кризисы и пути их преодоления; • анализировать охрану природы, устойчивую развитию Республики Казахстан; • применять различные методы мониторинга разнообразных показателей с использованием геоинформационных технологий для определения устойчивого развития регионов; • оценивать состояния окружающей среды и устойчивые развития страны.
Название курса	Изменения климата и последствия
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 16 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	3
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Исследовательские компетенции (10,11,13) <p>Цель: изучение актуальных вопросов глобального изменения климата.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • способствовать самостоятельному наблюдению изменения погоды и климата для оценивания экстремальных погодных явления; • анализировать различные подходы исследования изменения климата и прогнозировать их последствия; • исследовать последствия повышение температуры, экстремальные погодные явления и др. на изменение климата; • оценивать возможные последствия изменений климата отдельных территорий страны, связанных с глобальными изменениями климата.
Название курса	Геоглобалистика

Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 16 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (2) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) <p>Цель: изучение глобальных проблем, глобальных процессов и глобализации, рассмотрение историю формирования глобального мира и совокупности процессов, происходящие на Земле.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • рассматривать положение современного Казахстана в контексте глобализации; • применять результаты глобальных исследований в учебной деятельности для обобщения проблемы глобализации; • оценивать глобальных процессов, влияющих на развитие экономики и политики страны.
География природного риска	
Название курса	География природного риска
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 16 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (4) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) <p>Целью дисциплины является ознакомление будущих учителей с опасными явлениями природы и</p>

	механизмы развития опасных природных и природно-техногенных явлений и рисков.
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • составлять описания природных и природно-экологических опасностей и рисков; • анализировать опасные явления природы для предотвращения неблагоприятных последствий; • приводить примеры пространственно-временных проявлений опасных природных и социально-техногенных явлений, их воздействие на отрасли экономики и население; • исследовать глобальные проблемы для определения устойчивого развития экономики и окружающей среды.
Название курса	Геоконфликтология
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 16 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Исследовательские компетенции (10,11,12) <p>Целью курса является изучения в единстве географические, политические и другие взаимодействующие факторы, оказывающие влияние на возникновение и развитие политических конфликтов.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • интерпретировать взаимодействия стран в решении геополитических проблем; • выявлять взаимодействующие факторы на возникновение и развитие политических конфликтов; • моделировать «геоконфликтологические процессы» с целью нахождения путей предотвращения негативных тенденций в различных регионах мира; • применять навыки восприятия современных проблем геополитики, политической географии и

	геоконфликтологии посредством географического мышления.
Название курса	Мировое хозяйство
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Взаимодействие общества и природы, 16 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (1) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) <p>Цель курса изучение экономической реальность в ее отношении к пространству и взаимодействие между homo economicus и пространством.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • определять влияние пространственных факторов на сферу производства и распределения товаров; • использовать знание для развертывания экономической деятельности мирового хозяйства; • излагать экономическую реальность в соответствии с особенностями пространства и методы достижение.
География Казахстана, 15 академических кредитов	
<p>В ходе модуля будущие учителя развивают интегрированные знания, изучая природные социально-экономические, геоэкономические, геополитические особенности, население и результаты хозяйственной деятельности своей страны. Они развивают свои знания о пространственном разнообразии жизни и деятельности человека, роли человека и человечества в географической среде, вкладе людей в развитие мировой цивилизации. Они также рассматривают вопросы воспитания гражданственности и патриотизма, развивают свои духовно-нравственные ценности, уважение к истории и культуре своей страны.</p>	
Название	Физическая география Казахстана

курс	
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	География Казахстана, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Ценностно-ориентированные компетенции (15,18) • Компетенции практические методы преподавания географии (7,9) <p>Цель: изучение физико-географические условия, географическое положение и природные особенности Казахстана.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • использовать знания о закономерностях формирования и взаимосвязи компонентов геосистем для изучения природной среды Казахстана; • использовать знания теоретических основ физической географии Казахстана; • использовать картографический материал для анализа взаимосвязи компонентов геосистем РК; • выявить закономерности развития природных комплексов и проблемы физической географии Казахстана на локальном и региональном уровнях.
Название курса	Социально-экономическая география Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	География Казахстана, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3,4) • Исследовательские компетенции (14)

	Цель: изучение экономико-географического положения Казахстана.
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • составлять показатели экономического развития стран с целью сравнения отраслей хозяйства РК; • использовать знания о факторах размещения хозяйства и особенностях размещения отраслей экономики Казахстана для решения задач в реальной жизни; • оценивать развития хозяйства Казахстана в целях устойчивого развития экономики и создание благоприятные условия жизни людей; • анализировать экономико-географические характеристики с целью классификации отраслей хозяйства Казахстана;
Название курса	География регионов Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3,4) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) • Ценностно-ориентированные компетенции (17) <p>Цель: изучение природы, населения, хозяйства, культуры и социальной организации отдельных регионов Казахстана.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разработать мини-проект по состояния регионов в контексте социально-экономического развития регионов; • сравнивать социально-экономическое развитие, населения и хозяйства регионов; • обосновывать на основе анализа информации,

	гипотезы об изменении отраслевой и территориальной структуры хозяйства Казахстана и возможные пути решения проблем.
Название курса	Сельскохозяйственные регионы Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Ценностно-ориентированные компетенции (15) • Компетенции практические методы преподавания географии (6,7) <p>Цель курса изучение вопросы государственного регулирования сельского хозяйства, устойчивый механизм сельского хозяйства в аграрной экономике, факторы роста конкурентоспособности нашей страны.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дать характеристику современного состояния развития сельского хозяйства; • определять регионы с большим сельскохозяйственным потенциалом страны, для решения проблем экономики; • анализировать рост конкурентоспособности продукции для развития сельских территорий; • оценивать уровень занятости сельского населения с учетом особенностей его развития.
Название курса	Интеграция Казахстана с пограничными регионами
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5

Описание курса/компетенции	<p>Целью данного курса является повышение следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Исследовательские компетенции (14) <p>Цель курса изучения вопросы интеграции Казахстана с пограничными регионами, повышение конкурентоспособности региона в условиях рыночной экономики.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аргументировать роль Казахстана в мировой экономической интеграции; • проводить исследования по разным источникам информации интеграция Казахстана с пограничными регионами; • сравнивать структуру экономического сотрудничества и товарооборот Казахстана с мировыми экономическими объединениями и с пограничными регионами; • анализировать географическую структуру экспорта и импорта Казахстана.
Название курса	Туристско-рекреационные ресурсы Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Ценностно-ориентированные компетенции (15,16) • Исследовательские компетенции (14) <p>Цель: изучение объем туристских потребностей как природного, так социально-экономического характера.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • использовать знания о туристско-рекреационных ресурсах Казахстана для классификации

	<p>привлекательных горных, рекреационных, природных, водных, экскурсионных зон страны;</p> <ul style="list-style-type: none"> • сравнивать климатические условия Казахстана с другими странами для развития туризма; • оценивать рекреационные ресурсы Казахстана для удовлетворения современных тенденций туристского спроса.
Название курса	Промышленные регионы Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3,4) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) <p>Целью курса является определение промышленных регионов Казахстана.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • использовать знания промышленных комплексов Казахстана для объяснения размещения производительных сил страны; • анализировать воздействие промышленности для объяснения уровень развития производительных сил общества; • оценивать развитие с промышленности Казахстана с целью ее влияние на экологию страны.
Название курса	Агропромышленный комплекс Казахстана
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	География Казахстана, 15 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5

Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3,4) • Компетенции практические методы преподавания географии (9) <p>Цель курса изучение вопросы государственного регулирования агропромышленного комплекса Казахстана.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дать характеристику современного состояния развития агропромышленного комплекса Казахстана; • определять агропромышленные комплексы страны для решения проблем экономики; • анализировать рост конкурентоспособности продукции для развития агропромышленного комплекса; • оценивать уровень занятости сельского населения с учетом особенностей его развития.

Цифровизация географического образования, 10 академических кредитов

В ходе модуля будущие учителя знакомятся с основными вопросами использования технологий географических информационных систем, способствующими их пониманию картографирования с использованием инновационных технологий и отражающих различные аспекты территориальной организации населения и всех сторон жизни общества. Будущие учителя развивают свои компетенции в использовании инновационных методов в преподавании географии.

Название курса	Картография с основами топографии
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Цифровизация географического образования, 10 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология

	<p>географической науки (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции практические методы преподавания географии (6) <p>Цель: владение необходимыми знаниями в области картографии и навыками использования географических карт.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • различать виды и типы, содержание общегеографических, тематических и специальных карт для использования в различных жизненных сферах; • использовать топографических карт в учебно-практических исследованиях для проведения расчетно-графические работы; • структурировать картографические модели с целью приобретения новых знаний.
Название курса	ГИС технологии в географии
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Цифровизация географического образования, 10 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Компетенции практические методы преподавания географии (6,9) <p>Цель: приобретение навыков обработки географической информации с использованием технологий геоинформационных систем.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • использовать методы и способы обработки географических данных для решения задач учебной деятельности; • применять геоинформационные технологии для решения практических задач и проведения расчеты по цифровым картам;

- составлять цифровые карты своей местности по результатам наблюдений за состоянием погоды.

Исследовательские навыки в географии, 12 академических кредитов

В рамках модуля будущие учителя изучают комплекс научных курсов, в которых исследуются особенности методов географических исследований. Будущие учителя развивают свои компетенции исследовательской деятельности, позволяющие им раскрыть методологию научного познания.

Название курса	Методы географических исследований
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Исследовательские навыки в географии, 12 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Исследовательские компетенции (12,13) <p>Цель: изучение основных методов и источников географической информации, с помощью которых проводятся географические исследования.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знать методы географических исследований и уметь анализировать и обрабатывать полученных данных; • проводить наблюдения за географическими явлениями и процессами, используя математические приемы; • применять методы исследования в географии для научного описания процессов и явлений.

Название курса	Smart - образование: география и искусственный интеллект
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Исследовательские навыки в географии, 12 академических кредитов

Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	3
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Исследовательские компетенции (12,13) <p>Обучение обучающихся освоению географии современными методами с использованием Smart-образовательных технологий и эффективному использованию средств искусственного интеллекта (ИИ) в анализе и визуализации географических данных.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знаком с цифровыми топографическими и тематическими источниками информации (например, USGS, Copernicus) и методами их обработки для проведения пространственного анализа; • проводит на практике анализ и оценку различных пространственных данных с использованием геоинформационных систем (ГИС) и инструментов искусственного интеллекта (например, ML-моделей); • имеет опыт визуализации данных посредством создания и проектирования интерактивных электронных географических карт; • получает опыт прогнозирования и моделирования различных изучаемых географических процессов (таких как рост городов, изменения ландшафта) с использованием методов искусственного интеллекта.
Название курса	Основы научных исследований
Компонент	Предметный компонент, Вузовский компонент
Модуль	Исследовательские навыки в географии, 12 академических кредитов
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	5

<p>Описание курса/компетенции</p>	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции теория и методология географической науки (3) • Исследовательские компетенции (12,13) <p>Курс направлен на формирование у студентов представления об общенаучной методологии психолого-педагогического исследования и подготовка к организации научно-исследовательской работы в области образования, овладение знаниями этапов эволюции исследований в сфере образования, основными подходами исследования и методами организации и проведения научного исследования.</p>
<p>Результаты обучения</p>	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знакомы с методологическими основами научного исследования • гипотеза, объект, предмет, цель и задачи) и видами методов исследования; • имеют опыт обзора научной литературы, систематического сбора и анализа данных (с использованием методов качественного и количественного анализа); • приобретают опыт по выполнению научного проекта (планирование, реализация, подведение итогов) и оформлению его в соответствии с научными правилами • в виде статьи, отчета, презентации; • формулируют результаты исследования, приобретают навыки представления и защиты перед научным сообществом, а также основные принципы исследовательской этики.
<p>Прикладная география, 4 академических кредитов</p>	
<p>В рамках модуля по выбору будущие учителя изучают комплекс дисциплин, в которых исследуются современная топонимика и топонимика родного края, регионалистика и география зарубежных стран. Будущие учителя развивают свои компетенции дисциплинарной деятельности, позволяющие им раскрыть методологию географического познания.</p>	
<p>Название курса</p>	<p>Современная топонимика</p>
<p>Компонент</p>	<p>Предметный компонент, Компонент по выбору</p>
<p>Модуль</p>	<p>Прикладная география, 4 академических кредита</p>

Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции практические методы преподавания географии (6,9) • Исследовательские компетенции (11) <p>Цель: изучение закономерностей правописания и произношения топонимов, факторов, определяющих разнообразие географических названий</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • определять разнообразие топонимов на основе анализа произношения топонимов; • применять разные методы фиксирования природных территориальных и аквальных названий; • выявлять проблемы формирования и изменений географической номенклатуры; • приводить примеры о местных географических названий различных регионов и народов Земли.
Название курса	Регионалистика
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Прикладная география, 4 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции практические методы преподавания географии (6,9) • Исследовательские компетенции (11) <p>Цель курса является изучение размещения производительных сил страны и территориальные особенности региональной экономики.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сравнивать социально-экономическое развитие, населения и хозяйства регионов;

	<ul style="list-style-type: none"> • разрабатывать примеры для решения проблемы развития экономики страны; • обосновывать на основе анализа информации, гипотезы об изменении отраслевой и территориальной структуры хозяйства мира и возможные пути решения проблем развития хозяйства.
Название курса	Топонимы края
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Прикладная география, 4 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции практические методы преподавания географии (6,9) • Исследовательские компетенции (11) <p>Цель: изучение географических названий края, анализ топонимической информации.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • выявлять различия между установленным официальным названием объектов и использования местным населением; • применять разные методы фиксирования топонимических сведений; • проводить полевые исследования для получения информации о местном использовании географических названий; • анализировать расположения места, объекта или района, к которому относится данное название.
Название курса	География зарубежных стран
Компонент	Предметный компонент, Компонент по выбору
Модуль	Прикладная география, 4 академических кредита
Цикл	Профилирующие дисциплины
Академических кредитов	4

кредитов	
Описание курса/компетенции	<p>Данный курс направлен на развитие следующих областей предметных компетенций:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетенции практические методы преподавания географии (6,9) • Исследовательские компетенции (11) <p>Цель курса является изучение закономерностей территориальной организации, социальной инфраструктуры в связи со способом производства и особенностями географической среды.</p>
Результаты обучения	<p>Будущие учителя, демонстрирующие компетентность могут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • объяснять особенности и закономерности территориальной организации хозяйства в различных странах и регионах; • выявлять размещения производства в связи особенностями географической среды; • экономико-географическое изучение процессов использования территории, анализировать распределения и перераспределения ресурсов между различными отраслями и видами деятельности.

ИТОГОВАЯ АТТЕСТАЦИЯ, 8 академических кредитов

Итоговая аттестация выпускника является обязательной и осуществляется после освоения образовательной программы в полном объеме. Цель аттестации - оценка уровня сформированности общекультурных и профессиональных компетенций выпускника, а также его готовности к выполнению основных видов профессиональной деятельности.

Итоговая аттестационная работа (устный экзамен, письменный экзамен, дипломная работа, исследовательский проект, организационный проект, стратегический проект, арт-проект)

4.3 Структура обязательного компонента

Обязательный компонент (Цикл общеобразовательных дисциплин) состоит из 56 академических кредитов (51 кредит - обязательные дисциплины и 5 академических кредитов - компонент по выбору) и включает в себя следующие модули и курсы.

Название модулей и курсов	Всего академических кредитов
ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ КОМПОНЕНТ (ЦИКЛ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ДИСЦИПЛИН)	56

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	51
Модуль историко-философских компетенций	10
<i>История Казахстана</i> Казахстан в эпоху древности и средние века. Первобытное общество. Поселения, хозяйство и быт (2,5 млн. - 12 тыс. до н.э - до VI в.). Этногенез казахского народа. Средневековый Казахстан. (VI-XV вв.). Казахское ханство. Геополитическое положение казахского государства. Казахское ханство: образование, возвышение, упадок. Социальная история (середина XV в. – до начала XVIII в.). Казахстан в колониальный период (30-40 гг. XVIII в. – 60-е гг. XIX в.). Казахстан в начале XX века. Формирование полиэтничного состава населения. Казахстан в новое и новейшее время. Советский период (февраль-октябрь 1917 г. – август 1991 г.) Казахстан – независимое государство. Новейший период в истории страны (декабрь 1991 г. – по настоящее время).	5
<i>Философия</i> Истоки культуры мышления. Предмет и метод философии. Основы философского понимания мира. Сознание, дух и язык. Онтология и метафизика. Этика. Философия ценностей. Философия свободы. Философия искусства. Общество и культура. Философия истории. Философия религии. Философия современного Казахстана.	5
Модуль социально-политических знаний (социология, политология, культурология, психология)	8
<i>Социология</i> Социологические исследования в понимании социального мира. Социологическое исследование. Социальная структура и расслоение общества. Социализация и идентичность. Семья и современность. Отклонение, преступность, социальный контроль. Религия, культура, общество. Социология этничности и нации. Образование и социальное неравенство. Средства массовой информации, технологии и общество. Экономика, глобализация, труд. Здоровье и медицина. Население, урбанизация и социальные движения. Социальные перемены.	2
<i>Политология</i> Основные этапы развития политологии. Политика как часть общественной жизни. Политическая власть. Политические элиты, руководство. Политическая система	2

общества. Государство и гражданское общество. Политические режимы. Избирательные системы, выборы. Политические партии, партийные системы и общественно-политические движения. Политическая культура, поведение. Политическое сознание, идеология; развитие, модернизация; конфликты и кризисы. Мировая политика, современные международные отношения.	
<i>Культурология</i> Морфология культуры. Язык культуры. Семиотика культуры. Анатомия культуры. Кочевой образ жизни. Культурное наследие прототюрков. Средневековая культура. Центральная Азия. Культурное наследие Тюрков. Основа казахской культуры. Казахская культура в XVIII - конце XIX века, XX веке. Казахская культура в контексте современных мировых процессов, а также в контексте глобализации. Культурная политика Казахстана. Государственная программа "Культурное наследие".	2
<i>Психология</i> Личность в контексте национального самосознания. Я и моя мотивация. Эмоции, эмоциональный интеллект. Человеческая воля, психология саморегуляции. Индивидуально-типологические особенности. Ценности, интересы, нормы. Психология смысла жизни, профессионального самоопределения, здоровья. Общение между отдельными людьми и группами. Перцептивная сторона общения. Интерактивная сторона общения. Коммуникативная сторона общения. Социальный и психологический конфликт. Модели поведения в конфликте. Эффективные методы коммуникации	2
Инструментальный и коммуникационный модуль	25
<i>Русский /казахский язык</i> Владение точным использованием лексики, научных терминов, синтаксических конструкций в устном и письменном общении; разговорные навыки. Навыки делового общения, написания писем, написания отчетов, рецензий, эссе; осмысленное чтение текстов, умение выражать собственную идею. Свободное владение речью в различных разговорах, овладение умением вести беседу, дискуссию. Функциональные стили речи как исторически сложившаяся система речевых средств, разновидность литературного языка.	10
<i>Иностранный язык</i> Социальная и бытовая сфера общения. Я и моя семья.	10

Социальная и культурная сфера общения. Карта мира. Обычаи и традиции. Образовательная и профессиональная сфера общения: Будущая профессия. Современный дом. Семья в современном обществе. Культурный и исторический фон. Образование. Профессия. Человек и природа, экологические проблемы. Новости, СМИ, реклама.	
<i>Информационно-коммуникационные технологии</i> Роль ИКТ в развитии общества. Стандарты в области ИКТ. Введение в компьютерные системы. Программное обеспечение. Операционные системы. Взаимодействие человека и компьютера. Системы баз данных. Анализ данных. Управление данными. Сети и телекоммуникации. Кибербезопасность. Интернет-технологии. Облачные и мобильные технологии. Мультимедийные технологии. Умная технология. Электронные технологии. Электронный бизнес. Электронное обучение. Электронное правительство. ИКТ в промышленности. Перспективы развития ИКТ.	5
Модуль укрепления здоровья	8
<i>Физическая культура</i> Принципы физического воспитания. Научные основы физического воспитания. Современные рекреационные системы, основы мониторинга физического состояния организма. Основные методы самостоятельных занятий спортом и физической культурой. Профессиональная физическая подготовка. Общая физическая подготовка. Скорость. Бег. Эстафетные гонки. Выполнение упражнений на выносливость, гибкость, ловкость, координацию, равновесие, гимнастические и акробатические упражнения. Силовые нагрузки. Общие тренировочные упражнения. Специальная физическая подготовка.	8
КОМПОНЕНТ ПО ВЫБОРУ	5
<i>Основы права и антикоррупционной культуры</i> Рассмотрены основные понятия и связи правовой системы и законодательства Республики Казахстан, государственное и конституционное строительство, основы антикоррупционной культуры, принципы академической честности.	5
<i>Основы экономики, предпринимательства и финансовой грамотности</i> Дисциплина направлена на формирование основ экономики, предпринимательских навыков и финансовой	5

грамотности. Студенты изучают рыночные отношения, основы ведения бизнеса, управление личным и семейным бюджетом. Курс развивает инициативность, учит финансовому планированию и оценке рисков. В результате обучающиеся становятся способными осознанно и эффективно действовать в условиях современной экономики.	
<i>Экология и безопасность жизнедеятельности</i> Основные закономерности функционирования живых организмов, экосистем различных организационных уровней, биосферы в целом, их устойчивость. Взаимодействия компонентов биосферы и экологических последствий хозяйственной деятельности человека, особенно в условиях интенсификации природопользования. Современное понимание концепций, стратегий и практических целей устойчивого развития в разных странах и в Республике Казахстан. Безопасность жизнедеятельности, ее основные положения. Риски, чрезвычайные ситуации. Анализ рисков, управление рисками. Системы безопасности человека. Современные дестабилизирующие факторы. Социальные, религиозные, политические, экономические угрозы, угрозы в повседневной жизни. Система учреждений безопасности и правовое регулирование их деятельности.	5
Всего академических кредитов	56

4.4 Прогресс

Модули и курсы	Степень бакалавра, 4 академических года							
	1 год обучения		2 год обучения		3 год обучения		4 год обучения	
	1 сем	2 сем	3 сем	4 сем	5 сем	6 сем	7 сем	8 сем
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ КОМПОНЕНТ								
ПОДДЕРЖКА ОБУЧАЮЩИХСЯ КАК ЛИЧНОСТЕЙ – 17 академических кредитов								
Психология в образовании и концепции взаимодействия и коммуникации 3 академических кредита			3					
Наука об								

образования и ключевые теории обучения 3 академических кредита				3				
Инклюзивная образовательная среда 3 академических кредита						3		
Возрастные и физиологические особенности развития детей 4 академических кредита		4						
Планирование преподавания и индивидуализация обучения 4 академических кредита						4		
ПРЕПОДАВАНИЕ И ОЦЕНИВАНИЕ ДЛЯ ОБУЧЕНИЯ – 9 академических кредитов								
Методы и технологии преподавания 5 академических кредитов			5					
Оценивание и развитие 4 академических кредита						4		
УЧИТЕЛЬ КАК РЕФЛЕКСИРУЮЩИЙ ПРАКТИК – 9 академических кредитов								
Педагогические исследования 4 академических кредита				4				
Исследования, развитие и инновации 5 академических							5	

кредитов								
УЧИТЕЛЬ КАК ФАСИЛИТАТОР ОБУЧЕНИЯ – 25 академических кредитов								
Введение в профессию учителя 2 академических кредита		2						
Психолого-педагогическое оценивание 2 академических кредита				2				
Педагогические подходы 6 академических кредитов						6		
Исследования и инновации в образовании 10 академических кредитов								15
ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ КОМПОНЕНТ								
МОДУЛЬ ИСТОРИКО-ФИЛОСОФСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ – 10 академических кредитов								
История Казахстана 5 академических кредитов		5						
Философия 5 академических кредитов			5					
МОДУЛЬ СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ – 8 академических кредитов								
Социология 2 академических кредита			2					
Политология 2 академических кредита			2					
Культурология 2 академических кредита				2				
Психология 2				2				

академических кредита								
ИНСТРУМЕНТАЛЬНЫЙ И КОММУНИКАЦИОННЫЙ МОДУЛЬ – 25 академических кредитов								
Русский /казахский язык 10 академических кредитов	5	5						
Иностранный язык 10 академических кредитов	5	5						
Информационно - коммуникацион ные технологии 5 академических кредитов	5							
МОДУЛЬ УКРЕПЛЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ – 8 академических кредитов								
Физическая культура 8 академических кредитов	2	2	2	2				
КОМПОНЕНТ ПО ВЫБОРУ – 5 академических кредитов								
Основы права и антикоррупцион ной культуры 5 академических кредитов								
Основы экономики, предпринимател ьства и финансовой грамотности 5 академических кредитов				5				
Экология и безопасность жизнедеятельно сти 5 академических кредитов								

ПРЕДМЕТНЫЙ КОМПОНЕНТ								
ГЕОГРАФИЧЕСКАЯ КАРТИНА МИРА 10 академических кредитов								
Теория и концепция современной географии 5 академических кредитов							5	
Науки о природе 5 академических кредитов	5							
ФИЗИЧЕСКАЯ ГЕОГРАФИЯ 24 академических кредитов								
Общее землеведение 5 академических кредитов	5							
Геология с основами геоморфологии 5 академических кредитов					5			
Метеорология и климатология 5 академических кредитов		5						
Гидрология и охрана водных ресурсов 5 академических кредитов						5		
Физическая география частей света и океанов 4 академических кредита			4					
Гидрология суши 4 академических кредита								
Биогеография 4 академических кредита								
Ландшафтоведение 4 академических								

кредита								
СОЦИАЛЬНАЯ ГЕОГРАФИЯ 25 академических кредитов								
Геоэкономика 5 академических кредитов							5	
Геополитика 3 академических кредитов							3	
География населения 4 академических кредитов					4			
Страноведение 4 академических кредита					4			
Медицинская география 4 академических кредита					4			
Общественная география 4 академических кредита								
Рекреационная география 5 академических кредита						5		
Культурная география 5 академических кредита								
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ОБЩЕСТВА И ПРИРОДЫ 16 академических кредитов								
Экономика природопользования 4 академических кредита					4			
Окружающая среда и устойчивое развитие 5 академических кредита							5	

Изменения климата и последствия 4 академических кредита			3					
Геоглобалистика 4 академических кредитов					4			
География природного риска 4 академических кредита								
Геоконфликтология 4 академических кредита								
Мировое хозяйство 4 академических кредита								
ГЕОГРАФИЯ КАЗАХСТАНА 15 академических кредитов								
Физическая география Казахстана 5 академических кредитов				5				
Социально-экономическая география Казахстана 5 академических кредитов				5				
География регионов Казахстана 5 академических кредитов						5		
Сельскохозяйственные регионы Казахстана 5 академических кредитов								
Интеграция Казахстана с								

пограничными регионами 5 академических кредитов								
Туристско-рекреационные регионы Казахстана 5 академических кредитов								
Промышленные регионы Казахстана 5 академических кредитов								
Агропромышленный комплекс Казахстана 5 академических кредитов								
ЦИФРОВИЗАЦИЯ ГЕОГРАФИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ 10 академических кредитов								
Картография с основами топографии 5 академических кредитов	5							
ГИС технологии в географии 5 академических кредитов						5		
ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЕ НАВЫКИ В ГЕОГРАФИИ 12 академических кредитов								
Методы географических исследований 4 академических кредита			4					
Smart - образование: география и искусственный интеллект 3 академических						3		

кредита								
Основы научных исследований 5 академических кредита							5	
ПРИКЛАДНАЯ ГЕОГРАФИЯ 4 академических кредита								
Регионалистика 4 академических кредита							4	
Современная топонимика 4 академических кредита								
География зарубежных стран 4 академических кредита								
Топонимы края 4 академических кредита								
ИТОГОВАЯ АТТЕСТАЦИЯ - 8 академических кредитов								
Итоговая аттестация								8
Всего академических кредитов	32	28	30	30	31	29	37	23

4.5 Требования для успешного завершения образовательной программы

Для успешного завершения образовательной программы будущие учителя должны достичь:

- минимальное количество академических кредита по циклам базовых и профилирующих дисциплин;
- успешное завершение курсов по вузовскому компоненту и компоненту по выбору;
- достижение всех результатов обучения;
- успешное выполнение и защита итоговой аттестационной работы на получение высшего образования (*устный экзамен, письменный экзамен, дипломная работа, исследовательский проект, организационный проект, стратегический проект, арт-проект*);
- минимальный средний балл успеваемости.

5. Описание работы студента

Работа студента педагогических вузов включает в себя контактные

занятия, индивидуальную, парную и групповую работу, задания, экзамены и т.д. 1 академических кредита = 30 часов работы студента.

Самостоятельная и/или парная и групповая работа студента состоит из следующих частей: индивидуальная и/или парная и групповая работа под руководством преподавателя и работа, выполняемая полностью самостоятельно.

Самостоятельная и/или парная и групповая работа студента проводится по определенному перечню тем, выделенных для самостоятельного/группового изучения, обеспеченных учебно-методической литературой и рекомендациями по каждому курсу. Самостоятельная и/или парная и групповая работа студента под руководством преподавателя проводится по графику, который определяет университет или сам преподаватель;

Весь объем работы, выполняемой полностью самостоятельно, подкрепляется заданиями, которые требуют от студента педагогического вуза ежедневной самостоятельной работы.

Соотношение времени между аудиторной контактной работой, индивидуальной и/или парной и групповой работой студента под руководством преподавателя и работой, выполняемой полностью самостоятельно по всем видам учебной деятельности, определяется образовательным учреждением самостоятельно.

6. Методы оценки/оценивание

6.1 Оценивание

Оценивание результатов обучения основано на компетентностных целях модулей и вытекающих из них критериях оценивания курсов. Критерии оценивания используются в качестве основы для различных заданий. Учебные задания включают самостоятельные задания, групповые задания, планы, отчеты, групповые дискуссии, групповые тесты, развивающие задания, лабораторные задания, различные задания для рефлексии и оценки или задания активизирующего характера. Оценивание позволяет получить информацию о достижении будущим учителем компетентностных целей модулей педагогического образования.

Оценивание лежит в основе всего компетентностно-ориентированного образования. Компетентностно-ориентированное оценивание должно измерять не только то, что будущий учитель знает, но и учитывать навыки и то, могут ли будущие учителя применять то, что они знают, к реальным жизненным проблемам или ситуациям. Будущим учителям следует давать задания и нестандартные задачи из ситуаций, с которыми они, скорее всего, столкнутся в профессиональной деятельности. Оценивание играет очень важную роль в компетентностном обучении. На основе признания предыдущих компетенций и индивидуальной ситуации, компетенция может быть продемонстрирована на каждом

курсе. Демонстрация компетенции может охватывать весь учебный модуль. Специальные руководства, касающиеся практики признания и подтверждения предшествующей подготовки или обучения, полученного в другом месте.

Обучение оценивается на шкальной основе. Учебные достижения (знания, умения, навыки и компетенции) будущих учителей оцениваются по 100-балльной шкале в баллах, соответствующей международно принятой буквенной системе с цифровым эквивалентом (положительные оценки, по убыванию, от "А" до "D", и "неудовлетворительно" - "FX", "F").

Буквенная система оценки учебных достижений обучающихся, соответствующая цифровому эквиваленту по четырех-балльной системе

Оценка по буквенной системе	Цифровой эквивалент баллов	%-ное содержание	Оценка по традиционной системе
A	4,0	95-100	Отлично
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Хорошо
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Удовлетворительно
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	Неудовлетворительно
FX	0,5	25-49	
F	0	0-49	

Целью оценивания является оказание помощи и поддержки будущим учителям, развитие их способностей самооценки, предоставление информации о компетенциях будущих учителей, а также обеспечение достижения компетенций и планируемых результатов обучения, определенных в образовательной программе. Навыки самооценки и взаимооценки считаются основными навыками в трудовой деятельности, и оценивание является центральным инструментом поддержки развития этих навыков в процессе обучения.

6.2 Внешняя оценка

1) Разработка новых образовательных программ. Внутренняя система обеспечения качества

Новая образовательная программа должна быть разработана на основе взаимодействия со всеми заинтересованными сторонами, включая будущих учителей, преподавателей и работодателей. Целью всего процесса является сохранение и дальнейшее развитие сильных сторон и высокого качества существующей программы, в то же время решая

некоторые проблемы действующей программы, например, требования к объему работы будущих учителей и необходимость курса по менеджменту образования. Опрос всех будущих учителей и выпускников, а также обсуждения в фокус-группах и интервью с выпускниками и работодателями также являются основой для проектирования программы. Весь профессорско-преподавательский состав участвует в обсуждении целей программы и результатов обучения, а группы разработчиков программы совместно работают над разработкой курсов по своим специализациям.

На базе факультета (школы) вуза формируется совет по академическому качеству, который принимает решения о содержании и условиях реализации образовательных программ, о политике оценивания и других академических вопросах факультета (школы), организует опрос будущих учителей о качестве образовательных программ и (или) дисциплин/модулей.

2) Процедуры внешней оценки образовательных программ. Непрерывное совершенствование

Весь профессорско-преподавательский состав активно участвует в постоянном совершенствовании своих курсов, что является неотъемлемой частью культуры вуза и их собственного профессионализма как экспертов в области образования. В дополнение к формальным механизмам обратной связи со студентами, таким как оценка курсов и заседания Студенческого комитета, преподаватели и будущие учителя должны тесно коммуницировать относительно конкретных курсов и программы в целом. Процесс непрерывного анализа и совершенствования лежит в основе ежегодного процесса мониторинга программы, в ходе которого отдельные преподаватели анализируют курсы, которые они вели, это приводит к анализу на уровне специализации и предложениям по улучшению, а это в свою очередь приводит к анализу на уровне программы и школы и планам по дальнейшему совершенствованию.

Вузы располагают регулярными, формальными механизмами для получения обратной связи от работодателей и профессионального сообщества. Это взаимодействие также служит основой для постоянного совершенствования программы.

Для улучшения обеспечения качества образовательных программ вузам необходимо:

- разработать внутреннюю систему качества, в которой соблюдается тонкий баланс между обеспечением качества и повышением качества. В то время как обеспечение качества является скорее превентивной мерой, повышение качества имеет цели более высокого порядка и подразумевает трансформационные изменения (Jones, 2003).
- повысить уровень институциональной осведомленности и развить

глубокое понимание Стандартов и руководств по обеспечению качества в Европейском пространстве высшего образования (ESG) (2015) и внедрить стандарты ESG 2015.

- регулярно пересматривать существующие институциональные процессы обеспечения качества для их постоянного совершенствования.

3) Аккредитация

В Казахстане существует институциональная и специализированная аккредитация, для вузов она остается добровольной. Однако аккредитация является одним из условий получения государственных грантов на обучение будущих учителей.

7. Требования к профессорско-преподавательскому составу

7.1 Требования к профессорско-преподавательскому составу

Наличие преподавателей в соответствии с дисциплинами образовательной программы, соответствие образования преподавателей профилю преподаваемых дисциплин и/или их ученой или научной степени "доктор философии (PhD)" или "доктор по профилю", и/или академического звания "доцент (доцент)", или "профессор" (при наличии) и/или преподавателей со степенью "магистр" профилю дисциплин и (или) старших преподавателей со стажем работы в должности преподавателя не менее трех лет или стажем практической работы по профилю не менее пяти лет.

Высшая/академическая степень преподавательского состава соответствует ученой степени доктора/кандидата наук или высшей/ученой степени доктора или магистра. Базовое образование или послевузовское образование, или ученая степень доктора/кандидата наук, ученая степень должны соответствовать преподаваемым дисциплинам.

7.2 Дополнительно требуемый профессорско-преподавательский состав

Преподаватели, работающие по совместительству по основному месту работы, занимающиеся практической профессиональной деятельностью по профилю преподаваемых дисциплин, имеющие стаж работы по направлению подготовки не менее 3 лет. Дополнительно к работе могут привлекаться ведущие ученые, специалисты других вузов и научно-исследовательских организаций, учителя и руководители школ соответствующих категорий, таких как: учитель-эксперт, учитель-исследователь, учитель-мастер.

7.3 Необходимое повышение квалификации профессорско-преподавательского состава

На основании Закона Республики Казахстан "Об образовании" (2007; с изменениями от 27.12.2019) и иных нормативных правовых актов, регулирующих деятельность организаций высшего образования в Республике Казахстан, преподаватель, осуществляющий

профессиональную деятельность в организации высшего образования, имеет право на повышение квалификации не реже одного раза в пять лет продолжительностью не более четырех месяцев.

Развитие профессиональных компетенций также является одним из приоритетов, принятых в Республике Казахстан "Концепции непрерывного образования (непрерывного обучения)" (2021).

7.4 Требуется дополнительный административный персонал

Проректор по академическим вопросам отвечает за планирование и контроль реализации образовательных услуг.

Ответственность за организацию и координацию выполнения конкретных этапов процедуры и качество результатов возлагается на руководителей подразделений.

8. Ресурсы

8.1. Библиотечный ресурс

Библиотечный фонд является составной частью информационных ресурсов и включает образовательную, учебно-методическую, научную и другую литературу.

Наличие библиотечного фонда учебной и научной литературы: в формате печатных и электронных изданий за последние десять лет, обеспечивающих 100% дисциплин образовательных программ, в том числе изданных на языках обучения. Обновление библиотечного фонда должно осуществляться в соответствии с нормативными документами Республики Казахстан.

8.2. IT-ресурсы

Вуз обеспечивает будущих учителей учебно-методической литературой и (или) электронными ресурсами, необходимыми для успешной реализации образовательных программ, обеспечивает функционирование информационной системы менеджмента образования (высокотехнологичной информационно-образовательной среды, включающей веб-сайт, информационно-образовательный портал, автоматизированную систему академический кредитных технологий обучения, комплекс информационно-образовательных ресурсов).

8.3 Инфраструктура

Вуз обеспечивает оснащение учебной, методической, научной и другой литературой, аудиториями с мультимедийными комплексами, компьютерными классами, доступом к широкополосному Интернету, спортивными, материально-техническими, учебно-лабораторными базами и оборудованием, необходимыми для реализации образовательной программы.

9. Дополнительная информация

9.1 Дополнительные материалы

Инклюзия является одним из важнейших сквозных принципов образовательной программы (см. подробнее в Приложении 1.). Инклюзия в образовании означает, что все будущие учителя, независимо от их имеющихся физических ограничений или инвалидности, должны иметь возможность посещать обычные школы и учиться вместе со своими сверстниками. В педагогическом образовании особое внимание уделяется тому, чтобы будущие учителя воспринимали себя как профессионалов в реализации учебных программ для различных обучающихся, основанных на принципах педагогики разнообразия или принципах универсального дизайна для всех. Важно активизировать такие инклюзивные педагогические методы, как совместное преподавание и дифференцированный подход. Важно, чтобы не только специализированные учителя (учителя специального образования), но и все учителя могли работать в инклюзивной образовательной среде. Таким образом, необходимо развивать компетенции всех будущих учителей в таких областях, как:

Знание концепций и принципов инклюзивного образования

- Оценка собственной деятельности с точки зрения ценностей инклюзии.
- Понимание реализации принципа инклюзивности в образовании, реализуемого гибкой моделью образовательного процесса: адаптивные программы, изменение способов оценивания учебных достижений.
- Понимание различных способностей детей и применение различных траекторий для поддержки разносторонних обучающихся.

Практическое применение в преподавании

- Разработка адаптированной/индивидуальной программы для ребенка с особыми образовательными потребностями по определенному предмету.
- Использование мультимодальных универсальных методов обучения, простой структурированной речи, использование альтернативной коммуникации

9.2 Электронное обучение

Быстрое развитие цифровых технологий требует изучения не только конкретных программных средств, но и развития компетенций будущих учителей по использованию виртуальных сред обучения и инструментов в преподавании и выбору педагогических методов, подходящих для процессов обучения в цифровых средах обучения (психологическое и дидактическое обоснование). Для этого вузам необходимо:

- создать условия для повышения квалификации будущих учителей с

эффективным использованием цифровых технологий;

- развитие компетенций будущих учителей в части понимания того, как можно учитывать индивидуальные образовательные потребности обучающихся при использовании цифровых инструментов или при работе в виртуальных средах обучения;
- развитие цифровых компетенций будущих учителей по использованию цифровых сред обучения и инструментов в оценивании, таких как геймификация, цифровые тесты и викторины, и другие форматы цифрового оценивания;
- содействовать развитию способностей будущих учителей в оценивании собственных цифровых компетенций и использовании цифровых инструментов в педагогических процессах в соответствии с требованиями повседневной деятельности работодателей (школ);
- реализовать на практике интеграцию образования, науки и производства, привлечь профессиональные сообщества к обучению школьников основам применения и использования цифровых технологий и провести независимую оценку полученных практических навыков;
- включить цифровизацию в образовательный процесс для работающих учителей с целью повышения эффективности и практического применения цифровизации в образовании;
- способствовать внедрению глобальных стандартов цифровизации в педагогическое образование (например, Международного общества по технологиям в образовании (ISTE) и созданию экспертного сообщества педагогов в области цифровизации.

10. Утверждение

- Обеспечить рассмотрение разработанных программ, их согласование и утверждение Республиканским учебно-методическим советом высшего и послевузовского образования.
- Масштабировать все разработанные программы в педагогических вузах.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1: Основные принципы образовательной программы

Компетентностный подход

Компетентностный подход - это ориентированный на обучение способ организации и осуществления преподавания. Он является альтернативой более традиционным образовательным подходам, в основном фокусирующимся на том, что будущие учителя должны узнать о традиционно определенном предметном содержании. При разработке ОП в соответствии с принципами компетентностного подхода основное внимание уделяется тому, чему мы хотим обучить будущих учителей. Таким образом, необходимо определить компетенции, которые будущие учителя должны освоить в ходе обучения. Формулировка компетенций должна включать как специфические навыки, так и общие компетенции или гибкие навыки, которые будущие педагоги должны развить в ходе ОП. Гибкие навыки включают, например, лидерство, навыки общения и сотрудничества, навыки рефлексии, социальный и эмоциональный интеллект и т.д. Развитие таких гибких навыков должно быть включено во все ОП, компетенции и результаты обучения, а также в реализацию ОП.

После определения компетенций необходимо составить результаты обучения по учебным курсам и модулям, сравнив их с целями ОП. Результаты обучения представляют собой желаемое состояние, которое выражается в виде знаний, навыков и установок. Письменные результаты обучения всех взаимосвязанных учебных курсов должны также отражать накопленные компетенции. Таким образом, планирование обучения, основанного на компетенциях, начинается на уровне ОП, а затем реализуется на уровне учебных курсов через результаты обучения и их оценку.

Основанием использования компетентностного подхода к разработке ОП является то, что он позволяет разрабатывать курсы и ОП, в большей степени ориентированные на студента. Студентоориентированный подход означает, что ключевые знания и навыки, которые будущие учителя должны достичь во время обучения, определяют содержание курса или ОП. Цель компетентностного подхода к разработке ОП заключается в том, чтобы будущие учителя приобрели знания, навыки и убеждения/ценности, которые являются базовыми, и чтобы помочь студенту определить знания и навыки, специфичные для его дисциплины или области образования, а также общие компетенции, общие для всех ОП, которые он накапливает во время обучения.

Для того, чтобы подытожить ключевые элементы при разработке ОП, основанных на компетенциях, необходимо сосредоточиться на четком описании: а) какими компетенциями (включая предметные и общие компетенции) должен обладать студент после окончания вуза, учебного модуля или отдельного курса; б) как различные учебные

модули, курсы и формат обучения способствуют развитию компетенций; в) как обеспечивается соответствие целей ОП и входящих в них курсов г) как будущие учителя могут проявить свои компетенции (посредством оценивания).

При реализации всех ОП следует внедрять методики, ориентированные на студента и активному обучению, такие как геймификация; обучение, основанное на поисково-исследовательской деятельности; проблемное обучение (PBL) и т.д. (Сагинтаева и др., 2021). При студентоориентированном подходе будущие учителя являются активными участниками, занимающими центральное место в учебном процессе. Обучающийся рассматривается не как пассивный получатель знаний, а скорее, как активный участник. Роль педагога становится ролью проводника, который помогает обучающемуся в сложном процессе накопления знаний. Студентоориентированный подход в широком смысле означает смещение акцента с педагога на обучающегося и процессы его обучения (Tran и др., 2010). В таком подходе акцент делается на том, что делает обучающийся, и на способах повышения активного участия обучающихся и глубокого подхода к обучению (Biggs & Tang, 2011; Prosser & Trigwell, 2014). В студентоориентированном подходе обучающийся рассматривается как активный конструктор знаний. Таким образом, в центре внимания студентоориентированных практик находится развитие автономии и активного обучения, которые в конечном итоге позволят учиться на протяжении всей жизни.

Студентоориентированный подход и методики, способствующие активному обучению

Студентоориентированность отличается от традиционного подхода к обучению (ориентированность на педагога) тем, что основное внимание уделяется разработке процесса преподавания и обучения таким образом, чтобы он способствовал активному участию обучающихся и глубокому подходу. Преподавание, требующее активного участия будущих учителей, скорее всего, повысит качество обучения (Biggs & Tang, 2011). Однако студентоориентированное обучение не отодвигает на второй план и не принижает роль педагога. Вместо этого оно стремится использовать опыт педагога для повышения вовлеченности обучающихся.

Ориентация на обучающегося требует изменения мышления педагогов и имеет множество последствий для практики преподавания. Например, преподавательская и учебная деятельность должна быть спланирована таким образом, чтобы она поддерживала и поощряла активное обучение. Активные методы обучения возлагают на учащегося большую ответственность, чем пассивные подходы, такие как лекции. Активная учебная деятельность способствует развитию навыков мышления более высокого порядка, таких как применение знаний и анализ, и вовлекает будущих учителей в процессы глубокого

обучения, а не поверхностного обучения. Кроме того, они позволяют студентам лучше передавать и применять знания. Существуют активные методы обучения, такие как кейс-стади, решение проблем, групповые проекты, дебаты, взаимное обучение, игры и т.д. Однако следует иметь в виду, что методы нужно выбирать целенаправленно в соответствии с намеченными результатами. Таким образом, при выборе активных методов необходимо учитывать, какие методы наилучшим образом способствуют достижению желаемых результатов обучения.

Конструктивное согласование

Принцип конструктивного согласования уже давно рассматривается как эффективный способ повышения качества преподавания и обучения (Biggs & Tang, 2011). Конструктивное согласование - это комплексный подход к преподаванию и разработке ОП, в котором подчеркивается соответствие между предполагаемыми результатами обучения/компетенциями, преподавательской и учебной деятельностью и задачами оценивания для оптимизации условий качественного обучения. основополагающий принцип заключается в том, что ОП должна быть разработана таким образом, чтобы учебные мероприятия и задачи по оцениванию соответствовали предполагаемым результатам обучения (ПРО). Высокое качество обучения может быть обеспечено за счет объединения данных компонентов.

Конструктивное согласование отражает более общий сдвиг парадигмы от преподавания, ориентированного на педагога, к студентоориентированному обучению, описанному выше. Главным этапом в проектировании преподавания является определение предполагаемых результатов обучения или компетенций, которые будущие учителя должны освоить в процессе обучения, и того, как они будут демонстрировать, что обучение состоялось (Biggs & Tang, 2011). Роль преподавателя состоит в том, чтобы вовлекать обучающегося в соответствующие виды деятельности, способствующие достижению намеченных результатов обучения (Biggs, 1996). Выбирая соответствующие методы и задачи обучения и оценивания и согласовывая их с предполагаемыми результатами обучения/компетенциями, можно эффективно направлять учебную деятельность будущих учителей с целью улучшения качества обучения (Biggs & Tang, 2011; Boud & Falchikov, 2006). Конструктивно согласованное преподавание - это, по сути, критериально-ориентированная система, в которой центральные элементы, то есть предполагаемые результаты обучения, деятельность по преподаванию-обучению и оценивание согласованы, и все эти элементы последовательны.

Конструктивное согласование должно применяться на всех уровнях системы образования, поскольку преподавание и обучение происходят во всей системе. Все аспекты преподавания и оценивания настроены на поддержку обучения на высоком уровне, так что все будущие учителя поощряются к использованию процессов обучения более высокого порядка.

Рисунок 1. Иллюстрация конструктивного согласования

Педагогическое образование, основанное на исследованиях

Признание важности педагогического образования, основанного на исследованиях, растет во всем мире (Flores, 2018). Было предложено, чтобы интеграция научных исследований и преподавания в работе преподавателей учебных заведений была эффективным решением для развития профессии во многих аспектах. Они должны уметь устанавливать четкие связи между теорией, исследованиями и педагогической практикой. Растет признание важности исследований в педагогическом образовании и их полезности для подготовки рефлексивных практиков (Flores, 2018). Педагогическое образование, основанное на исследованиях, может осуществляться в различных формах. Другими словами, содержание и методы обучения, педагогические проекты основаны на исследованиях. Это также может означать, что педагоги используют методы, ориентированные на улучшение собственных знаний обучающихся и их исследовательских навыков. Более того, педагогическое образование, основанное на исследованиях, может означать, что педагоги сами проводят исследования как своей работы, так и преподавания в целом. Различные формы педагогического образования на основе исследований, выявленные в ходе недавнего исследования (Сао и др., 2021), представлены в таблице 1.

Содержание обучения основано на исследованиях	Преподаватели учебных заведений используют исследования в качестве учебного контента для передачи
---	---

	академических знаний будущим педагогам и развития их независимого мышления (Visser-Wijnveen и др., 2010).
Методы преподавания и дизайн курса основаны на исследованиях	Преподаватели учебных заведений используют свою исследовательскую работу в области педагогического образования и соответствующим образом разрабатывают свои методы преподавания (Cochran-Smith 2005; Krokfors и др., 2011)
Применение методов преподавания, ориентированных на исследование	Преподаватели учебных заведений организуют курс, основанный на деятельности, ориентированной на запросы, чтобы помочь будущим педагогам мыслить аналитически и развивать свое педагогическое мышление на основе исследования (Krokfors и др., 2011).
Преподаватели выступают в роли исследователей в области педагогического образования	Преподаватели учебных заведений проводят исследования своей педагогической практики, а также по темам педагогического образования (Cochran-Smith 2005).
Поощрение участия будущих педагогов в исследовательской работе	Преподаватели учебных заведений вовлекают будущих педагогов в исследовательский процесс для приобретения опыта проведения исследований (Visser-Wijnveen и др., 2010).
Взаимосвязь между исследованиями и преподаванием	Преподаватели учебных заведений считают, что связь между исследованиями и преподаванием является взаимодополняющей и очевидной. Преподавание и научные исследования поддерживают друг друга.

Таблица 1. Формы педагогического образования, на основе исследований (Cao, Postareff, Lindblom-Ylänne & Toom, 2021)

Педагогическое образование может применять подход, основанный на исследованиях различными способами, и важно учитывать культурный контекст и практику. Конечная цель педагогического

образования, основанного на исследованиях, заключается в том, чтобы помочь будущим педагогам стать педагогически мыслящими, рефлексивными любознательными и ориентированными на запросы педагогами. Педагогическое мышление означает способность анализировать и концептуализировать образовательные явления, оценивать их как часть более масштабных учебных процессов, принимать рациональные и основанные на теории решения и обосновывать свои решения и действия. Их готовность потреблять и проводить исследования повышает их способность решать задачи будущего (Toom и др., 2010).

Педагогическое образование, основанное на исследовании, не только способствует профессиональному развитию самих преподавателей вузов, но и способствует рефлексивному и углубленному обучению будущих педагогов. Участвуя в исследовательской деятельности, будущие учителя могут приобрести набор важных компетенций, таких как критическое мышление, умение решать проблемы и рефлексивные навыки (Lunenberg, 2010). Будущие учителя могут учиться не только на инструкциях своих преподавателей, но и на том, как преподаватели вовлекают своих будущих учителей в совместную и интерактивную деятельность по преподаванию и обучению (Berry, 2004).

Для того, чтобы педагогическое образование, основанное на исследованиях, применялось на практике, оно должно быть направлено на обучение навыкам исследования, процессу проведения и документирования собственной исследовательской деятельности, что необходимо отобразить в ОП педагогического образования. Кроме этого, программы педагогического образования должны развивать у будущих учителей подход к работе, ориентированный на исследования, а также совершенствовать их исследовательские навыки. Для того, чтобы стать рефлексивным практикующим специалистом, ориентированным на исследование, требуется время и пространство для глубоких размышлений о теории, практике и связи между ними. Поэтому ОП педагогического образования должна предоставлять возможности для размышлений и отработки новых навыков.

Междисциплинарное обучение

Предметно-языковое интегрированное обучение (CLIL)

CLIL (Предметно-языковое интегрированное обучение) - это двухуровневый образовательный подход, при котором для изучения и преподавания как предмета, так и языка используется дополнительный язык (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Общий термин CLIL также включает в себя ряд других языковых программ, таких как двуязычное образование, обучение на английском языке или программы погружения (Coyle, 2007; Mehisto, Marsh, and Frigols, 2008). Но CLIL отличается от этих языковых программ тем, что в равной степени

уделяет внимание как предмету, так и языку (Coyle, 2008; Dalton-Puffer, 2008; De Zarobe, 2008; Marsh, 2012). Таким образом, данный подход не является ни изучением языка, ни изучением предмета, а представляет собой комбинацию того и другого; следовательно, внимание уделяется как языку, так и предмету. Вопреки распространенному мнению, обучение в рамках CLIL происходит с использованием иностранного языка и через него, и это не тот подход, когда неязыковые предметы преподаются на иностранном языке (Eurydice, 2006).

Причины введения CLIL включают предоставление обучающимся более целостного образовательного опыта, а также результаты изучения предмета и языка, реализованные в классе. Кроме того, преимущества CLIL также связаны с результатами междисциплинарных исследований в области неврологии и образования (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Благодаря данным преимуществам CLIL все больше привлекает внимание заинтересованных сторон на разных континентах.

С точки зрения применения ОП, подход CLIL является инклюзивным и гибким; он включает в себя ряд моделей, которые можно адаптировать в зависимости от возраста, способностей и потребностей обучающихся (Coyle, 2007). Таким образом, реализация CLIL варьируется в зависимости от предмета. На первом этапе изучение языка может быть включено в ОП и связано с одним или несколькими дисциплинами ОП, например, через конкретные темы или проекты (образ жизни, спорт и праздники).

На втором этапе, CLIL может устанавливать конкретные связи между языком и предметом (например, история через казахский, наука через английский), или он может использовать более широкий подход, объединяющий язык с частями ОП. В последнее время CLIL в меньшей степени ориентировано на одну дисциплину и развивается благодаря связям с различными дисциплинами или темами. Содержание уроков может включать конкретные аспекты ОП по отдельным дисциплинам. С практической точки зрения, планирование уроков предполагает совместную работу по ряду предметов с учетом межпредметных особенностей среднего образования. Но существует необходимость в исследованиях, чтобы выяснить, совместим ли такой подход с местными условиями.

Существующие модели ОП, интегрирующие CLIL, различаются по продолжительности: от одного комплекса, состоящего из последовательности 2-3 уроков, до более продолжительного подхода с использованием модулей, длящихся полсеместра и более. Некоторые успешные примеры включают школы с двуязычными секциями, где предметы преподаются с использованием другого языка в течение длительных периодов времени (Coyle и др., 2010).

STEM (Наука, Технология, Инженерия, Математика) образование
Междисциплинарность в естественных науках и математике, так называемое STEM-образование, можно определить, как "попытку объединить некоторые или все четыре дисциплины - науку, технологии, инженерию и математику - в одном классе, блоке или уроке, который основан на связях между предметами и проблемами реального мира" (Moore и др., 2014). STEM-образование направлено на подготовку будущих учителей к проектированию и преподаванию основанных на исследованиях STEM-уроков для развития в обучающихся способности получения доступа к научной информации и понимания ее значения в жизни и глобальных перспектив (Feinstein и др., 2013).

Активное обучение включает методы, ориентированные на обучающихся, такие как проектное обучение, а также использование разнообразных условий обучения вне класса и сообществ обучающихся и ИКТ. С другой стороны, естественно-научное образование также должно быть ориентировано на компетенции с акцентом на обучение через науку и переход от STEM к STEAM (A = творчество (art)) путем соединения науки с другими предметами и дисциплинами. В ОП в Казахстане "А" должна включать, по крайней мере, развитие гуманитарных навыков у будущих педагогов (Отчет KAZ ITE D-3).

Цифровизация в образовании и развитие цифровой компетентности педагогов

Новые информационно-коммуникационные технологии (ИКТ) предоставляют педагогам и обучающимся инновационную учебную среду для стимулирования и совершенствования процесса преподавания и обучения. В данном контексте разрабатываются новые образовательные концепции, такие как онлайн-обучение, смешанное и гибридное обучение (López-Pérez и др., 2011). Гибридное или смешанное обучение можно определить как интеграцию очного обучения в классе с использованием веб-инструментов (Garrison & Kanuka, 2004), в отличие от полного онлайн-обучения. Смешанное или гибридное обучение приобретает все большее значение в дополнение к традиционным формам обучения. Часто эти два термина определяются аналогично, но также могут быть дифференцированы. Смешанное обучение можно определить, как сочетание различных мероприятий, основанных на событиях, включая обычное очное обучение в классе, электронное обучение и самообучение, в то время как в гибридном обучении часть учебных мероприятий и заданий переносится из очной среды в среду дистанционного обучения (Koohang и др., 2006).

Смешанные формы обучения способны повысить как эффективность, так и результативность учебного процесса, а некоторые исследователи предполагают, что смешанное обучение может быть даже более

эффективным и результативным по сравнению с традиционной моделью (Garrison & Kanuka, 2004). Другие преимущества смешанных форм обучения включают удобство, удовлетворенность обучающихся, гибкость и более высокий уровень удержания (Koohang и др., 2006).

В ситуациях, когда количество обучающихся в группе высоко, онлайн, смешанные или гибридные формы обучения способны предоставить больше возможностей для повышения качества обучения (Osguthorpe & Graham, 2003). В рамках педагогического образования будущие педагоги также могут учиться у своих преподавателей использованию различных цифровых инструментов и платформ. Таким образом, навыками применения цифровых инструментов должны обладать не только преподаватели вузов, но и будущие педагоги, поскольку того требует наступившее время неопределенности и внезапных изменений, таких как пандемии, политические и общественные ситуации, когда необходимо гибкое и продвинутое использование цифровых инструментов и методов обучения, функциональных в онлайн-контекстах.

Инклюзивное образование и признание различных категорий обучающихся

Инклюзивное образование - это принцип, который означает, что все будущие учителя, независимо от их физических, психологических и когнитивных особенностей, должны иметь доступ к образованию и учиться вместе со своими сверстниками. Инклюзивная педагогика - это педагогический подход, на который влияет социокультурный контекст обучения (Florian & Black-Hawkins, 2011), и он направлен на удовлетворение разнообразных потребностей обучающихся в обучении как можно более разнообразными способами.

Концепции "инклюзия" и "разнообразие" анализируются в практике преподавания и образования, при этом центральное место занимают мероприятия и меры, способствующие инклюзии. Ключевыми словами в образовании являются равенство в образовании, доступность, индивидуальность, обучение на протяжении всей жизни и сотрудничество. В педагогическом образовании особое внимание уделяется формированию у будущих педагогов восприятия себя как экспертов по внедрению инклюзии. Важно обновить инклюзивную педагогику включением новых методов, таких как совместное и дифференцированное обучение. Задача преподавателя - подготовить и направить будущих учителей к обучению на протяжении всей жизни, принимая во внимание индивидуальный стиль обучения каждого студента. Четыре основные ценности, связанные с преподаванием и обучением были определены в качестве основы для работы всех педагогов в инклюзивном образовании (Европейское агентство). Эти основные ценности связаны с областями компетенций педагога. Области компетенций состоят из трех элементов: ценности, знания и

навыки. Все педагоги должны быть привержены идее равенства всех обучающихся (Saloviita, 2018).

Профессиональное развитие педагогов и управление изменениями

Учитывая динамичный и постоянно меняющийся характер работы педагогов, преподаватели должны постоянно обучаться на протяжении всей своей профессиональной карьеры. Профессиональное развитие педагогов должно быть направлено одновременно на убеждения педагогов, их понимание и улучшение практики (Timperley & Phillips, 2003), а также на интеграцию теоретических и практических знаний (Tynjälä, Häkkinen & Hämmäläinen, 2004). Эмпирические данные исследований в системе высшего образования в РК указывают на важность профессионального развития педагогов в свете постоянных изменений современного общества (Жунусова и др., 2021; Жунусова, 2019). Часто опыт успешного внедрения в преподавание меняет ценности и убеждения педагогов, поэтому положительный опыт имеет огромное значение для профессионального развития педагогов (Guskey, 1989).

Развитие и рост педагога можно понимать по-разному: 1) растущее понимание своей предметной области, чтобы лучше понять, что преподавать; 2) получение большего практического опыта в качестве педагога, чтобы лучше понять, как преподавать; 3) формирование набора стратегий преподавания, чтобы стать более опытным педагогом; 4) выяснение того, какие стратегии преподавания являются наиболее эффективными для педагога, чтобы стать более успешным педагогом, и 5) углубление понимания того, какие стратегии являются эффективными для обучающихся, чтобы содействовать обучению (Åkerlind, 2007).

Важно отметить, что профессиональное развитие педагогов часто является достаточно медленным процессом. Кроме того, развитие не является линейным континуумом: оно может прерываться по различным причинам (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004). Некоторые педагоги могут воспринимать изменения и развитие как угрозу, а процессы изменения часто сопровождаются чувствами тревоги или неуверенности (Postareff и др., 2008). Такие негативные эмоции в отношении изменений могут сузить внимание педагога (Fredrickson, 2001). Поэтому важно, чтобы педагоги получали достаточную поддержку из различных источников (например, от коллег, руководителей, рабочей среды) и положительную обратную связь. Педагогам также важно понять, что неудачи являются частью профессионального развития педагога, а ошибки следует рассматривать как возможность обучения. Было доказано, что, когда у педагогов есть возможность делиться опытом и участвовать в сотрудничестве со своими коллегами, это оказывает положительное влияние на их обучение и развитие (Voogt и др., 2011). Когда педагоги

чувствуют себя хорошо и вовлечены в свою работу, они с большей вероятностью будут участвовать в педагогической практике, которая способствует их развитию (Fredrickson, 2001). Развитие преподавания - это непрерывный процесс, и поэтому педагогов следует поощрять к постоянному размышлению о собственном преподавании, чтобы повысить их педагогическую осведомленность (Parpala & Postareff, 2021).

Педагогам также должна быть предоставлена свобода выбора, которая относится к возможностям педагога влиять, принимать решения и предпринимать какие-либо действия. Цель осуществления свободы выбора состоит в том, чтобы создать новые методы работы и изменить ход деятельности (Hökkä и др., 2012). Когда у педагогов есть возможность участвовать в развитии и изменениях, и когда они чувствуют, что их мнение действительно важно, они, скорее всего, будут очень увлечены своей работой (Day, Elliot & Kington, 2005; Ryhältö и др., 2012).

Список литературы

- Об образовании (2007). Закон Республики Казахстан; с изменениями от 27.12.2019.
- Об утверждении Концепции непрерывного образования (2021 г.). Постановление Правительства Республики Казахстан от 8 июля 2021 года № 471.
- Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.
- Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer. 1295-1332.
- Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.
- Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.
- Boud, D. & Falchikov, N. (2006): Aligning assessment with long-term learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 31(4), p. 399-413
- Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.
- Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219–225.
- Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543–562.
- Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200–1214. Boston: Springer US.
- Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkmann, p. 1–19. Heidelberg: Carl Winter.
- Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563-577.
- De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60–73.

- European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projакадемических кредитов/te4i/profile-inclusive-teachers>
- Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.
- Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314-317
- Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.
- Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.
- Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95-105.
- Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers. , 13, p. 439-453.
- Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.
- Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83-102.
- Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223-229.
- Koohang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion. Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. *In Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155-157).
- Krokfors, L., Kynäslähti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1–13.
- López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.
- Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680). Oxford, UK: Elsevier.

- Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Cordoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.
- Mehisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.
- Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.
- OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.
- Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.
- Parpala, A., & Postareff, L., (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the HowUteach self-reflection tool. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja*, 4, 2021.
- Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.
- Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.
- Pyhältö, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 95-116.
- Salamanca Statement. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.european-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>
- Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>
- Sharplin, E., Ibrasheva, A., Shamatov, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. *Bulletin of KazNU, Pedagogical Series*, 64(3), pp. 12-27.
- The Universal Declaration of Human Rights (1948). <https://www.un.org/en/aboutus/universal-declaration-of-human-rights>
- Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Changing and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.

- Toom, A., Kynäslähti, H., Krokfors, L., Jyrhämä, R., Byman, R., Stenberg, K., Maaranen, K., & Kansanen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.
- Tran, N., Charbonneau, J., Benitez, V.V., David, M.A., Tran, G., & Lacroix, G. (2016). Tran et al conference ISBT 2010.
- Tynjälä, P., Häkkinen, P., & Hämäläinen, R. (2014). TEL@ work: Toward integration of theory and practice. *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 990-1000.
- Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N. & Visser, A. (2010). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29 (2), p. 195–210.
- Voogt, J., Westbroek, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.
- Åkerlind, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.

EDUCATIONAL PROGRAM 6B01518 GEOGRAPHY (IP)

Code and Classification of the field of education:	6B01 Pedagogical Sciences
Code and classification of training course:	6B015 Teacher training of in natural sciences subjects
Awarded degree:	Bachelor of Education in the educational program 6B01518 Geography
Type of program:	Bachelor, the 6 th level NQF/ SQF / ISCE
Total amount of credits:	240 Academic credits / 240 ECTS

The educational program was reviewed at a meeting of the Council of the Faculty of Natural Sciences and recommended for discussion at the Academic Council of the University

Protocol No 8 « 28.03 » 2025

The educational program was discussed at the University Academic Council and recommended for approval by the Board of Directors.

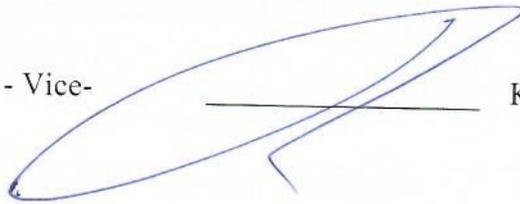
Protocol No 9 « 09.04 » 2025

The educational program was been approved by the Board of Directors and put into effect

Protocol No 5 « 22.08 » 2025

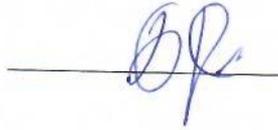
Agreed:

Member of the Management Board - Vice-Rector for Academic Affairs

Kudysheva A.A.

Director of the Department of Academic Affairs

Berdaliev D.T.

Dean of the Faculty of Natural Sciences

Aitbayeva A.E.

Acting Director of the Shymkent Methodological Center

Aitbayeva Sh.S.

Director of the branch of the Institute "Professional Development in the city of Shymkent" JSC "NCPC "Orleu"

Medetbekova M.A.

Director of the KSU "Bilim-innovation Boarding School No. 1 for boys"

E. Ermakhanuly

Director of the Lyceum school No. 23 named after Z.Kosmodemyanskaya

Toylybaeva Zh.D.

Director of the IT school-Lyceum No. 7 named after K.Spataev

Almakhankyzy R.

Director of the Gymnasium No. 38 named after N.Ondasynov

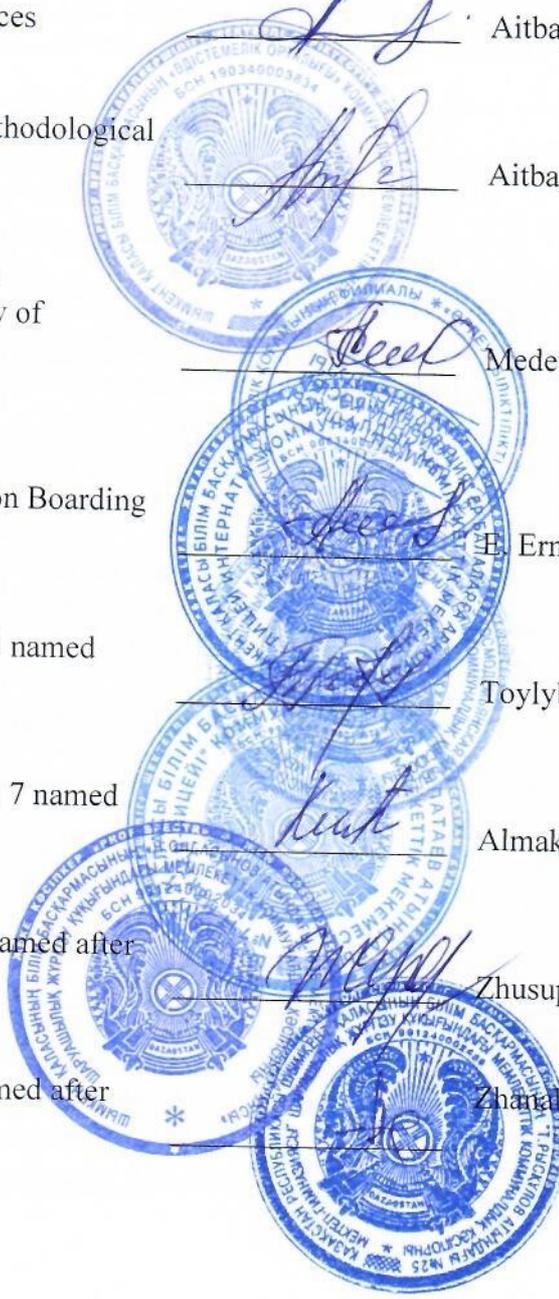

Zhusupova A.S.

Director of the gymnasium No. 25 named after Turar Ryskulov

Zhanabayeva R.U.

Contents

1. General information.....	3
2. Programme rationale.....	6
3. Teacher’s professional competences	6
4. Program structure and learning outcomes.....	10
4.1. Structure of the pedagogical component	11
4.2 Structure of the subject component.....	24
4.3 The structure of the compulsory component	58
4.4 Progression of the studies	62
4.5 Requirements for the successful completion of curriculum	69
5. Description of pre-service teachers’ work	69
6. Evaluation methods/Assessment	69
6.1 Assessment.....	70
6.2 External evaluation	71
7. Faculty requirements	72
8. Resources	73
8.1. Library Resources	73
8.2. IT Resources	73
8.3 Infrastructure	73
9. Additional information.....	73
9.1 Additional materials.....	73
9.2 E-learning	74
10. Approval	75
APPENDIX 1: Main principles of the curriculum	76
Literature.....	85

1. General information

1.1. Curriculum title	Geography	
1.2. Curriculum developing team:	Leader university	Member universities
	Abai Kazakh National Pedagogical University	K. Zhubanov Aktobe Regional University
		Shakarim University of Semey
		M.Kh. Dulati Taraz Regional University
		South Kazakhstan Pedagogical University named after Ozbekali Zhanbekov
1.3. Type of curriculum (in accordance with the National Qualifications Framework)	BACHELOR'S DEGREE Level 6	
1.4. Total academic credits	240 academic credits	
1.5. Study mode	full-time	
1.6. Expected program duration	4 years	
1.7. Short curriculum description Curriculum goals and objectives	<p>This Educational Programme (EP) "<i>Geography</i>" is a national teacher education curriculum, which has been designed in collaboration by various Kazakh universities and with international consulting. Due to the nature of a national curriculum, the descriptive texts within the curriculum do not provide specific information but highlight general pedagogical principles and cross-cutting themes (see also Annex 1.). The more detailed descriptions of e.g. methodologies and assessment will be identified in the implementation plans of the universities, considering also institutional and regional specific conditions.</p> <p>Educational programme (EP) "<i>Geography</i>" is a teacher education programme for Pre-service teachers who wish to specialize in teaching geography in educational</p>	

establishments (schools, colleges, high schools). EP consists of a pedagogical component 60 credits (incl. pedagogical practice), a compulsory component 56 credits, and a subject component 124 credits (incl. a final thesis of 8 credits).

Subject component consists of 7 modules: "Geographical picture of the world", "Physical geography", "Public geography", "Interaction of society and nature", "Geography of Kazakhstan", "Digitalization of geographical education", "Research skills in geography".

In the EP, Pre-service teachers learn about modern geography, gain general professional, communicative and digital competences, and are capable of organizing educational process carrying out professional activities in the pedagogical field. The EP is unique in a way that it emphasizes the development of skills in research, geographic information and digital skills, functional literacy, critical thinking, interdisciplinarity and soft skills. Developed geography competences such as theory and methodology of geographical science, practical methods of teaching geography, research competences, and value-based competences focus on communication, collaboration, development, reflection, research, and the formation of an emotional and value-based attitude towards the world around us.

The modules include cross-course subjects and are interdisciplinary by nature. EP addresses content relevant in both education and science and form Pre-service teachers' research skills. EP includes practical methods of geographical research during field practices from the beginning to attract Pre-service teachers to geographical research and project work. EP also uses practice-oriented integrated learning such as STEM and CLIL technologies to bring theoretical knowledge closer to the needs of life.

EP provides an equal opportunity for learning without compromising Pre-service teachers' rights and interests, preserving the principles of equality, respect, tolerance. It is interdisciplinary, student-oriented, scientifically integrated and problem-oriented by nature, and the selection of courses is guided by the topical issues of history and society and corresponds

also to the international course descriptors. EP is based on the principles of constructive alignment, where teaching and assessment methods, as well as subject-specific courses are selected to ensure the achievement and measurement of the competences outlined in the EP. The EP also follows an inclusive approach considering the multi-ethnic and multi-confessional composition of per-service teachers and their versatile needs for support of learning.

1.8 Main principles of the curriculum

Competence-based teacher education

A teacher's expertise combines competence in pedagogy and their own subject-specific field with theoretical and practical teaching competence in different kinds of operating environments. A teacher has mastery of the knowledge and skill requirements of their subject-specific field and thus is able to teach and supervise young people and adults studying for the same subject.

The competence of a teacher is focused on planning, guidance, teaching and assessment. For this reason, teacher must have sufficient theoretical knowledge of learning and competence development. In addition, modern working life emphasises cooperation and networking, development skills, and the support and maintenance of the well-being of oneself and one's community.

A teacher's competence is influenced by changes in the labour market, the structures of education and society as a whole, and all these elements are emphasised in the dynamic nature of a teacher's work. Work characterized by continual change in the variety of working environments places an emphasis on the teacher's ability to assess and adjust their own activities. Self-assessment skills are an essential part of developing one's professional identity. A teacher is making value decisions all the time, which means that the consideration of questions of professional ethics is one of the professional skills needed. Change requires the development of expertise, the ability to learn, as well as the ability to reform and renew the way things are done as part of a community.

Competence-based teacher education curriculum

The competence-based teacher education curriculum is formed of three entities: 1) Pedagogical studies, 2) Subject-specific studies 3) Compulsory studies. Each of the entities includes modules and related courses. The courses' learning outcomes describe the competences required in teaching work and are placed in the NQF system's (National Qualifications Framework) reference level six.

The curriculum is guided by the following main principles:

- Competence-based learning
- Constructive alignment
- Student-centred learning and active learning methodologies
- Research-based teaching

- Interdisciplinary learning- Inclusion- Teacher professional development and change management (see Appendix for more details)

2. Programme rationale

In the context of the Education Modernization Project funded by the World Bank, several universities providing pre-service teacher education have designed and revised in international collaboration thirty (30) pre-service teacher education curricula according to the principles of competence-based education that ensure a holistic development of pre-service teachers' competences. Moreover, the student-centered approach better prepares pre-service teachers to teaching profession by providing practical examples, experiments and experiences, which pre-service teachers can transfer to their classroom practices considering better the versatile needs and wellbeing of their students.

In order to match the requirements of the renewed primary and secondary education, teachers' professional competences need to be re-evaluated and completed. The new approaches in secondary education need to be reflected in pre-service teacher education and the pre-service teachers' profiles. Furthermore, these thirty (30) revised or new pre-service teacher education curricula have been designed to better improve pre-service teachers' various generic competences that are essential in teacher's profession. Several important and cross-cutting pedagogical principles that Kazakhstan education system aims to develop, such as inclusiveness and interdisciplinarity, have been taken into consideration in the design and implementation of the curricula. In addition, these curricula emphasize the development of pre-service teachers' research skills in a way that they become practitioners who are constantly reflecting and evaluating their own practices and the practices of their schools to develop their own work and their work community, and the whole sector of education.

3. Teacher's professional competences

Teachers' professional competences are defined as consisting of **pedagogical competences** and **subject-specific competences** as well as **generic competences**. The competence-based teacher education curriculum is thus formed of three entities: 1) Pedagogical studies, 2) Subject-specific studies 3) Compulsory studies. Competence areas and competences have been defined separately for each entity.

3.1. Pedagogical and Generic Competence Areas/Learning Outcomes
--

• Competence area for pedagogy and didactics 1. Pre-service teachers have basic knowledge and understanding of learning and students and are able consider the diversity of students

in learning/teaching process and support their well-being in psychologically and ethically sound manner considering their life and learning contexts.

2. Pre-service teachers are capable to design, implement, assess, and develop learning and guidance processes in different kinds of learning environments in a pedagogically meaningful way including ability to utilize different digital resources in a manner that supports learning.

- **Competence area for interaction**

3. Pre-service teachers are able to communicate in different interactive relationships and partner networks in a meaningful manner both in face-to-face and online settings with regard to the goals set for the activity in question.
4. Pre-service teachers are capable of working in different collaboration networks and have the ability to create new relationships that are appropriate for the development of one's own and one's community activities.
5. Pre-service teachers are able to teach in accordance with the tri-lingual approach in secondary education and participate in the global professional community.

- **Competence area for teachers' work environment**

6. Pre-service teachers are familiar with the international and national agreements and documents as well as legislation that affects his/her institution's and his/her work.
7. Pre-service teachers are able to (a) to perceive his / her own activities in relation to the activities of his/her organization, and (b) work in a meaningful way to create positive relationships between the partners outside the school (families, regional actors, working life).

- **Competence area for professional development**

8. Pre-service teachers are able to reflect and critically assess their values, attitudes, ethical principles and work methods as a teacher and are able to set new goals to his/her own and his/her organization's pedagogical development.
9. Pre-service teachers are able to develop his / her own and his / her organization's pedagogical activities in relation to the anticipated changes at regional, national and international level.
10. Pre-service teachers are able to produce, seek and critically select theoretical knowledge that, combined with experiential knowledge, serves the development of both him/her and his/her community's theory-in-use, and the ability and willingness to use knowledge to promote learning and own professional growth.

3.2 Subject-specific and Generic Competence Areas/ Learning Outcomes

- **Competence area for theory and methodology of geographical science**

1. Pre-service teachers will be able to know and understand fundamental scientific concepts having fundamental methodological and theoretical meanings for understanding and mastering the system of geographical and its related (biology, chemistry, physics, ecology, tourism, fundamentals of economics, etc.) sciences.
2. Pre-service teachers are able to generalize and analyze cause-and-effect relationships between phenomena and processes occurring in a geographical shell to present the idea of unity and integrity of nature, the organic unity of man with nature.
3. Pre-service teachers will be able to understand the features and properties of geographical maps and are able to distinguish between cartographic methods of image and principles for understanding the space-time model of objects of nature.
4. Pre-service teachers are able to argue the natural, economic and social factors that shape and change the geographical environment of human habitation at the levels from global to local in order to identify and substantiate the diversity of factors, the presence of complex and nonlinear relationships between them.

- **Competence area for practical methods of teaching geography**

5. Pre-service teachers will be able to design the conditions of educational activity in accordance with the set goals of teaching the subject, using innovative pedagogical technologies.
6. Pre-service teachers are able to use IT to expand the geographical outlook of modern society and develop a demonstration experiment and practical work, as well as to create geographical maps, receive, store, process and transmit geographical science information.
7. Pre-service teachers are able to use CLIL technologies of subject-language teaching of natural subjects, expanding students' intercultural knowledge to develop tasks for the development of analytical and critical thinking.
8. Pre-service teachers are able to argue their own position of applying and integrating knowledge from other fields of science to solve global and local environmental problems;
9. Pre-service teachers will use various methods to demonstrate knowledge in practice (including classroom and out-of-classes, independent and group projects, oral, written and kinesthetic tasks).

- **Competence area for Research**

10. Pre-service teachers are able to interpret the content of the training based on the results of research and to focus the training on scientific research.
11. Pre-service teachers will be able to obtain new reliable facts based

on pedagogical observations, experiments and IT technology, apply them in the educational and research process, carry out critical analysis, evaluate information about the results of educational research.

12. Pre-service teachers will be able to use physical-geographical and economic-geographical methods to conduct research in the educational process and apply field, geoinformation, statistical methods to solve practical problems.
 13. Pre-service teachers will be able to systematize and generalize their knowledge of geography to predict the dynamics of the consequences of geographical, environmental processes and phenomena;
 14. Pre-service teachers will use research and problem-oriented activities to understand the content of geography teaching in various variations.
- **Competence area for Value-oriented competences**
 15. Pre-service teachers will be able to explain the conceptual foundations of value self-determination in the process of studying geography.
 16. Pre-service teachers will understand the value mechanism and the process of forming value orientations (interest in geographical objects and phenomena, love of nature and respect for natural resources, etc.).
 17. Pre-service teachers will interpret the geographical worldview and geographical culture of modern society and understand the psychological and pedagogical problems of teaching and educating students with disabilities in inclusive education, identify the main factors of formation and development of personality.
 18. Pre-service teachers are able to create fair, cooperative, sustainable and peace-loving democratic communities, using knowledge, to evaluate geographical approaches to solving sustainable development problems.

3.3 Compulsory component: Competence Areas/ Learning Outcomes

- **Competence area for worldview, historical, and moral development**
 1. Pre-service teachers are able to assess the surrounding reality on the basis of ideological positions, formed by a knowledge of the fundamentals of philosophy, which provide scientific understanding and study of the natural and social world by methods of scientific and philosophical knowledge.
 2. Pre-service teachers are capable to interpret the content and specific features of the mythological, religious and **Competence area for worldview, historical, and moral development**

1. Pre-service teachers are able to assess the surrounding reality on the basis of ideological positions, formed by a knowledge of the fundamentals of philosophy, which provide scientific understanding and study of the natural and social world by methods of scientific and philosophical knowledge.
 2. Pre-service teachers are capable to interpret the content and specific features of the mythological, religious and scientific worldview
 3. Pre-service teachers have deep understanding and scientific analysis of the main stages, patterns and characteristics of the historical development of Kazakhstan.
 4. Pre-service teachers are able to analyse the causes and consequences of the events in the history of Kazakhstan.
- **Competence area for social, cultural, and civic development**
 5. Pre-service teachers are able to develop their own moral and civic position and able to operate with the social, business, cultural, legal and ethical norms of society.
 6. Pre-service teachers have knowledge and understanding of the basics of socio-political, economic and legal studies and are able to demonstrate personal and professional competitiveness.
 7. Pre-service teachers are able to assess situations and provide arguments for their own assessments of developments in the social and work environment.
 - **Competence area for interpersonal social and professional communication**
 8. Pre-service teachers are able to assess situations in various spheres of interpersonal, social and professional communication and enter into communication in oral and written forms in Kazakh, Russian and foreign languages.
 9. Pre-service teachers are able to use in their personal activities various types of information and communication technologies: Internet resources, cloud and mobile services for searching, storing, processing, protecting and distributing information.
 10. Pre-service teachers are able to maintain a healthy lifestyle to achieve productive social and professional activities through the methods and means of physical education.
 11. Pre-service teachers are able to select methodology and analysis, use scientific research methods and techniques, and synthesise new knowledge.

4. Program structure and learning outcomes

4.1. Structure of the pedagogical component

The extent of the Pedagogical Component shall be 60 academic credits, including teaching practice. This component is common for all curricula in initial teacher education. The Pedagogical Component has been jointly created by all the involved universities in a collaborative design process. The component is flexible and leaves space for individual universities to implement it according to their specific situation and needs.

The overall structure of the pedagogical studies component:

Module name and main disciplines	Academic credits
SUPPORTING LEARNERS AS INDIVIDUALS	17
Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication	3
Educational Science and Key Learning Theories	3
Age and Physiological Features of the Development of Children	4
Inclusive Educational Environment	3
Planning and individualization of geography teaching	4
TEACHING AND ASSESSMENT FOR LEARNING	9
Methods and technologies of teaching	5
Assessment and Development	4
TEACHER AS A REFLECTIVE PRACTITIONER	9
Pedagogical studies	4
Research, Development and Innovation	5
TEACHER AS A FACILITATOR OF LEARNING	25
Introduction to the teaching profession	2
Psychological and pedagogical assessment	2
Pedagogical approaches	6
Research and innovation in education	15
Total academic credits	60

The modules, courses, their learning outcomes, and relation to competence areas in more detail:

Supporting learners as individuals 17 Academic credits

This module provides an overview of psychological theories, concepts, and models which help to understand the pupils' individual needs and individual differences in learning. The module provides the pre-service teachers with competences to acknowledge individualization of learning and the diversity of learners in teaching. The module highlights the importance of enhancing

learner well-being through creating and maintaining a psychologically safe educational environment.

Course title	Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 17 Academic credits
Academic credits	3
Course / competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for pedagogy and didactics (1) <p>Pre-service teachers are familiar with the modern psychological theories and models, as well as personality functioning and individual properties, and can apply the knowledge in their teaching in diverse educational contexts for supporting positive development of learners.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • understand the basic concepts and terms of educational psychology, and the main practical applications of psychological knowledge; • understand the patterns, facts, and phenomena of cognitive and personal development of a person in the processes of education and upbringing; • apply an integrated approach to design, implementation, evaluation, and development of educational environments; • understand the concept of continuous learning as a part of the process of cognitive and personal development of a person.

Course title	Educational Science and Key Learning Theories
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 17 Academic credits
Academic credits	3
Course / competence	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:

description	<ul style="list-style-type: none"> • Competence area for pedagogy and didactics (1, 2) <p>Pre-service teachers explore the basics of educational science such as the conceptions of man leading to various learning theories and pedagogical models. Based on their understanding of the theoretical concepts, pre-service teachers are able to make appropriate pedagogical choices for various learning situations.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • distinguish between concepts of human and their importance for understanding learning and the design of an educational process; • differentiate between learning theories and their importance for understanding learning and the design of an educational process; • apply learning theories and pedagogical models suitable for versatile learning processes.
Course title	Age and Physiological Features of the Development of Children
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 17 Academic credits
Academic credits	4
Course/competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for pedagogy and didactics (2) <p>Pre-service teachers are familiar with the formation of psyche, its functioning, and the patterns of development. Pre-service teachers can observe the development of their students, and accordingly, plan and implement age-appropriate learning processes considering individual needs of students. Pre-service teachers act creatively and appropriately in different situations and support learning and well-being of the learners.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • recognize the individual starting points of different students, their learning potential and specific support needs; • consider the individual needs of their students for specific support, guidance, teaching and assessment; • introduce various methodological solutions for inclusion

	and for providing specific support.
Course title	Inclusive Educational Environment
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 17 Academic credits
Academic credits	3
Course / competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for pedagogy and didactics (2) • Competence area for teachers' work environment (6, 7) <p>Pre-service teachers have the ability to consider the diversity of learners and identify their individual needs in the learning / teaching process. Pre-service teachers support students' learning and inclusion in the educational process by using suitable ICT, teaching and assistive technologies. Pre-service teachers maintain students' well-being from psychological and ethical perspective in collaboration with the community (teachers, students, parents/guardians) considering the context of students' life and learning.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identify the individual educational needs that affect participation and learning in a diverse group of students; • use ICT and assistive technologies to support students' learning and inclusion in the educational process. • teach values and attitudes beneficial to collaboration and inclusivity; • support collaboration in the community (teachers, students, parents/guardians).
Course title	Planning and individualization of geography teaching
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Supporting learners as individuals 17 Academic credits
Academic credits	4
Course / competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for pedagogy and didactics (1, 2) <p>Pre-service teachers are familiar with the curriculum in their area of teaching and the guiding pedagogical principles and</p>

	cross-cutting development themes of a specific level of education, such as entrepreneurship and sustainable development. Pre-service teachers possess the necessary skills of individualization of teaching, considering the diversity of students and their inclusion to the learning process, as well as the use of teaching technologies, based on pedagogical and independent research.
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • understand the main principles and requirements of the curriculum in their area of teaching and apply them in planning and conducting educational activities; • identify factors and conditions that affect students' learning; • apply in practice the principles of inclusion as well as individualized teaching and guidance (adapting curricula, developing differentiated lessons) by considering the needs of the students and support the development of their personality and self-esteem, including career guidance.

Teaching and assessment for learning 9 Academic credits

This module provides the teacher students with competencies to carry out interactive and student-centered teaching and assessment aligned with learning objectives. The module highlights the use of digital tools and technologies and the ability to update and apply teaching technologies in the context of ongoing changes in the society and the educational environment. This module supports the pre-service teachers' competence to communicate and collaborate in various partnership networks to enhance own pedagogical activity.

Course title	Methods and technologies of teaching
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teaching and assessment for learning 9 Academic credits
Academic credits	5
Course / competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for pedagogy and didactics (1, 2) <p>Pre-service teachers have a comprehensive understanding of teaching strategies and methodologies, and can apply them in</p>

	<p>planning, teaching, and assessment in innovative ways matching the specific pedagogical situations, conditions of a specific school and the capabilities of students. Pre-service teachers are able to design suitable inclusive physical and online learning environments at different stages of the educational process. Pre-service teachers understand and can apply the regulations of copyright and data protection in their learning material planning. Pre-service teachers possess necessary knowledge of didactics, learning technologies and methods of motivating students being able to provide necessary pedagogical assistance to students.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • select pedagogical models suitable for teaching; • apply teaching methods in a creative and varied manner, considering the opportunities offered by learning technologies; • use a suitable inclusive learning environment in their teaching; • acknowledge and apply the norms and principles of copyright and data protection; • apply guidance methods to motivate students and to support their learning achievements.
Course title	Assessment and Development
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teaching and assessment for learning 9 Academic credits
Academic credits	4

Course / competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for pedagogy and didactics (2) <p>Pre-service teachers have a thorough understanding of the meaning of assessment in learning process and are able to provide constructive assessment in ethical manner in different phases of learning processes and engage learners in assessment. Pre-service teachers identify, differentiate, and use different assessment technologies, principles, stages, and assessment tools in their own field of expertise (including formative and summative assessment and self- and peer-assessment, etc). They can critically evaluate and analyze their understanding and practices concerning assessment and develop them further.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • use and apply a variety of methods and tools of assessment and feedback (formative and summative assessment); • apply pedagogical principles in defining and recognizing competence levels of learners; • understand the importance and support the development of students' self- and peer-assessment skills.

Teacher as a reflective practitioner 9 Academic credits

This module focuses on the methodological foundations of pedagogy, and it provides understanding of how pedagogical research informs teaching practices. The module helps the pre-service teachers to develop their reflection skills to become aware of themselves as teachers and to develop their own teaching as well as the ability to set new goals for pedagogical development to ensure lifelong learning. The module also addresses the ethical aspects of the teachers' work and its development.

Course title	Pedagogical studies
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a reflective practitioner 9 Academic credits
Academic credits	4
Course / competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for professional development (10)

	This course provides pre-service teachers with a theoretical foundation on pedagogical research. Pre-service teachers possess skills to seek and critically select theoretical knowledge from various reliable sources, utilize research findings in the development their pedagogical thinking and practice, and adopt willingness to promote research-based learning and education as well as their own continuing development and professional growth.
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • recognize the nature of pedagogy and its basic terminology; • identify the central areas of research in pedagogy and understand the difference between everyday thinking and scientific knowledge; • follow the changes in the field of education and consider how they influence own work as a teacher.

Course title	Research, Development, and Innovation
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a reflective practitioner 9 Academic credits
Academic credits	5
Course / competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for professional development (8, 9) • Competence area for interaction (5) <p>To stay up-to-date and be able to continuously develop themselves and their work, pre-service teachers acquire new research-based knowledge and conduct practice-based research in an ethical manner in various networks concerning the development of education and teacher profession, innovative approaches to learning, as well as learning and guidance of students. Pre-service teachers adopt development-oriented mindset and are able to develop, update and apply innovative teaching approaches and technologies in the context of ongoing changes in society and the educational environment.</p> <p>Pre-service teachers design a small-scale research project to familiarize themselves with research-based development of their work as teachers. They identify their research topic/questions, conduct the literature review and design the</p>

	<p>methodology for the data collection and analysis, including ethical aspects of research. After the course, pre-service teachers are able to develop and update their pedagogical activities based on ethically conducted research and development and carry out or participate in research projects. They are also able to present their research and development results using various professional forms and channels.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evaluate their own professional activities and work environment to find areas for improvement; • apply a research-based approach to their professional activities and carry out independent research work; • consider and apply ethical aspects of research procedures; • apply critical thinking in data collection and utilization for the development of initial teacher education; • participate in scientific design research and / or develop cooperation between universities and stakeholders; • document their own research activities and present the results using various forms of communication.

Teacher as a facilitator of learning 25 Academic credits

This module focuses on the transformation of theoretical knowledge into practical skills through two pedagogical practice periods/courses, as well as the formation of a teacher's professional identity that meets the requirements of teaching profession today and in the future. During the module, pre-service teachers also establish practice-based research skills promoting the continuous process of professional growth.

Pedagogical practice is organized in four periods/courses, one per study year, and each having their specific learning outcomes where the competences of pre-service teachers are progressively deepened from orientation and observation to designing educational processes and conducting own lessons, and developing own work environment through practice-based research activities.

All practice periods have some prerequisites and pre-service teachers must have completed a certain amount of subject and/or pedagogical studies before they can conduct their pedagogical practice, the number of credits may vary between the faculties and/or educational programmes.

Course title	Introduction to the teaching profession
Component	Pedagogical component

Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a facilitator of learning 25 Academic credits
Academic credits	2
Course / competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • competence area for pedagogy and didactics (1, 2) • competence area for interaction (3, 4, 5) • competence area for teachers' work environment (6, 7) • competence area for professional development (8, 9, 10) <p>Pre-service teachers familiarize themselves with the educational process and the context of the educational institution and its adaptation to the conditions of future professional activity.</p> <p>The prerequisite for the course is that the Pre-service teachers have completed the course "Age and physiological characteristics of the development of children" (2nd semester, 4 cr.) of the pedagogical component before entering their first pedagogical practice.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • understand the regulatory and legislative framework of the education system of the Republic of Kazakhstan, and the documents regulating educational institutions; • distinguish the main documents for maintaining school records (work plans of the educational institution, Kundelik electronic diary, short-term, medium-term and long-term lesson planning, etc.); • comprehend the theoretical and applied aspects of pedagogy and educational psychology in the educational process at school considering social, age, psychophysical and individual characteristics of students, as well as their special educational needs.
Course title	Psychological and pedagogical assessment
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a facilitator of learning 25 Academic credits
Academic credits	2
Course / competence	The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:

description	<ul style="list-style-type: none"> • competence area for pedagogy and didactics (1, 2) • competence area for interaction (3, 4, 5) • competence area for teachers' work environment (6, 7) • competence area for professional development (8, 9, 10) <p>Pre-service teachers familiarize themselves with the features of the integral pedagogical process of an educational institution and the formation of analytical-reflexive, research, design, and other skills in the field of psychological and pedagogical support of the educational process.</p> <p>The prerequisite for the course is that the Pre-service teachers have completed the courses "<i>Pedagogical studies</i>" (4rd semester, 4 cr.) and the discipline "<i>Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication</i>" (3rd semester, 3 cr.) of the pedagogical component before entering their second pedagogical practice.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • comprehend the psychological and pedagogical foundations of teaching strategies (critical thinking, functional literacy, collaborative learning, self-education, self-improvement, criteria-based learning); • apply psychological and pedagogical diagnostic methods to evaluate the needs of a group of students, and understand how the support processes of the student welfare services function in schools; • understand teacher's work from the socio-pedagogical aspect and reflect own professional identity as a future teacher; • establish effective dialogue to reinforce students' positive and responsible learning behaviours; • collaborate with all stakeholders of the educational process; • analyze and develop a holistic pedagogical process in its various forms (lesson, seminar, round table, debate, etc.), and conduct various forms of subject-related extracurricular activities.
Course title	Pedagogical approaches
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a facilitator of learning 25 Academic credits
Academic	6

credits	
Course / competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • competence area for pedagogy and didactics (1, 2) • competence area for interaction (3, 4, 5) • competence area for teachers' work environment (6, 7) • competence area for professional development (8, 9, 10) <p>During this course, pre-service teachers go through a comprehensive professional development where they improve in practice their professional practices and develop their pedagogical and subject-specific competences necessary for a teacher (preschool teacher, primary school teacher, subject teacher, assistant class teacher / curator).</p> <p>The prerequisite for the course is that the Pre-service teachers have completed the courses "<i>Methods and Technologies of Teaching</i>" (3th semester, 5 cr.), "<i>Assessment and Development</i>" (6th semester, 4 cr.), and "<i>Inclusive Educational Environment</i>" (6th semester, 3 cr.) of the pedagogical component before entering their third pedagogical practice.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • design and organize independently a constructive and inclusive educational process; • choose purposeful and suitable learning materials, innovative pedagogical approaches, and active teaching considering also the use of educational technologies and digital environments; • apply subject-specific knowledge and didactics; • apply formative and summative assessment methods and techniques, and support the development of students' reflection, self- and peer-assessment skills; • establish dialogical atmosphere with all stakeholders of the educational process to solve problems and conflict situations and to promote safe learning environment.
Course title	Research and innovation in education
Component	Pedagogical component
Cycle	Core disciplines
Module	Teacher as a facilitator of learning 25 Academic credits
Academic credits	15

<p>Course / competence description</p>	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of pedagogical competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • competence area for pedagogy and didactics (1, 2) • competence area for interaction (3, 4, 5) • competence area for teachers' work environment (6, 7) • competence area for professional development (8, 9, 10) <p>The course focuses on establishing pre-service teachers' developmental approach towards their own professional activities and work environment. The course also emphasizes the development of pre-service teachers' collaborative, problem-solving and leadership skills. They deepen their pedagogical skills and develop research skills as well as practical skills (didactics) in accordance with their area of specialization.</p> <p>During this practice period pre-service teachers also collect and analyze data, test the hypothesis, or make experimentations according to the research plan created in the course "<i>Research, Development, and Innovation</i>". They make conclusions and explore various forms and channels of communicating the research results in a professional manner.</p> <p>The prerequisite for the course is that the Pre-service teachers have completed the courses "<i>Planning and individualization of geography teaching</i>" (6th semester, 4 cr.) and "<i>Research, development and innovation</i>" (7th semester, 5 cr.) of the pedagogical component.</p>
--	--

<p>Learning outcomes</p>	<p>Pre-service teachers who demonstrate competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • design and organize independently a constructive and inclusive educational process to test hypothesis, make pedagogical experimentations and/or collect data according to their research plan; • apply innovative teaching and learning strategies, and methods and tools for designing, conducting and assessing an educational process and/or extracurricular activities based on long-term, medium-term, short-term lesson / lesson plans, and educational and out-of-class activities in the subject; • analyze the results of their experimentations and/or data collected and draw conclusions; • document their research activities and present the results in a professional manner using various forms of communication; • evaluate their professional activities in relation to the activities of the organization and through experimentations and practice-based research create ideas for improvement of their work and their work environment.
<p>4.2 Structure of the subject component</p>	

Module name and main disciplines	Academic credits
GEOGRAPHICAL PICTURE OF THE WORLD	10
University Component	10
Theory and concept of modern geography	5
Natural sciences	5
PHYSICAL GEOGRAPHY	24
University Component	20
General Earth Science	5
Geology and the basics of geomorphology	5
Meteorology and Climatology	5
Hydrology and protection of water resources	5
Optional Component	4
Physical geography of parts of the world and oceans	4
Hydrology of the land	
Biogeography	
Landscape studies	
SOCIAL GEOGRAPHY	25
University Component	16
Geoeconomics	5
Geopolitics	3
Regional geography	4
Geography of the population	4
Optional Component	9
Medical geography	4
Public geography	
Recreational geography	5
Cultural geography	
INTERACTION OF SOCIETY AND NATURE	16
University Component	12
Economics of Environmental management	4
Environment and Sustainable Development	5
Climate change and its consequences	3
Optional Component	4
Geoglobalistics	4
Geography of natural risk	
Geoconflictology	
World economy	
GEOGRAPHY OF KAZAKHSTAN	15
University Component	10
Physical Geography of Kazakhstan	5

Socio-economic geography of Kazakhstan	5
Optional Component	5
Geography of the regions of Kazakhstan	5
Agricultural regions of Kazakhstan.	
Integration of Kazakhstan with the border regions	
Tourist and recreational regions of Kazakhstan	
Industrial regions of Kazakhstan	
Agro-industrial complex of Kazakhstan	
DIGITALIZATION OF GEOGRAPHICAL EDUCATION	10
University Component	10
Cartography with the basics of topography	5
GIS technologies in geography	5
RESEARCH SKILLS IN GEOGRAPHY	12
University Component	12
Methods of geographical research	4
SMART education: geography and artificial intelligence	3
Basics of scientific research	5
Optional Component	4
Regionalism	4
Modern toponymy	
Geography of foreign countries	
Toponyms of the region	
FINAL ATTESTATION	8
Total academic credits	124

Geographical picture of the world 10 academic credits

This module provides pre-service teachers an overview of the main conceptual ideas that contribute to their understanding of the structure of the geographical world view and methods of their research. During the module, pre-service teachers develop their competencies in the theory and methodology of geographical science in the context of the modern general scientific world view. Pre-service teachers also develop their competences in practical methods in teaching geography.

Course title	Theory and concept in modern geography
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Geographical picture of the world 10 academic credits

Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1) • Competence area for practical methods of teaching geography (5,9) <p>Objective: to possess the necessary knowledge and modern theories and concepts in the field of geographical science and education.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • know conceptual ideas that have fundamental methodological and theoretical meanings; • choose the methods of geographical science research that are most suitable for promoting learning; • apply changes in the field of geographical science in teaching, taking into account the prospects for their development.

Course title	Nature Sciences
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Geographical picture of the world 10 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (2) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) <p>Purpose: to understand the integrity of the natural science picture of the world, evaluate, analyze the laws of nature and promote their practical use in the interests of man.</p>

Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • use the acquired integrated natural science knowledge to describe the integrity of nature; • make a decision on choosing the type of model for developing a space-time model of natural objects; • evaluate and analyze the basic laws of natural sciences, establish cause-and-effect relationships between phenomena and processes.
-------------------	--

Physical geography 24 academic credits

During the module, pre-service teachers study issues such as general laws of the structure of the Earth, the functioning and development of the geographical shell in unity and interaction with the surrounding space at different levels of its organization. Pre-service teachers develop their scientific knowledge in the field of physical geography and ecology.

Course title	General Earth Science
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 24 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,2) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) <p>Purpose: to study the general patterns of the structure, functioning and development of the geographical shell in unity and interaction with the surrounding space.</p>

Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • compare the studied geographical objects, processes and phenomena based on known characteristic properties; • analyze the results of the interaction of environmental components; • conduct an environmental assessment to make an environmentally sound management decision.
-------------------	--

Course name	Geology and the basics of geomorphology
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 24 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,7,9) <p>Purpose: acquisition of future teachers of knowledge about the internal structure of the Earth.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • possess basic theoretical knowledge of geomorphology with the basics of geology; • identify the main relief-forming processes, predict the development of the terrain and the functioning of geosystems in various ways of its economic use; • to evaluate the patterns of spatial placement, the rock-forming value for the practical use of minerals.

Course title	Meteorology and Climatology
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines

Module	Physical geography 24 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for practical methods of teaching geography (5,8) • Competence area for Research (14) <p>Purpose: to study the circulation processes in the atmosphere and climate change in the present, to understand the problems associated with anthropogenic influence on the Earth's climate.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • use meteorological observation methods in the design of water management and environmental facilities; • conduct an experiment to identify anthropogenic factors of the climate of the area; • analyze and evaluate the reliability of meteorological measurement materials and meteorological information and methods for calculating basic meteorological characteristics.

Course title	Hydrology and protection of water resources
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 24 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6) • Competence area for Research (14) <p>The purpose is to study water bodies and the protection of</p>

	water resources.
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • distinguish between the main hydrological processes in the hydrosphere as a whole and in water bodies of different types; • to show the practical importance of the geographical and hydrological study of water bodies and hydrological processes; • to investigate the conditions of surface water resources, dangerous hydrological phenomena on water bodies in order to ensure water safety and prevent them in the future
Course title	Physical geography of parts of the world and oceans
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 24 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (2,3) • Competence area for Research (10,14) <p>The aim is to study the systemic complex characteristics of the largest taxa of the geographical envelope.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpret the principles of complex characterization of continents and oceans; • compare the features of global and regional patterns of formation and differentiation of natural, geosystems; • apply the results of the study to solve problem situations in the region; • analyze the main groupings of natural geosystems and their anthropogenic modifications.

Course title	Hydrology of the land
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 24 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1) • Competence area for practical methods of teaching geography (5) • Competence area for Research (14) <p>The purpose of the course is to acquire knowledge about the hydrodynamic, hydrochemical, and hydrological features of hydrography and the geographical distribution of water resources.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • create descriptions of hydrological objects to assess the processes and principles of water distribution on the globe; • analyze the interactions of climatic factors, taking into account anthropogenic influence; • Apply information technology in the study of hydrography and geographical distribution of water resources to understand the hydrosphere.

Course title	Biogeography
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 24 academic credits
Academic credits	4

Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,2,3) • Competence area for practical methods of teaching geography (5,9) • Competence area for Research (12,14) <p>The purpose of this course is to consider the questions about the patterns of geographical distribution and placement of living organisms and their communities on Earth.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • understand the principles of biogeographic zoning and the problems associated with anthropogenic impact on biomes and biota; • analyze the theoretical basis for the rational use and protection of plant and animal resources; • compare the features of the distribution of organisms and quantitative patterns of their distribution within the area.

Course title	Landscape studies
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Physical geography 24 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (2) • Competence area for practical methods of teaching geography (5,9) • Competence area for Research (10) <p>During the course, pre-service teachers learn about the basics of classical landscape science, its modern directions, the objects of landscape research. The mastered competencies allow pre-service teachers to analyze natural</p>

	components and elements of landscape complexes or geosystems of different types, factors of their differentiation and integration, structural organization and dynamics.
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • develop a landscape approach in application when justifying projects for the use, improvement and nature protection of specific territories; • analyze the patterns of organization and dynamics of different types of natural and anthropogenic, including cultural, landscapes; • explore scientific directions related to the study of anthropogenic transformation; • compare landscape approaches to the analysis and assessment of territorial environmental situations.

Social geography 25 academic credits

During the module, pre-service teachers study social, political geography, country studies, population, and the results of its economic activity, as well as the territorial organization of society, its laws and laws. Pre-service teachers acquire skills in spatial analysis and planning.

Course title	Geoeconomics
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Social geography 25 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (2,3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,9) <p>Objective: to master the main categories of geoeconomics, the structure and territorial model of the world economy and indicators of the economic development of the</p>

	countries of the world.
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • compile indicators of the economic development of countries in order to compare the economic sectors of individual countries; • Research economic policies in order to improve the economic development of the country; • Analyze the economics of environmental management to assess the environmental impact.
Course title	Geopolitics
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Social geography 25 academic credits
Academic credits	3
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,7) • Competence area for Research (10) <p>Purpose: to study the geopolitical processes in the modern world and the peculiarities of the geopolitical situation of the countries of the world.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpret the evolution of geopolitics to determine the current situation of individual countries; • provide examples of the geopolitical situation of the countries of the world to assess economic development and political system; • analyze the results of the study of modern geopolitical processes to determine the role of countries in the geopolitical space.

Course title	Regional geography
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Social geography 25 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,7) • Competence area for Research (10) <p>Purpose: to study the regions of the world, the complex geographical zoning of countries.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematize methods for comparing countries and their parts; • apply skills of search reading of regional information; • to compile a comprehensive description of the main parameters of the social, political, economic and cultural development of countries based on information sources; • To study the positions of countries according to various indicators to determine the processes of globalization.

Course title	Geography of the population
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Social geography 25 academic credits
Academic credits	4

Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (4) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) <p>Purpose: to study the theoretical and practical foundations of demographic processes taking place in the modern world.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • distinguish between demographic processes and phenomena characterizing the dynamics of the world's population; • analyze general and regional features of demographic, migration, and ethnic processes; • Substantiate hypotheses about population changes in individual countries; • use the techniques of a comprehensive geographical analysis of processes related to the population.

Course title	Medical geography
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Social geography 25 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,3) • Competence area for Research (10) <p>The aim is to study the impact of natural and socio-economic conditions on the health of the world's population and geographical factors of the spread of diseases and the impact of the geographical environment on public health.</p>

Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • argue the impact of the geographical environment on public health; • make maps of the spread of types of diseases; • assess the impact of natural and socio-economic conditions on human health; • Develop medical and geographical forecasts taking into account environmental factors.
-------------------	--

Course title	Public geography
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Social geography 25 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for Research (10,11,14). <p>The purpose of this course is to study the specifics of human-environment interaction and assess issues of environmental conservation, order, and well-being in conditions of rapid change.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • apply geoinformation technologies to analyze the negative impact on the environment; • analyze the human impact on climate change and interpret the results of known changes; • Assess the impact of anthropogenic activities on the Earth.

Course title	Recreational geography
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Social geography 25 academic credits

Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for practical methods of teaching geography (8) • Competence area for Research (10.14) <p>Purpose: to familiarize students with recreational resources and prospects for the development of tourism in various regions of the world.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyze the distribution of recreational resources and patterns of territorial organization of recreational activities; • to investigate the conditions for the implementation of various recreational human activities; • evaluate the diverse recreational activities of people focused on the restoration of mental and physical strength

Course title	Cultural geography
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Social geography 25 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) <p>The aim is to study spatial cultural differences and the territorial distribution of cultures resulting from the interaction of nature and society.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • use knowledge about the interaction of cultural and geographical space;

	<ul style="list-style-type: none"> • analyze general trends in the relationship between cultural geography and cultural studies; • Explore spatial and cultural differences between regions of the Earth; • Apply geoinformation technologies to create electronic maps of cultural areas of the world.
--	--

Interaction of society and nature 16 academic credits

During the module, pre-service teachers study the interaction between society and nature on a national and global scale. They develop their knowledge about the constant exchange of substances between society and the geographic environment. Pre-service teachers build their understanding of the impact of the relationship between society and nature on the economic, physiological, moral, and ecological well-being of society. They acquire skills in conducting ecological research and spatial analysis of the environment.

Course title	Economics of Environmental management
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 16 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (2) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) <p>Purpose: to study the fundamentals of environmental economics and analyze global and domestic environmental management experiences.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • conduct an environmental analysis of production activities to identify economic efficiency in environmental management; • create projects on the nature management features of

	individual regions of countries based on the use of data; <ul style="list-style-type: none"> • Evaluate natural resources to determine the amount of economic damage caused by environmental pollution.
Course title	Environment and Sustainable Development
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 16 academic credits
Academic credits	5
Course/Competence description	<p>The purpose of this course is to enhance the following areas of subject competencies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (2,4) • Competence area for Research (13) • Competence area for Value-oriented competences (18) <p>The purpose of this course is to study the current state of the environment and the sustainable development of the regions.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Explore human-environment interactions, environmental crises, and ways to overcome them; • analyze nature protection, sustainable development of the Republic of Kazakhstan; • apply various methods of monitoring various indicators using geoinformation technologies to determine the sustainable development of regions; • Assess the state of the environment and sustainable development of the country.
Course title	Climate change and its consequences
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 16 academic credits

Academic credits	3
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for Research (10,11,13). Purpose: to study topical issues of global climate change.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: <ul style="list-style-type: none"> • contribute to independent observation of weather and climate change to assess extreme weather events; • Analyze different approaches to climate change research and predict their consequences; • to investigate the effects of rising temperatures, extreme weather events, etc. on climate change; • to assess the possible consequences of climate change in individual territories of the country related to global climate change.

Course title	Geoglobalistics
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 16 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence: <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (2) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) Purpose: to study global problems, global processes and globalization, to consider the history of the formation of the global world and the totality of processes occurring on Earth.
Learning outcomes	Pre-service teachers demonstrating competence can: <ul style="list-style-type: none"> • consider the situation of modern Kazakhstan in the context of globalization;

	<ul style="list-style-type: none"> • apply the results of global research in educational activities to summarize the problem of globalization; • Assess global processes affecting the development of the country's economy and politics.
Course title	Geography of natural risk
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 16 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (4) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) <p>The purpose of the discipline is to familiarize future teachers with dangerous natural phenomena and the mechanisms of development of dangerous natural and man-made phenomena and risks.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • make descriptions of natural and environmental hazards and risks; • analyze dangerous natural phenomena to prevent adverse effects; • provide examples of spatiotemporal manifestations of dangerous natural and socio-man-made phenomena; • Explore global issues to determine the sustainable development of the economy and the environment.
Course title	Geoconflictology
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 16 academic credits

Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for Research (10,11,12). <p>The purpose of the course is to study in unity the geographical, political and other interacting factors that influence the emergence and development of political conflicts.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpret the interactions of countries in solving geopolitical problems; • identify the interacting factors on the emergence and development of political conflicts; • apply the skills of perception of modern problems of geopolitics, political geography and geoconflictology through geographical thinking.

Course title	World economy
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Interaction of society and nature 16 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) <p>The purpose of the course is to study economic reality in its relation to space and the interaction between homo economicus and space.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • determine the influence of spatial factors on the sphere of production and distribution of goods;

	<ul style="list-style-type: none"> • use knowledge to expand the economic activity of the global economy; • to present the economic reality in accordance with the specifics of the space and the methods of achievement.
--	---

Geography of Kazakhstan 15 academic credits

During the module, pre-service teachers develop integrated knowledge by studying natural socio-economic, geo-economic, geopolitical features, population, and results of economic activity of their country. They develop their knowledge about the spatial diversity of human life and activity, the role of humans and mankind in the geographical environment, and the contribution of people to the development of world civilization. They also consider the issues of fostering citizenship and patriotism, and develop their spiritual and moral values, as well as respect for the history and culture of their country.

Course title	Physical Geography of Kazakhstan
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 15 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (7,9) • Competence area for Value-oriented competences (15,18) <p>Objective: to study the physical and geographical conditions, geographical location and natural features of Kazakhstan.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • use knowledge about the patterns of formation and interrelation of components of geosystems to study the natural environment of Kazakhstan;

	<ul style="list-style-type: none"> • use the knowledge of the theoretical foundations of the physical geography of Kazakhstan; • use cartographic material to analyze the interrelation of components of geosystems of the Republic of Kazakhstan; to identify patterns of development of natural complexes and problems of physical geography of Kazakhstan at the local and regional levels.
Course title	Socio-Economic Geography of Kazakhstan
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 15 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3,4) • Competence area for Research (14) <p>Purpose: to study the economic and geographical position of Kazakhstan.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • compile indicators of the economic development of countries in order to compare the sectors of the economy of the Republic of Kazakhstan; • use knowledge about the factors of the placement of the economy and the features of the placement of economic sectors; • assess the development of the economy of Kazakhstan for the sustainable development of the economy and the creation of favorable living conditions for people; • analyze economic and geographical characteristics in order to classify the branches of the economy of Kazakhstan.
Course title	Geography of the regions of Kazakhstan

Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 15 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3,4) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) • Competence area for Value-oriented competences (17) <p>Purpose: to study the nature, population, economy, culture and social organization of individual regions of Kazakhstan.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • develop a mini-project on the state of the regions in the context of socio-economic development of the regions; • compare socio-economic development, population and economy of the regions; • substantiate, based on the analysis of information, hypotheses about changes in the sectoral and territorial structure of the economy of Kazakhstan and possible ways to solve problems.

Course title	Agricultural regions of Kazakhstan
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 15 academic credits
Academic credits	5

Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,7) • Competence area for Value-oriented competences (15) <p>The purpose of the course is to study the issues of state regulation of agriculture, the sustainable mechanism of agriculture in the agrarian economy, and the factors of increasing the competitiveness of our country.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provide a description of the current state of agricultural development; • identify regions with a large agricultural potential of the country, to solve the problems of the economy; • analyze the growth of competitiveness of products for rural development; • assess the employment level of the rural population, taking into account the specifics of its development.

Course title	Integration of Kazakhstan with the border regions
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 15 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for Research (14) <p>The purpose of the course is to study the issues of Kazakhstan's integration with the border regions, increasing the competitiveness of the region in a market economy.</p>

Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • to argue for Kazakhstan"s role in global economic integration; • to conduct research on various sources of information, the integration of Kazakhstan with the border regions; • compare the structure of economic cooperation and trade turnover of Kazakhstan with global economic associations and with border regions; • Analyze the geographical structure of Kazakhstan"s exports and imports.
Course title	Tourist and recreational regions of Kazakhstan
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 15 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for Research (14) • Competence area for Value-oriented competences (15,16) <p>Purpose: to study the volume of tourist needs, both natural and socio-economic in nature.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • use knowledge about the tourist and recreational resources of Kazakhstan to classify attractive mountain, recreational, natural, aquatic, and sightseeing areas of the country; • compare the climatic conditions of Kazakhstan with other countries for the development of tourism; • evaluate the recreational resources of Kazakhstan to meet current trends in tourist demand.

Course title	Industrial regions of Kazakhstan
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 15 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3,4) • Competence area for practical methods of teaching geography (9) <p>The purpose of the course is to identify the industrial regions of Kazakhstan.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • use the knowledge of Kazakhstan's industrial complexes to explain the location of the country's productive forces; • analyze the impact of industry to explain the level of development of the productive forces of society; • evaluate the development of Kazakhstan's industry with a view to its impact on the country's environment.

Course title	Agro-industrial complex of Kazakhstan
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Geography of Kazakhstan 15 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3,4) • Competence area for practical methods of teaching geography (9)

	The purpose of the course is to study the issues of state regulation of the agro-industrial complex of Kazakhstan.
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • give a description of the current state of development of the agro-industrial complex of Kazakhstan; • Identify the country's agro-industrial complexes to solve economic problems; • analyze the growth of competitiveness of products for the development of the agro-industrial complex; • assess the employment level of the rural population, taking into account the specifics of its development.

Digitalization of geographical education 10 academic credits

During the module, pre-service teachers learn about the basic issues of using geographic information system technologies contributing to their understanding of mapping by using innovative technologies and reflecting various aspects of the territorial organization of the population and all aspects of life in society. Pre-service teachers develop their competences in the use of innovative methods in geography teaching.

Course title	Cartography with the basics of topography
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Digitalization of geographical education 10 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6) <p>Objective: to acquire the necessary knowledge in the field of cartography and the skills of using geographical maps.</p>

Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • distinguish between types and types, the content of general geographic, thematic and special maps for use in various spheres of life; • use of topographic maps in educational and practical research to carry out computational and graphic work; • structure cartographic models in order to acquire new knowledge.
-------------------	--

Course title	GIS technologies in geography
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Digitalization of geographical education 10 academic credits
Academic credits	5
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,9) <p>Objective: to acquire skills in processing geographical information using geoinformation systems technologies.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • use methods and methods of processing geographical data to solve the tasks of educational activities; • apply geoinformation technologies to solve practical problems and perform calculations on digital maps; • make digital maps of your area based on the results of observations of the state of the weather.

Research skills in geography 12 academic credits

During the module, pre-service teachers study a set of scientific courses that investigate the characteristics of geographical research methods. Pre-service teachers develop their competences of research activities allowing them to reveal the methodology of scientific knowledge.

Course title	Methods of geographical research
Component	Subject component, University component
Cycle	Major disciplines
Module	Research skills in geography 12 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for Research (12,13) <p>Purpose: to study the main methods and sources of geographical information used in geographical research.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • know the methods of geographical research and be able to analyze and process the data obtained; • conduct observations of geographical phenomena and processes using mathematical techniques; • apply research methods in geography to scientifically describe processes and phenomena.

Course title	Smart education: geography and artificial intelligence
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Research skills in geography 12 academic credits
Academic credits	3
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (9)

	<ul style="list-style-type: none"> • Competence area for Research (10,11) <p>Teaching students to master geography using modern methods using Smart educational technologies and the effective use of artificial intelligence (AI) tools in the analysis and visualization of geographical data.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • familiar with digital topographic and thematic information sources (e.g., USGS, Copernicus) and their processing methods for spatial analysis; • conducts practical analysis and evaluation of various spatial data using geographic information systems (GIS) and artificial intelligence tools (for example, ML models); • has experience in data visualization through the creation and design of interactive electronic geographical maps; • gains experience in forecasting and modeling various geographical processes under study (such as urban growth, landscape changes) using artificial intelligence methods

Course title	Basics of scientific research
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Research skills in geography 12 academic credits
Academic credits	5
Course/Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,7) <p>During the course, pre-service teachers develop their understanding of the general scientific methodology of psychological and pedagogical research, and the preparation for the organization of research in the field of education. They master the knowledge of the evolution stages of research in education, as well as the basic approaches of research, and the methods of organizing and</p>

	conducting scientific research.
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • familiar with the methodological foundations of scientific research (hypothesis, object, subject, purpose and objectives) and types of research methods; • have experience in reviewing scientific literature, systematic data collection and analysis (using qualitative and quantitative analysis methods); • gain experience in the implementation of a scientific project (planning, implementation, summing up) and its design in accordance with scientific rules in the form of an article, report, presentation; • formulate research results, acquire the skills to present and defend themselves to the scientific community, as well as the basic principles of research ethics.

APPLIED GEOGRAPHY 4 academic credits

As part of the elective module, future teachers study a range of disciplines that explore modern toponymy and toponymy of their native land, regionalism and geography of foreign countries. Future teachers develop their disciplinary competencies, allowing them to reveal the methodology of geographical cognition.

Course title	Modern toponymy
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Applied Geography 4 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for practical methods of teaching geography (6,9) • Competence area for Research (11) <p>Purpose: to study the patterns of spelling and pronunciation of place names, the factors that determine the diversity of</p>

	geographical names.
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identify the diversity of toponyms based on the pronunciation analysis of toponyms; • apply different methods of recording natural territorial and aquatic names; • identify problems of formation and changes of geographical nomenclature. • Provide examples of local geographical names of various regions and peoples of the Earth.
Course title	Regionalism
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Applied Geography 4 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,3,4) • Competence area for Research (12) <p>The purpose of the course is to study the location of the country"s productive forces and the territorial features of the regional economy.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • compare the socio-economic development, population and economy of the regions; • develop examples for solving the problem of the country"s economic development; • Substantiate, based on the analysis of information, hypotheses about changes in the sectoral and territorial structure of the world economy and possible ways to solve problems of economic development.
Course title	Geography of foreign countries

Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Applied Geography 4 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence description	<p>The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competence area for theory and methodology of geographical science (1,3) • Competence area for practical methods of teaching geography (6,7) • Competence area for Research (10) <p>The purpose of the course is to study the patterns of territorial organization, social infrastructure in connection with the mode of production and the peculiarities of the geographical environment.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • explain the features and patterns of the territorial organization of the economy in different countries and regions; • identify the location of production due to the peculiarities of the geographical environment; • economic and geographical study of the processes of using the territory, analyze the distribution and redistribution of resources between different industries and activities.

Course title	Toponyms of the region
Component	Subject component, Optional component
Cycle	Major disciplines
Module	Applied Geography 4 academic credits
Academic credits	4
Course/ Competence	The purpose of this course is to improve the following areas of subject competence:

description	<ul style="list-style-type: none"> • Competence area for practical methods of teaching geography (6,9) • Competence area for Research (11) <p>Purpose: to study the geographical names of the region, to analyze toponymic information.</p>
Learning outcomes	<p>Pre-service teachers demonstrating competence can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identify differences between the established official name of facilities and the use by the local population; • apply different methods of recording toponymic information; • Conduct field research to obtain information about the local use of geographical names; • analyze the location of the place, object, or area to which the given name refer

FINAL ATTESTATION 8 academic credits

Final attestation of the graduate is mandatory and is carried out after mastering the educational programme in full. The aim of the attestation is to evaluate the level of maturity of general cultural and professional competences of the graduate, as well as their readiness to perform basic professional activities.

Final attestation work (*Oral Exam, Written Exam, Diploma work, Research project, Development project, Organisational project, Strategic project, Art project*)

4.3 The structure of the compulsory component

The Compulsory Component (Cycle of General Education Studies) consists of 56 academic credits (51 academic credits mandatory studies and 5 academic credits optional studies) and includes the following modules and courses

Name of modules and courses	Academic credits
COMPULSORY COMPONENT (CYCLE OF GENERAL EDUCATION STUDIES)	56
MANDATORY STUDIES	51
Module of historical and philosophical competencies	10

<p><i>History of Kazakhstan</i> Kazakhstan in Ancient and Medieval Times. Prehistoric society. Settlements, economy, and household (2.5 million - 12 thousand B.C. - 4th century). Ethnogenesis of Kazakh nation. Medieval Kazakhstan (IV-XV cc.). Kazakh Khanate. Geopolitical position of the Kazakh state. Kazakh Khanate: formation, rise, decline. Social history (mid- XV - beginning XVIII cc.). Kazakhstan in a colonial period (30-40s of XVIII - 60s XIX cc). Kazakhstan in the beginning of XX century. Formation of a poly-ethnic structure of the population. Kazakhstan in the Soviet period (February-October, 1917 - August, 1991) Kazakhstan - Independent State. The Modern period in the country's history (December 1991 - up to the present).</p>	5
<p><i>Philosophy</i> Origins of a culture of thinking. The subject and method of philosophy. Foundations of philosophical understanding of the world. Consciousness, spirit and language. Ontology and metaphysics. Ethics. Philosophy of values. Philosophy of freedom. Philosophy of art. Society and culture. Philosophy of history. Philosophy of religion. Philosophy of modern Kazakhstan.</p>	5
<p>Module of socio-political knowledge (sociology, political studies, cultural studies, psychology)</p>	8
<p><i>Sociology</i> Sociological studies in understanding the social world. Sociological research. Social structure and stratification of society. Socialization and identity. Family and modernity. Deviation, crime, social control. Religion, culture, society. Sociology of ethnicity and the nation. Education and social inequality. Mass media, technology and society. Economics, globalization, labor. Health and medicine. Population, urbanization, and social movements. Social change.</p>	2
<p><i>Political studies</i> Main stages in the development of political science. Politics as part of social life. Political power. Political elites, leadership. Political system of society. State and civil society. Political regimes. Electoral systems, elections. Political parties, party systems and socio-political movements. Political culture, behavior. Political consciousness, ideology; development, modernization; conflicts and crises. World politics, modern international relations.</p>	2

<p><i>Cultural studies</i></p> <p>Morphology of culture. Language of culture. Semiotics of culture. Anatomy of culture. Nomadic culture. Cultural heritage of proto-Turks. Medieval culture. Central Asia. Cultural heritage of Turks. Basis of the Kazakh culture. Kazakh culture in the XVIII - end of XIX century, XX century. Kazakh culture in the context of modern world processes, and in the context of globalization. Cultural policy of Kazakhstan. State program "Cultural heritage".</p>	2
<p><i>Psychology</i></p> <p>Personality in the context of national consciousness. Me and my motivation. Emotions, emotional intelligence. Human will, psychology of self-regulation. Individual-typological features. Values, interests, norms. Psychology of the meaning of life, professional self-determination, health. Communication between individuals and groups. The perceptive side of communication. The interactive side of communication. The communicative side of communication. Social and psychological conflict. Patterns of behavior in conflict. Effective communication techniques</p>	2
Instrumental and communication module	25
<p><i>Russian /Kazakh language</i></p> <p>Proficiency in accurate use of vocabulary, scientific terms, syntactic constructions in oral and written communication; conversation skills. Business communication, letter-writing, report-writing, review, essay-writing skills; meaningful reading of texts, ability to express own idea. Fluent speaking in various conversations, mastering the ability to carry on a conversation, discussion. Functional styles of speech as a historically developed system of speech means, a variety of literature language.</p>	10
<p><i>Foreign language</i></p> <p>Social and domestic sphere of communication. Me and my family. Social and cultural sphere of communication. World map. Customs and Traditions. Educational and professional sphere of communication: Future profession. A modern home. Family in modern society. Cultural and historical background. Education. Profession. Human and nature, environmental problems. News, media, advertising.</p>	10
<p><i>Information and communication technologies</i></p> <p>ICT role in society development. Standards in ICT. Introduction to computer systems. Software. Operating systems. Human-computer interaction. Database systems. Data analysis. Data management. Networks and telecommunications. Cybersecurity. Internet</p>	5

technologies. Cloud and mobile technologies. Multimedia technologies. Smart technology. E-technologies. E-business. E-learning. E-government. ICT in industries. Prospects of ICT development.	
Health Promotion module	8
<i>Physical education</i> Principles of physical education. Scientific basis of physical education. Modern recreational systems, basics of body physical state monitoring. Main methods of practicing sports and physical education independently. Professional physical training. General physical training. Speed. Running. Relay races. Execution of exercises for: endurance, flexibility, agility, coordination, balance, gymnastic and acrobatic exercises. Strength. General training exercises. Special physical training.	8
OPTIONAL COMPONENT	5
<i>Fundamentals of law and anti-corruption culture</i> Considered the basic concepts and links of the legal system and legislation of the Republic of Kazakhstan, state and constitutional construction, the foundations of anti-corruption culture, the principles of academic integrity	5
<i>Fundamentals of economics, entrepreneurship and financial literacy</i> This course develops fundamental knowledge in economics, entrepreneurship, and financial literacy. Students learn about market relations, business basics, and managing personal and family budgets. It fosters initiative, teaches financial planning, and risk assessment. As a result, students become capable of making informed and effective decisions in today's dynamic economic environment.	5
<i>Ecology and life safety</i> The main patterns of functioning of living organisms, ecosystems at various levels of organization, the biosphere as a whole, and their sustainability; the interaction of biosphere components and the environmental consequences of human economic activity, especially in the context of increased environmental management; modern ideas about concepts, strategies, and practical tasks of sustainable development in various countries and the Republic of Kazakhstan; problems of ecology, environmental protection, and sustainable development. Life safety, its main provisions. Dangers, emergencies. Risk analysis and risk management. Human security systems. Destabilizing factors of modernity. Social dangers, protection	5

from them: dangers in the spiritual sphere, politics, protection from them: dangers in the economic sphere, dangers in everyday life, everyday life. The system of life safety agencies and the legal regulation of their activities	
Total academic credits	56
4.4 Progression of the studies	

Modules and courses	BA degree, 4 academic years							
	1. year		2. year		3. year		4. year	
	1 sem	2 sem	3 sem	4 sem	5 sem	6 sem	7 sem	8 sem
PEDAGOGICAL COMPONENT								
SUPPORTING LEARNERS AS INDIVIDUALS – 16 academic credits								
Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication 3 academic credits			3					
Educational Science and Key Learning Theories 3 academic credits				3				
Inclusive Educational Environment 3 academic credits						3		
Age and Physiological Features of the Development of Children 4 academic credits		4						
Planning and individualization of geography teaching 4 academic credits						4		
TEACHING AND ASSESSMENT FOR LEARNING – 9 academic credits								
Methods and technologies of teaching 5 academic credits			5					
Assessment and Development 4 academic credits						4		
TEACHER AS A REFLECTIVE PRACTITIONER – 9 academic credits								

Pedagogical studies 4 academic credits				4				
Research, Development and Innovation 5 academic credits							5	
TEACHER AS A FACILITATOR OF LEARNING – 25 academic credits								
Introduction to the teaching profession 2 academic credits		2						
Psychological and pedagogical assessment 2 academic credits				2				
Pedagogical approaches 6 academic credits						6		
Research and innovation in education 15 academic credits								15
COMPULSORY COMPONENT								
HISTORICAL AND PHILOSOPHICAL COMPETENCIES – 10 academic credits								
History of Kazakhstan 5 academic credits		5						
Philosophy 5 academic credits			5					
SOCIO-POLITICAL KNOWLEDGE – 8 academic credits								
Sociology 2 academic credits			2					
Political studies 2 academic credits			2					
Cultural studies 2 academic credits				2				
Psychology 2 academic credits				2				
INSTRUMENTAL AND COMMUNICATION – 25 academic credits								

Russian /Kazakh language 10 academic credits	5	5						
Foreign language 10 academic credits	5	5						
Information and communication technologies 5 academic credits	5							
HEALTH PROMOTION – 8 academic credits								
Physical education 8 academic credits	2	2	2	2				
Optional Component – 5 academic credits								
Fundamentals of law and anti-corruption culture 5 academic credits				5				
Fundamentals of economics, entrepreneurship and financial literacy 5 academic credits								
Ecology and life safety 5 academic credits								
SUBJECT COMPONENT								
GEOGRAPHICAL PICTURE OF THE WORLD – 10 academic credits								
Theory and concept of modern geography 5 academic credits							5	
Nature Sciences 5 academic credits	5							
PHYSICAL GEOGRAPHY – 24 academic credits								
General Earth Science 5 academic credits	5							
Geology with the basics of geomorphology 5					5			

academic credits								
Meteorology and Climatology 5 academic credits		5						
Hydrology and protection of water resources 5 academic credits						5		
Physical geography of parts of the world and oceans 4 academic credits			4					
Hydrology of the land 4 academic credits								
Biogeography 4 academic credits								
Landscape studies 4 academic credits								
PUBLIC GEOGRAPHY – 25 academic credits								
Geoeconomics 5 academic credits							5	
Geopolitics 5 academic credits							3	
Country Studies 4 academic credits					4			
Geography of the population 4 academic credits					4			
Medical geography 4 academic credits					4			
Public geography 4 academic credits								
Recreational geography 5 academic credits						5		
Cultural geography 5 academic credits								
INTERACTION OF SOCIETY AND NATURE – 16 academic credits								

Economics of Environmental management 4 academic credits					4			
Environment and Sustainable Development 5 academic credits							5	
Climate change and its consequences 3 academic credits			3					
Geoglobalistics 4 academic credits					4			
Geography of natural risk 4 academic credits								
Geoconflictology 4 academic credits								
World economy 4 academic credits								
GEOGRAPHY OF KAZAKHSTAN – 15 academic credits								
Physical Geography of Kazakhstan 5 academic credits				5				
Socio-economic geography of Kazakhstan 5 academic credits				5				
Geography of the Kazakhstan regions 5 academic credits							5	
Agricultural regions of Kazakhstan 5 academic credits								
Integration of Kazakhstan with border regions 5 ECTS								

Tourist and recreational regions of Kazakhstan 5 academic credits								
Industrial regions of Kazakhstan 5 academic credits								
Agro-industrial complex of Kazakhstan 5 academic credits								
DIGITALIZATION OF GEOGRAPHICAL EDUCATION – 10 academic credits								
Cartography with the basics of topography 5 academic credits	5							
GIS technologies in geography 5 academic credits						5		
RESEARCH SKILLS IN GEOGRAPHY – 12 academic credits								
Methods of geographical research 4 academic credits			4					
Smart education: geography and artificial intelligence 3 academic credits						3		
Basics of scientific research 5 academic credits							5	
GEOGRAPHY – 4 academic credits								
Regionalism 4 academic credits								
Modern toponymy 4 academic credits							4	
Geography of foreign countries 4 academic credits								

Toponyms of the region 4 academic credits								
FINAL ATTESTATION - 8 academic credits								
Final attestation								8
Academic credits in total	32	28	30	30	31	29	37	23
4.5 Requirements for the successful completion of curriculum								
<p>For successful completion of the educational program, students shall have:</p> <ul style="list-style-type: none"> – minimum credits for core and major subjects; – achievement of all learning outcomes; – successful completion of compulsory and optional courses; – successful fulfillment and defense of Final attestation work (<i>Oral Exam, Written Exam, Diploma work, Research project, Development project, Organisational project, Strategic project, Art project</i>); – the minimum average achievement score. 								

5. Description of pre-service teachers' work

Students' work includes contact teaching, individual, pair and group work, assignments, exams, etc. 1 ECTS = 30 hours of student work.

Students' individual and/or pair and group work is divided into two parts: individual and/or pair and group work supervised by a teacher and the work that is performed entirely independently.

Students' individual and/or pair and group work is carried out on a specific list of topics allocated for independent/group study, provided with educational and methodical literature and recommendations for each course. Students' individual and/or pair and group work supervised by a teacher is carried out according to the schedule, which determines the university or the teacher themselves.

The entire scope of work performed entirely independently is supported by assignments that require the student to work independently on a daily basis.

The ratio of time between classroom contact work, students' individual and/or pair and group work supervised by a teacher, and the work that is performed entirely independently for all types of educational activities is determined by the educational institution independently. At the same time, the amount of classroom work and students' individual and/or pair and group work supervised by a teacher is 1440 hours per year, the scope of work that is performed entirely independently - 360 hours per year.

6. Evaluation methods/Assessment

6.1 Assessment

The Assessment of learning outcomes is based on the competence objectives of the modules and the resulting evaluation criteria of the courses. Assessment criteria are used as a basis for various tasks. Learning tasks include independent tasks, group tasks, plans, reports, group discussions, group tests, development tasks, laboratory tasks, various tasks for reflection and evaluation, or activating tasks. The assessment generates information for the pre-service teacher about his or her achievement of the competence goals of the pedagogical education modules.

Assessment is at the heart of all competence-based education. Competence-based assessment should measure not only what a pre-service teacher knows, but also take into account skills and whether Pre-service teachers can apply what they know to real life problems or situations. Pre-service teachers should be given assignments and non-standard problems in situations that students are likely to encounter in the workplace. Assessment plays a very important role in competence-based training. Based on the recognition of prior competence and personal situation, competence can be demonstrated on a per-course basis. The demonstration of competence can cover the entire training module. Specific guidelines regarding the practice of recognizing and accrediting prior training or training received elsewhere.

Studies are evaluated on a scale basis. Learning achievements (knowledge, abilities, skills and competencies) of Pre-service teachers are evaluated in points on a 100-point scale, corresponding to the internationally accepted letter system with a numeric equivalent (positive grades, in descending order, from "A" to "D", and "unsatisfactory" - "FX", "F")

Alphabetic system of evaluation of Pre-service teachers' learning achievements, corresponding to the digital equivalent of the four-point system.

Assessment by letter system	Digital equivalent of points	% content	Assessment according to the traditional system
A	4.0	95-100	Excellent
A-	3.67	90-94	
B+	3.33	85-89	Good
B	3.0	80-84	
B-	2.67	75-79	
C+	2.33	70-74	Satisfactory
C	2.0	65-69	
C-	1.67	60-64	
D+	1.33	55-59	
D	1.0	50-54	
FX	0.5	25-49	Unsatisfactory

F	0	0-49	
<p>The purpose of assessment is to provide guidance and encouragement to Pre-service teachers, develop their self-assessment abilities, provide information about Pre-service teachers' competences, and ensure that the competences and intended learning outcomes defined in the educational programme are achieved. Self-assessment skills and peer assessment are considered as the main skills of the world of work, and assessment is a central tool to support the development of these skills during study.</p>			
<p>6.2 External evaluation</p>			
<p>1) Design of new educational programmes Internal quality assurance system</p>			
<p>The new curriculum needs to be designed through engagement with all stakeholders, including students, faculty and employers. The aim throughout the process is to retain and further develop the strengths and high quality of the existing programme while addressing some of the challenges of the current programme, such as the workload demand on students and the need for a course on education management. A survey of all students and alumni, together with focus group discussions and interviews with alumni and employers, also inform the design of the programme. All faculty are involved in discussions of programme aims and learning outcomes, and programme teams worked collaboratively to design the courses for their area of specialization.</p> <p>On the basis of the faculty (school) of the university, a council on academic quality is formed, which makes decisions on the content and conditions of implementation of curricula, on the policy of evaluation and other academic issues of the faculty (school), organizing a survey of students on the quality of curricula and (or) disciplines/modules.</p>			
<p>2) Procedures for external evaluation of the educational programmes. Continuous Improvement</p>			
<p>All faculty are actively engaged in continuous improvement of their courses as an integral part of the culture of university and their own professionalism as experts in education. In addition to formal student feedback mechanisms such as course evaluations and Student Committee meetings, faculty and students are to communicate closely regarding specific courses and the programme as a whole. The process of continuous reflection and improvement informs the Annual Programme Monitoring process, in which individual faculty reflect on courses they have taught, this feeds into specialization-level reflection and suggestions for improvements, and this in turn goes to programme and School level reflection and plans for further improvement.</p> <p>Universities have regular, formal mechanisms for obtaining feedback from employers and the professional community. These interactions also inform the continuous improvement of the programme.</p>			

For the improvement of the quality assurance of the educational programmes, the universities need to:

- develop an internal quality system that has a delicate balance between quality assurance and quality enhancement. While quality assurance is more of a preventive measure, quality enhancement has higher-order aims and implies transformational change (Jones, 2003).
- raise institutional awareness and develop deep understanding of the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) (2015) and implement ESG 2015 standards.
- regularly revisit the existing institutional quality processes for ongoing improvement.

3) Accreditation

There are institutional and specialised accreditation in Kazakhstan, they remain voluntary for higher educational institutions. However, accreditation is one of the conditions for obtaining state grants for student education.

7. Faculty requirements

7.1 Faculty Requirements

Availability of teachers in accordance with the disciplines of the educational programme, the correspondence of teachers' education to the profile of the taught disciplines and/or their academic or research degree of "Doctor of Philosophy (PhD)" or "Doctor in Profile", and/or the academic title of "Associate Professor (Associate Professor)", or "Professor" (if any) and/or teachers with the degree of "Master" to the profile of disciplines and (or) senior teachers with at least three years of experience as a teacher or experience practical work on the profile for at least five years.

The advanced/academic degree of the teaching staff corresponds to the academic degree of the doctor/candidate of sciences or the advanced/academic PhD degree of the doctor or master. Basic education or postgraduate education or doctorate/candidate of science degree, advanced/academic PhD degree must correspond to the subjects taught.

7.2 Additionally Required Faculty

Part-time teachers in the main place of work engaged in practical professional activities in the profile of the subjects taught, with at least 3 years of work experience in the field of training. Additionally, leading scientists, specialists from other higher education institutions and research organizations, teachers, and supervisors of schools in corresponding categories such as: expert teacher, research teacher, master teacher, can be involved in the work.

7.3 Required professional development of faculty

On the basis of the Law of the Republic of Kazakhstan "On Education" (2007; with amendments dated 27.12.2019) and other regulatory legal acts regulating the activities of higher education organizations in the Republic of Kazakhstan, a teacher who carries out professional activity in a higher education organization has the right for professional development at least once every five years for a duration of no more than four months.

The development of professional competences is also one of the priorities adopted in the Republic of Kazakhstan "Concepts of lifelong learning (continuing education)" (2021).

7.4 Required additional administrative staff

Vice-rector for academic affairs is responsible for planning and monitoring the implementation of educational services.

Responsibility for arranging and coordinating the implementation of the specific steps of the procedure and the quality of the outputs rests with the heads of divisions.

8. Resources

8.1. Library Resources

The library collection is an integral part of the information resources and includes educational, teaching, scientific and other literature.

Availability of a library fund of educational and scientific literature: in the format of printed and electronic publications for the last ten years, providing 100% of the disciplines of the curricula, including those published in the languages of instruction. Updating of the library fund should be carried out in accordance with the regulations of the Republic of Kazakhstan.

8.2. IT Resources

University provides Pre-service teachers with educational and teaching literature and (or) electronic resources necessary for successful implementation of curricula, provides the functioning of the information system of education management (high-tech information and educational environment, including the website, information and educational portal, automated system of credit technology training, a set of information and educational resources).

8.3 Infrastructure

University provides equipment with educational, methodological, scientific and other literature, classrooms with multimedia complexes, computer rooms, access to broadband Internet, sports, material and technical, educational and laboratory facilities and equipment necessary for the implementation of curriculum.

9. Additional information

9.1 Additional materials

Inclusion is one of the most important cross-cutting principles of the

curriculum (see more in Annex 1.). Inclusion in education means that all students, regardless of their possible impairments or disability, should have the opportunity to participate in the regular school systems and study with their peers. The teacher education emphasizes on Pre-service teachers' perceptions of themselves as experts in implementing curriculum for diverse learners based on the principles of pedagogy of difference or universal design for all. It is important to renew inclusive pedagogies such as co-teaching and differentiating. It is important that not only the specialized teachers (special education teachers) but all teachers can work in an inclusive educational environment. Thus, competences of all Pre-service teachers need to be developed in areas such as:

Knowledge of the concepts and principles of inclusive education:

- Evaluation of one's own activity in terms of the values of inclusion.
- Understanding of the implementation of the principle of inclusiveness in education implemented by a flexible model of the educational process: adaptive programmes, changing the ways of assessing educational achievements.
- Understanding of children's different abilities and application of different trajectories to support versatile learners.

Practical applications in teaching:

- Designing of an adapted/individual programme for a child with special education needs in specific subject.
- Using of multimodal universal teaching methods, simple structured speech, use alternative communication.

9.2 E-learning

The rapid development of digital technologies requires the study of not only specific software tools, but the development of Pre-service teachers' competences on using virtual learning environments and tools in teaching and choosing pedagogical methods suitable for learning processes in digital learning environments (psychological and didactic justification). For this the universities need:

- to create provisions for the professional development of Pre-service teachers with the effective use of digital technology;
- to develop competences of Pre-service teachers on understanding how individual educational needs of their students can be considered when using digital tools or in virtual learning environments;
- to develop digital competences of Pre-service teachers on using digital learning environments and tools in assessment, such as gamification, digital tests and quizzes, and other formats of digital evaluation;

- to promote Pre-service teachers’ capabilities in assessing their digital competences and the use of digital tools in pedagogical processes in relation to the requirements of the employers (schools) daily operations;
- to put into practice the integration of education, science, and industry, and involve professional communities in teaching school students the basics of applying and using digital technology, and perform an independent assessment of the practical skills acquired;
- to include digitalization into the educational process for in-service teachers to increase efficiency and practical application of digitalization in education;
- to promote the implementation of global standards in digitalization in initial teacher education (i.e. International Society for Technology in Education (ISTE) and the establishment of an expert community of educators in digitalization.

10. Approval

- Ensure a review of the developed curricula, its coordination and approval by the Republican Educational and Methodological Council of Higher and Postgraduate Education.
- Scale up all developed curricula in pedagogical universities

APPENDIX 1: Main principles of the curriculum

Competence-based approach

Competence-based approach is a learning-oriented way to organise and implement teaching. It is an alternative to more traditional educational approaches mainly focusing on what learners are expected to learn about in terms of traditionally-defined subject content. In designing the curriculum following the principles of competence-based approach, the focus is on what we want our students to learn. Thus, it is essential to define the competences that the students are supposed to learn during their degree programs. The articulation of competences should include both discipline specific skills as well as the generic competences or soft skills that the teacher students should develop during the curricula. Soft skills include, for example, leadership, communication and collaboration skills, reflection skills, social and emotional intelligence etc. The development of these soft skills should be included in all the curricula, the competences and learning outcomes as well as the implementation of the curricula.

After defining the degree level competences, the learning outcomes of study units and study modules should be compiled by comparing them to the objectives of the entire degree. Learning outcomes represent the desired state, which is expressed as knowledge, skills and attitudes. The written learning outcomes of all the interconnected study units should also make visible the accumulated competence. Planning competence-based learning thus starts at degree programme level and is then realised at study unit level through the learning outcomes, the execution of the study unit and its assessment.

The reason for using competence-based approach to designing curricula is that it makes it possible to design courses and study programs in a more student-centred way. Student-centred approach means that the key knowledge and skills that the students need to achieve during their studies determine the content of the course or study programme. The aim of the competence-based approach to designing curricula is that the students acquire the knowledge, skills and attitudes/values that are essential. Further, the competence-based approach supports students to identify the knowledge and skills specific to their discipline or field of education as well as the generic competences that accumulate during their studies and are common to all degrees.

To sum up the key elements in designing competence-based curricula, it is essential to focus on describing explicitly a) what competences (including subject-specific and general competencies) should a student have after graduation/after study unit/after an individual course, b) how do different study modules, courses and study modes support the development of the competencies, c) how is it ensured that the degree program and the learning objectives of the courses form a coherent entity supporting the development of the competencies, and d) how is it possible for students to make their competence visible (assessment related decision)

The implementation of all curricula should introduce methodologies that promote student-centeredness and active learning, such as gamification, PBL, etc. In a student-centred learning approach, students are active participants, placed at the core of the learning process. The learner is not seen as a passive receiver of knowledge but, rather, an active participant. The teacher's role becomes that of a guide who assists the learner in the difficult process of constructing his/her knowledge. Student-centred approach to teaching broadly means the shift of focus from the teacher to the student and their learning processes (Tran et al., 2010). The emphasis in student-centred approach to teaching is on what the student does and the ways to improve students' active engagement and deep approach to learning (Biggs and Tang, 2011; Prosser and Trigwell, 2014). In student-centred approach the student is seen as an active constructor of knowledge. Thus, the focus of the student-centred teaching practices is to develop autonomy and active learning that eventually enable lifelong learning.

Student-centred approach & Active Learning Methodologies

Student-centredness differs from traditional teaching approach, also known as teacher-centredness, in that the focus is on designing the teaching-learning process in a way that it promotes students' active participation and deep approach. Teaching that requires active engagement from students is likely to increase quality learning (Biggs and Tang, 2011). However, student-centered learning does not sideline or diminish the role of teachers. Instead, it seeks to use teachers' expertise in different ways to increase student engagement.

Student-centeredness requires a change in the mindset of the teachers and has many implications for the teaching practices. For example, teaching and learning activities should be designed in a way that they support and promote active learning. Active learning methods place greater responsibility on the learner rather than passive approaches such as lectures. Active learning activities promote higher order thinking skills such as application of knowledge and analysis and engage students in deep learning processes rather than surface learning. Furthermore, they enable students to transfer and apply knowledge better. There is a variety of active learning methods, such as case studies, problem-solving, group projects, debates, peer teaching, games etc. to mention a few. However, it should be kept in mind that the methods should always be chosen purposefully to support the attainment of the intended learning outcomes. Thus, when choosing the active learning methods, it should always be considered from the perspective of which methods support the attainment of the intended learning outcomes in a best possible way.

Constructive alignment

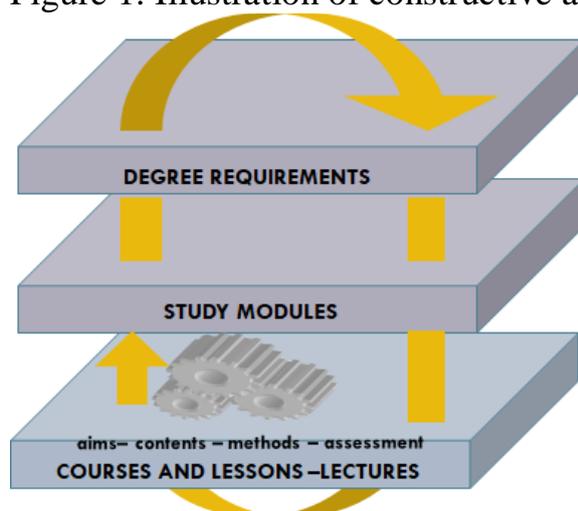
The principle of constructive alignment has long been promoted as a powerful way to enhance the quality of teaching and learning (Biggs and Tang, 2011). Constructive alignment is an integrative design for teaching and curriculum design in which the alignment between intended learning outcomes/competences, teaching-learning

activities and assessment tasks is emphasised to optimise the conditions for quality learning. The fundamental principle is that curriculum should be designed in such a way that the learning activities and assessment tasks are aligned with the intended learning outcomes (ILOs), and what the students should be able to do or demonstrate after completing the degree, module or a course. High quality learning may be supported by integrating these components together.

Constructive alignment reflects the more general paradigm shift from teacher-centred teaching to student-centred teaching described above. The central step in designing teaching is to define the intended learning outcomes or the competences that the students are supposed to learn during the learning process and how they will demonstrate that learning has taken place (Biggs and Tang, 2011). The role of the instructor is to engage the student in relevant activities that support the attainment of the intended learning outcomes (Biggs, 1996). By choosing appropriate teaching and assessment methods and tasks and aligning them with the intended learning outcomes/competences it is possible to effectively guide students' study practices and enhance deep, meaning-oriented learning (Biggs and Tang, 2011; Boud and Falchikov, 2006). Constructively aligned teaching is essentially a criterion-referenced system where the central elements, that is, intended learning outcomes, teaching-learning activities and assessment, are aligned and there is consistency throughout these elements.

Constructive alignment should be applied at all levels of the educational system, including institutional, departmental and classroom levels as teaching and learning take place in the whole system. In a good system, all aspects of teaching and assessment are tuned to support high level learning, so that all students are encouraged to use higher-order learning processes.

Figure 1. Illustration of constructive alignment

Research-based Initial Teacher Education

The recognition of the importance of research-based teacher education is growing worldwide (Flores, 2018). The research-teaching integration in the teacher educators' work has been suggested to be an effective solution to develop the profession in many aspects. They should be able to make explicit links between the educational theory, research and teaching practices. There is an increasing recognition that research is an important component of teacher education practices and is beneficial for preparing reflective practitioners (Flores, 2018). Research-based teacher education can take place in different forms. In its simplest form, it can mean that the teaching content is based on research, or that the teaching methods and pedagogical designs are based on research. It can also mean that teachers use inquiry-oriented methods in their teaching to enhance their students' own knowledge construction and research skills. Moreover, research-based teacher education can mean that the teacher educators themselves conduct research of their own work or more generally about topics related to teacher educators' work. The different forms of research-based teacher education identified in a recent research are presented in Table 1.

Teaching content is based on research	Teacher educators use their own or others' research as their teaching content to transfer academic knowledge to student teachers and develop the student teachers' independent thinking (Visser-Wijnveen et al. 2010).
Teaching methods and course design are based on research	Teacher educators benefit from their research work in teacher education and develop their teaching methods accordingly (Cochran-Smith 2005; Krokfors et al. 2011).
Applying inquiry-oriented methods in teaching	Teacher educators organise the course based on inquiry-oriented activities to guide student teachers to learn in an analytical and inquiring way to develop their pedagogical thinking (Krokfors et al. 2011).
Acting as researchers in teacher education	Teacher educators work as researchers and conduct research on what and how they teach, and on topics in teacher education (Cochran-Smith 2005).
Encouraging student teachers' involvement in research work	Teacher educators involve student teachers in research process to provide them with the experience of conducting research (Visser-

	Wijnveen et al. 2010).
A supportive relationship between research and teaching	Teacher educators consider the research-teaching nexus is complementary and fairly evident. Teaching and research support each other in a general and broad sense.

Table 1. Forms of research-based teacher education (Cao, Postareff, Lindblom-Ylänne & Toom, 2021)

Teacher education can adopt the research-based approach in diverse ways, and it is important to consider what kind of forms fit the cultural context and practices. The ultimate goal of research-based teacher education is to support student teachers to become pedagogically-thinking, reflective and inquiry-oriented teachers with an inquiring attitude towards teaching. Teachers' pedagogical thinking means the ability to analyse and conceptualise educational occasions and phenomena, to evaluate them as part of larger instructional processes and to make rational and theory-based decisions and justify their decisions and actions as teachers. Their readiness to consume as possibly also conduct research enhances their ability to meet the challenges of the future (Toom et al., 2010).

Research-based teacher education not only enhances the teacher educators' own professional development, but also enhances teacher students' reflective and deep learning. By engaging in research-based activities, the students can acquire a set of highly valued competences, such as critical thinking, problem solving and reflective skills (Lunenberg, 2010). Thus, it is important, that teacher educators support the student teachers' to become reflective practitioners with an inquiring attitude (see Toom et al., 2010), which they can learn not only from what their teachers say about how to teach, but most importantly, from how their teachers engage their students in collaborative and interactive teaching-learning activities (Berry, 2004).

To make research-based teacher education occur in practice, it should be made visible in the teacher education curricula. Secondly, the teacher education programmes should develop their students' inquiry-oriented and research-oriented approach to their work and enhance their research skills. Becoming an inquiry-oriented reflective practitioner requires time and space to deeply reflect on theory, practice, and the link between them. Therefore, the curriculum of teacher education should provide possibilities for reflection and practicing new skills.

Interdisciplinary learning

Content and Language Integrated Learning (CLIL)

CLIL (Content and Language Integrated Learning) is a dual-focused educational approach in which an additional language is used for learning and teaching of both content and language (Coyle, Hood & Marsh, 2010:1). The umbrella term of CLIL also includes a range of other language programs, such as bilingual education, English-medium of education or immersion programs (Coyle, 2007; Mehisto,

Marsh, and Frigols, 2008). But CLIL differs from those language programs by its equal focus on both content and language (Coyle, 2008; Dalton-Puffer, 2008; De Zarobe, 2008; Marsh, 2012). Thus, this approach is neither language learning nor subject learning but a combination of both; hence, attention is given both to the language and the content. Contrary to the common belief, the CLIL instruction takes place with and through a foreign language and it is not the approach when non-language subjects are taught in the foreign language (Eurydice, 2006).

The reasons for introducing CLIL include provision of a more holistic educational experience for the student as well as content-and language-learning outcomes realized in class. Furthermore, benefits of CLIL are also linked with insights from interdisciplinary research within neurosciences and education (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Due to these advantages CLIL is increasingly attracting stakeholders' attention across continents.

In terms of the curriculum implementation, the CLIL approach is inclusive and flexible; it includes a range of models that can be adapted according to the age, ability and needs of the students (Coyle, 2007). Thus, implementing CLIL varies based on the context. In primary stage, language learning can be embedded across the curriculum and link with one or more subjects of the curriculum. For example, through specific themes or projects (e.g. lifestyle, sports, and holidays).

Secondary CLIL can make specific links between a language and a subject (e.g. history through Kazakh, science through English) or it can take a broader approach integrating language with parts of curriculum. More recently, CLIL is less aligned to a single subject and is evolving through links with a variety of subjects or themes. The content for lessons can include particular aspects of the curriculum for individual subjects. In practical terms, lesson planning involves joint effort across a number of subjects focusing on the cross-curriculum feature for the secondary curriculum. But there is a need for research to explore whether such an approach is compatible with the local context.

The existing curriculum models integrating CLIL vary in length from a single unit which comprise a sequence of 2-3 lessons to a more sustained approach through modules lasting half a term or more. Some successful cases include schools with bilingual sections where subjects are taught through the medium of another language for extensive periods (Coyle et al., 2010).

STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) education

Interdisciplinarity in natural sciences and mathematics, so called STEM -education can be defined as “an effort to combine some or all of the four disciplines of science, technology, engineering, and mathematics into one class, unit, or lesson that is based on connections between the subjects and real-world problems” (Moore et al. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In S. Purzer, J. Strobel, & M. Cardella (Eds.), *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (pp. 35–60). West Lafayette: Purdue University Press.). STEM -pedagogy in teacher education aims to prepare students to

design, teach and develop research-based active learning STEM -lesson plans to educate competent citizens, who can access and make sense of science relevant to their lives and global perspectives (Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), 314-317.).

Active learning includes student centered active methods, such that project based education, and benefitting from diverse out of classroom learning environments and communities of learners and ICT. On the hand, Science education should also focus on competences with an emphasis on learning through science and shifting from STEM to STEAM (A = All) by linking science with other subjects and disciplines (Hazelkorn, Ellen & Ryan, Charly & Beernaert, Yves & Constantinou, Costas & Deca, Ligia & Grangeat, Michel & Karikorpi, Mervi & Lazoudis, Angelos & Pintó, Roser & Welzel-Breuer, Manuela (2015). Science Education for Responsible Citizenship. 10.2777/12626). In the ITE curricula in Kazakhstan, the A should include at least developing the English linguistic skills of teacher students (KAZ ITE D-3 Framework Report).

Digitalisation in Education and Teachers' Digital competence development

New information and communication technologies (ICTs) provide teachers and learners with an innovative learning environment to stimulate and enhance the teaching and learning process. In this context, novel educational concepts such as online learning, or blended and hybrid learning are being developed (López-Pérez, Pérez-López & Rodríguez-Ariza, 2011). Hybrid or blended learning can be defined as the integration of face-to-face classroom instruction learning with web-based tools and materials (e.g. Garrison & Kanuka, 2004), as contrast to fully online learning. Blended or hybrid learning is becoming increasingly significant to complement traditional forms of learning. Often these two terms are defined similarly, but can also be differentiated. Blended learning can be defined as a mix of various event-based activities, including conventional face-to-face classrooms instruction, e-learning, and self-paced learning, while in hybrid learning a part of the learning activities and assignments are transferred from the face-to-face environment to the distance learning environment (see Valiathan, 2002, in Koohang, Britz & Seymor, 2006).

Blended forms of learning has the potential to enhance both the effectiveness and efficiency of meaningful learning experiences, and some researchers have suggested that blended learning has the potential to be even more effective and efficient when compared to a traditional classroom model (see Garrison & Kanuka, 2004). Other benefits of blended forms of learning include convenience, student satisfaction, flexibility and higher retention (Koohang, Britz & Seymor, 2006).

Especially in situations where student numbers are high, online, blended or hybrid forms of learning have the potential to provide greater opportunities for improved learning (Osguthorpe & Graham, 2003). In teacher education, student teachers can also learn from their teachers the use of various digital tools and platforms. Thus, not

only teacher educators should have the skills to adopt digital tools in their teaching, but also student teachers should develop their digital skills during teacher education. Times faced with uncertainty and sudden changes, such as pandemics, require flexible and advanced use of digital tools and instructional practices functional in online contexts.

Inclusion in education and recognition of different learners

Inclusion in education is a principle which means that all students, regardless of their possible impairments or disability, should have the opportunity to participate in the regular school systems and study with their peers. Inclusion is based on several international United Nations declarations, such as the Salamanca Statement (1994) and The Universal Declaration of Human Rights (1948). Inclusive pedagogy is a pedagogical approach that is impacted by the sociocultural context of learning (Florian & Black-Hawkins, 2011) and it aims to respond to the diverse learning needs of students in as varied ways as possible.

The concepts of ‘inclusion’ and ‘diversity’ are reviewed in the teaching and education practices with the activities and arrangements that promote inclusion as the centre. The key words in education are educational equality, accessibility, individuality, lifelong learning and co-operation. The teacher training emphasizes on teachers’ perceptions of themselves as experts in implementing curriculum for diverse learners based on the principles of pedagogy of difference or universal design for all. It is important to renew inclusive pedagogies such as co-teaching and differentiating. The teacher’s task is to teach and guide students to become lifelong learners while taking each student’s individual learning style into account. Four core values related to teaching and learning have been identified as the basis for the work of all teachers in inclusive education (European Agency). These core values are associated with areas of teacher competence. The areas of competence are made up of three elements: attitudes, knowledge and skills. All teachers must commit to the idea of equality for all students. (Saloviita, 2018.)

Teachers’ professional development and change management

Considering the dynamic and constantly changing nature of teachers’ work, teachers at all levels must be continuous learners throughout their professional careers. Teachers’ professional development needs to address simultaneously the teachers’ beliefs and conceptions and the improvement in their practices (Timperley & Phillips, 2003), as well as integration of theoretical and practical knowledge (Tynjälä, Häkkinen & Hämäläinen, 2004). Often an experience of a successful implementation in teaching changes teachers’ attitudes and beliefs, and therefore, positive experiences are central for teachers’ professional development (Guskey, 1989).

Development and growing as a teacher can be understood in different ways: 1) growing understanding of one’s content area, in order to become more familiar with what to teach; 2) getting more practical experience as a teacher, in order to become more familiar with how to teach; 3) building up a repertoire of teaching strategies, in

order to become more skilful as a teacher; 4) finding out which teaching strategies work best for the teacher, in order to become more effective as a teacher, and 5) continually increasing understanding of what works for students, in order to become more effective in facilitating student learning (Åkerlind, 2007).

It is important to notice, that professional development of teachers is often a slow process. Furthermore, the development is not a linear continuum, but instead, the development may be interrupted by various reasons (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004). Some teachers may experience change and development as threatening and change processes often include feelings of anxiety or uncertainty (Postareff et al., 2008). Such negative emotions towards the change may narrow the teacher's attention (Fredrickson, 2001). Therefore, it is important to ensure that teachers receive enough support from diverse sources (e.g. peers, supervisors, work environment) and encouraging feedback. It is also important for teachers to understand, that failures are part of the teachers' professional development, and mistakes should be seen as learning opportunities. When teachers have the possibility to share experiences and engage in collaboration with their peers, it has been shown to have positive influences of their learning and development (Voogt, et al., 2011). When teachers feel well and are engaged in their work, they are more likely to engage in pedagogical practices that promote their development (Fredrickson, 2001). The development of teaching is, at best, a continuous process, and thus, teachers should be encouraged to reflect on their own teaching on a continuous basis to increase their pedagogical awareness (Parpala & Postareff, 2021).

Teachers should also be provided with agency, which refers to the teacher's possibilities to influence, make decisions and take actions. The aim of exercising agency is to create new work practices and transforming the course of activities (Hökkä et al., 2012). When teachers have a possibility engage in development and changes, and when they experience that their opinions truly matter, they are likely to become highly engaged in their work (e.g. Day, Elliot & Kington, 2005; Pyhältö et al. 2012).

Literature

- Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.
- Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer. 1295-1332.
- Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.
- Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.
- Boud, D. & Falchikov, N. (2006): Aligning assessment with long-term learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 31(4), p. 399-413
- Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.
- Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219–225.
- Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543–562.
- Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200–1214. Boston: Springer US.
- Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkman, p. 1–19. Heidelberg: Carl Winter.
- Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563-577.
- De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60–73.
- European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projects/te4i/profile-inclusive-teachers>
- Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.
- Fimyar, O., Yakavets, N., & Bridges, D. (2014). The contemporary policy agenda. In D. Bridges (Ed), *Educational Reform and Internationalisation. The case of school reform in Kazakhstan* (pp. 53-68). Peterborough, UK: Printondemand-worldwide.

- Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314-317
- Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.
- Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.
- Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95-105.
- Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers. , 13, p. 439-453.
- Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.
- Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83-102.
- IAC (2018). Analytical Report. Monitoring and assessment of implementation of a flexible form of management in universities. IAC.
- Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223-229.
- Koohang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion. Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. *In Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155-157).
- Krokfors, L., Kynäslahti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1–13.
- López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.
- Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680). Oxford, UK: Elsevier.
- McLaughlin, C., Winter, L., Kurakbayev, K., Kambatyrova, A., Torrano, D., Fimyar, O., Ramazanova, A. (2016). The Improvement of Secondary Education Curriculum of Kazakhstan in the Context of Modern Reforms (unpublished report). Astana: Nazarbayev University Graduate School of Education.

- Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Cordoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.
- Mehisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.
- Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.
- OECD (2014). Reviews of National Policies for Education: Secondary Education in Kazakhstan. Retrieved from: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264205208-en>
- OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.
- "On Education" (2007) Law of the Republic of Kazakhstan; with amendments dated 27.12.2019.
- On approval of the Lifelong Learning (continuing education) Concept (2021). Resolution No. 471 of the Government of the Republic of Kazakhstan dated 8 July 2021.
- Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.
- Parpala, A., & Postareff, L., (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the HowU Teach self-reflection tool. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja*, 4, 2021.
- Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.
- Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.
- Pyhältö, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 95-116.
- Salamanca Statement. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.european-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>
- Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>
- Sharplin, E., Ibrasheva, A., Shamatov, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. *Bulletin of KazNU, Pedagogical Series*, 64(3), pp. 12-27.

- SESPE (State Educational Standard for Primary Education). (2015) Available from: <http://nao.kz/loader/fromorg/2/22> Accessed: 29 November 2021.
- Silova, I., and G. Steiner-Khamsi. (2008). *How NGOs React: Globalization and Education Reform in the Caucasus, Central Asia, and Mongolia*. Bloomfield, CT: Kumarian Press.
- The Universal Declaration of Human Rights (1948). <https://www.un.org/en/aboutus/universal-declaration-of-human-rights>
- Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Changing and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.
- Toom, A., Kynäslähti, H., Krokfors, L., Jyrhämä, R., Byman, R., Stenberg, K., Maaranen, K., & Kansanen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.
- Tran, N., Charbonneau, J., Benitez, V.V., David, M.A., Tran, G., & Lacroix, G. (2016). Tran et al conference ISBT 2010.
- Tynjälä, P., Häkkinen, P., & Hämäläinen, R. (2014). TEL@ work: Toward integration of theory and practice. *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 990-1000.
- Yakavets, N., Bridges, D. & Shamatov, D. 2017. 'On constructs and the construction of teachers' professional knowledge in a post-Soviet context', *Journal of Education for Teaching: International Research and Pedagogy*. 1-22.
- Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N. & Visser, A. (2010). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29 (2), p. 195–210.
- Voogt, J., Westbroek, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.
- Åkerlind, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.